

Vladimir Goss: Serbia at Our Own Home

"Events on Croatian political scene undergo daily twists and turns worthy of Shakespeare. Every move is an act of hunger for power, tempestuous passion, personal vendetta, exhibitionism, paranoia, shallow demagoguery, and all kinds of mystification... Responsibility for one's words or political actions, let alone thinking about possible consequences of one's words and deeds, is alien to Croatian politicians, both those in and out of power... They behave as if they wanted to create a Serbia in their own home..." The word of my distinguished colleagues, Željko Krušelj and Višnja Starešina from the Večernji list

With growing anxiety we watch as the country we worked so hard to put on its feet is doing its best to self-destruct. There is no doubt who leads the pack: politicians and the media. "Excess is the most trusted means of political survival in Croatian political life. The more stupid and the more irresponsible it is, the bigger explosion it will create with the public and the media, and the latter will make sure that the "revolutionary" be given a lavish coverage" writes Starešina. "Now, however, we are left with the fundamental question: could anyone cool off the destructive political passions", concludes Krušelj.

Have your choice. If you are leaning toward the right, scream your head off calling Račan a "komunjara", nad Mesić "truba". If you are on the left, do likewise to the HDZ "war criminals" and "subversives". O.K., politics are nasty most everywhere, but we simply cannot afford it. Especially not now that the world is rushing to make Serbia again its favorite policemen in Southeastern Europe.

"The Third Way"

I do not hide the fact that in the January 3 (my birthday) elections I was on the list for the diaspora of the winning coalition. I was a non-partisan candidate invited by the HSLS. I did not join any party. I was not offered anything, I did not ask for anything, nor would I have accepted it. I hoped to show that there are Croatian Americans who believe it is time for change. The greatest compliment I ever received came from a supporter of the other side who sent me an e-mail saying: "You did it because you knew it was good for Croatia". I still maintain that the HDZ model had spent itself, and that the communist model had done so decades ago. I believed we might have a chance to create a national consensus on vital issues, something I advocated over and over in my columns in the "Dom i svijet". In that, I was mistaken.

Those who hope for a revival of the HDZ should notice that in a recent poll only 7.6% of the voters would have voted HDZ if elections were held now. Those who hope that the "communists" would lead them back to a "Yugoslavia", and the world of "lezi lebu da te jedem" should note with dismay that the SDP is getting 29.9% in the same poll, just about what it has been scoring ever since 1990. But those who are searching for a glimmer of hope, may take courage that the biggest party in Croatia, winning 37.2% of the votes is the "I don't know party", of the undecided. The alternative, the "Third Way" exists in Croatia. It is called the people. But the people need leadership, they need a voice. Those who assume the leadership will be the future leaders of the country.

Does Croatia Need Politicians and Political Parties?

I wrote many times that Croatia could do without political parties, that people should organize themselves into their interest groups and then learn how to work together. It is, I know, a utopia, but if we

cannot dispose of politicians and parties, we may at least hope for a new breed of political animals. What a surprise for Croatian political scene would be a politician who is tolerant, restrained, who listens to the arguments of the other side, who stands his ground but does not offend, who politely thanks and asks for his turn to speak, who does not holler, and who realizes that he is just a human being, a servant of the people. Who builds true coalitions of national consensus, who is professional in his own business and so also in politics -- which means that he requires the highest degree of excellence. Accountable for his acts, shortly, a grown-up. The mere factor of surprise would make such people overnight media sensations. That's why they are strictly banned from the media. Who would listen to the media if we had a polite, successful, scandal-free Croatia!?

Our Role

I just finished reading a remarkable, albeit difficult book, Ivo Rogić, Tehnika i samostalnost. Okvir za sliku treće hrvatske modernizacije. I will write a separate note on it soon. Rogić devotes just a few lines to the diaspora but those have made clear what I have been trying to grasp for a long time. Writing about the end of the 19th century, he points out that the first Croatian modernization and urbanization could not be completed at home, but was carried out much further abroad by a huge wave of Croatian emigrants (Elsewhere, Rogić points out that Croatia does not have a "second city", roughly half the size of the first: there is such a city, it is Pittsburgh). Enough Croats left the homeland and participated in the "modernization" within the core modernization countries to make the distinction: homeland-diaspora a dubious one. So much Croatian history, social development, and culture happened "abroad" that without it Croatian heritage is not what it is or could be. This "Other Croatia" or "Planetary Croatia" has such a powerful role of an "autonomous modernization participant" that, thanks to the "networks of life and technical subjectivity," it became an "internal participant." We are all called, and we are all responsible, regardless of whether we hold that passport or not..

We must prevent further destabilization of Croatia, since this is what our enemies are hoping for. We must eliminate the chasm that some are again digging between the homeland and the "diaspora," since our enemies clearly see that this is the best way to Croatia's ruin. We must be a factor of stability, tolerance, reconciliation. Of professionalism and excellence. We should engage the current government in a constructive dialogue, and carry one also with the opposition, and the silent majority, "the Third Way". Our ideology should be very simple: well- being of Croatia and Croatian people, i.e., us. We should become a force in Croatian politics, the force of reason and better future, which we, with our resources, experience and influence, may confidently project in brotherly partnership with the homeland. You will say, dream on! We are no better than the guys back home. We are Croats, too. Yes, true! But we must pull our act together and become one of the key ingredients of the "Third Croatia", not as "diaspora" but as genuine ingredient of the Croatian national being.

Next time when you meet a Croat you particularly dislike, congratulate him/her on something. For too long we have specialized in trying to stop other Croats. It is time to reverse that and learn how to help each other. We live in a network society, and only by networking we all get ahead. Krušelj and Starešina are right: Don't create Serbia in our own home.

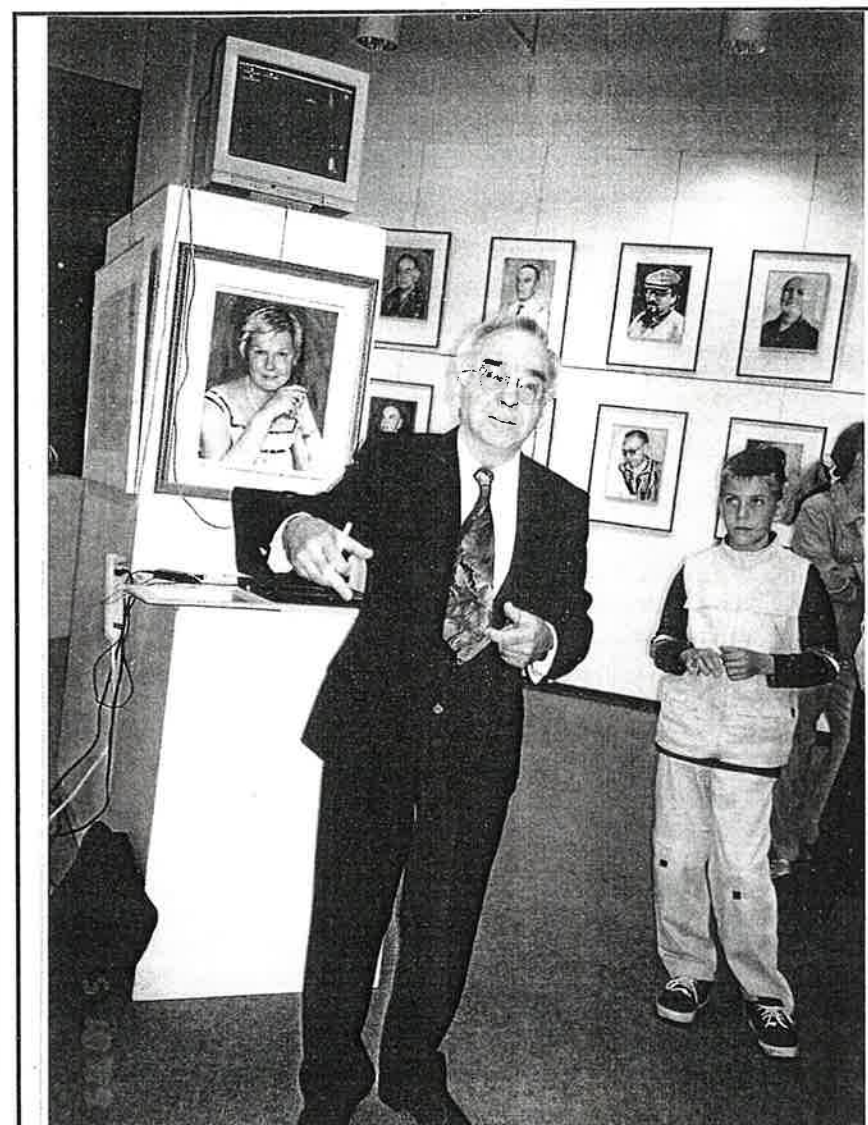
Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal

(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

**Čitajte
U OVOM BROJU :**

- **Vijesti iz naših zajednica**
- **Serb uprising no revolution of oppressed**
- **Pismo generala HV-a hrvatskoj javnosti**
- **HDZ Vladi: Pomilujte Krstičevića i ostale**
- **Proglas HDZ-a hrvatskom narodu**
- **Revizije u ministarstvima**
- **Drama u Vitezu**
- **Bildtov ispad**
- **Koprivnica**
- **Okvir za portret: Krešo Mayer**
- **Serbia at our own home**

**Sa izložbe slike gosp. Ilije Vranešića:
Umjetnik zorno objašnjava način rada brojnim posjetiteljima**

Sadržaj:

Pismo urednice.....	2
Vijesti iz naših zajednica.....	3
Najnovije vijesti.....	4
Vijesti na engleskom.....	5
H. Siddiqui, Serb uprising no revolution of oppressed, Toronto Star.....	6
Serbs admitting to war crimes.....	6
Generali pozivaju da se prestane blatiti Domovinski rat.....	7
Reakcije.....	7
Generali uputili novi pismo javnosti.....	8
HDZ, Pomilujte Krstičevića i ostale.....	8
Proglas HDZ-a hrvatskom narodu i reakcije.....	9 - 10
Gospodarstvo, revizija.....	11 - 12
Njemačka plaća, a mi nećemo.....	12
Udruga Bokci u Gradskom poglavarstvu.....	12
Drama u Vitezu.....	13
Damir Borovčak, Hello Toronto - Ovdje Zagreb, Bildtov ispad.....	14

Prilog HRVATSKOJ ISKRI,
- Prijeti nam apatija, a ne građanski rat

Šport.....	15
Dienstebeir uznemirio ICTY.....	15
Mojim očima (i srcem).....	16
Vremeplov.....	17
Susret najtežih invalida.....	17
Slobodni kraljevski grad Koprivnica.....	18 - 20
Sjećanje na kirijaše.....	20
I. Perić, Uspostava samostalne hrvatske države.....	21
Špilja pokraj Nakovana na Pelješcu.....	22
Zanimljivosti iz Hrvatske.....	23-24
Z. Jurić, Okvir za portret, Krešo Mayer.....	25
Balada o kuferu.....	26
Pogled iz dijaspora.....	27
Događaji u zajednici.....	28-29
Pismo predsjednice Bedema ljubavi.....	29
Da li znate.....	29
Vaša pisma.....	30
Vaše zdravlje.....	31
Motrišta, V. Goss.....	32

- D. Plevnik, Srpska rapsodija
- HDZ Amerike i Kanade, Tudman treba biti
voda desnice i predsjednički kandidat

Urednica piše...

Dragi prijatelji,

Ovo su čudni dani - kad ne vjerujemo svojim očima i ušima kad gledamo onu farsu u Srbiji i svijet koji samo što ne "propjeva" od sreće zbog "demokratske" Srbije, koja se konačno uspjela "riješiti" Miloševića, pa sad evo čak i čujemo izraze "Good evening, liberated Serbia"... Užasno, upravo užasno! No, morate priznati kako Srbi gotovo uvijek padaju na noge kako treba, u bilo kojoj situaciji, i očekaju se tako kako odgovara onima oko njih.

No, na nama je sada vrijeme rada. Do sada smo spavali, a situacija se je razvila u tom smjeru da svijet samo što ne gura milijune pred Srbiju. Sada je vrijeme podsjećanja i traženja. Podsjećajte pismeno i usmeno sve koje možete, reagirajte na novinske napise - što češće to bolje - zovite svoje parlamentarne predstavnike u Ottawi i svakoga od njih pitajte: "Koliko je Kanada dala za Hrvatsku, za Bosnu - za žrtve Miloševićeve Srbije, čije ekomonije su u rasulu, ljudski životi razrušeni!" Pitajte ih koliko su dali za Vukovar, za otkopavanje masovnih grobnica, za razminiranje milijuna mina. Nemojte se dati maknuti s telefona, neka znaju kako mi ne spavamo, jer naša sveta dužnost je danas da ne dozvolimo da i opet Srbija bude "nevinašce", a prave žrtve ostanu kratkih rukava. Vrijeme je rada, prijatelji, više nego ikada ranije. Ovo je upravo odlična prilika da se naš Svjetski kanadski-hrvatski kongres javi i učini sve što može za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, uz ostale udruge, kao i svakog pojedinca.

A što mislite o Hrvatskoj i situaciji tamo? Boli me što se naši političari tako svađaju, dok ono što je najhitnije - poboljšanje gospodarstva i boljitka života svakog pojedinog Hrvata - nekako ne dolazi na red. U svakoj kući ima problema, a te probleme ZAJEDNO rješavaju svi ukućani. Što je s tim našim "ukućanima" u hrvatskom domu? Zar oni ne vide što rade?

Danas vam donosimo mnogo materijala, ali posebno moram istaknuti članak o Koprivnici, jer je pisan od srca. Pisali smo ga jedan koprivničanin, Alois First i ja (uz mnogobrojne knjige o Koprivnici). Bilo je zadovoljstvo raditi s nekim koji toliko voli svoj kraj, kao što je i zadovoljstvo raditi sa svakim od Vas.

Izložba gosp. Ilije Vranešića bila je veliki uspjeh. Mnogi od vas bili su na toj izložbi, mnogi su se javili govoreći kako je lijepo bilo na tako dobro oragniziranom događaju. U ime svih čitatelja ovih novina i mnogih, koji, eto, ne čitaju HRVATSKU ISKRU, velike čestitke našem gosp. Iliji Vranešiću na izvrsnoj izložbi, slikama koje su ostavile dubok utisak na sve nas.

Valentina

We invite readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

Vaše zdravlje

ŠUMSKO VOĆE

Prostor na kojem živimo u Hrvatskoj još je relativno nezagađen i bogate je i osebuje flore. Po šumama raste divlje voće, povrće i začinsko bilje, koje je izvan domaćaja raznih "oplemenjivača", netaknutog sadržaja kakav mu je izmislila priroda. Za žaliti je što je sve manje površina pod samoniklim biljem. No Hrvatska još nije tako opustošena kao razvijenije zapadne zemlje, pa je zadnji čas da zaštitimo naše veliko bogatstvo.

Što znamo o pojedinom šumskom voću?

BOROVNICA (*Vaccinium myrtillus*, blueberry)

Stiže na tržnice ljeti ili nas male, ljubičaste bobice čekaju u šumi na niskom grmlju. Plodovi su kiselkasto-trpki, ali vrlo ukusni. Najviše se borovnica pojede svježe, ali mogu se spremati u zamrzivače, načiniti džem, sok, vino ili rakija. Ljekovito djelovanje borovnice dobro je istraženo. Antocijanidini, tanin i pektin, vrlo su korisno sredstvo protiv svih upala, posebno mokraćnog sustava. Vrlo je cijenjena kao protuupalno i adstringentno sredstvo za liječenje proljeva (osobito dječjih), pa se daje i kao pomoć kod terapije proljeva antibiotcima. Kombinacija željeza i C vitamina korisna je slabokrvnima. Koristi se svježa, kao ekstrakt, ali i suha kao oparak.

Dijabetičarima se preporučuje čaj od lišća borovnice jer sadrži bioflavonoid mirtilin, "biljni inzulin", koji olakšava regulaciju šećera. Borovnica može djelovati kao blagi laksativ, dijuretik i tonik, pa neki u sezoni borovnica provode proljetno čišćenje organizma. Ekstrakt borovnice baza je za izradu lijekova, osobito onih za poboljšavanje vida, i uključen je u mnoga klinička istraživanja.

KUPINA (*Rubus fruticosus*, blackberry)

Prema narodnom vjerovanju, treba je brati do 29. rujna. Nečastivi, je naime, baš toga dana istjeran iz raja. Skrio se u džbunje kupine, pa kažnjava sve koji mu remete mir. Narodno vjerovanje kaže da ne treba posjeći kupinu ili unijeti njen cvijet u kuću, jer to znači tražiti nevolju.

Plod je izuzetno aromatičan, a umjetno uzgojene kupine ne mogu se mjeriti s divljima. Stari Grci koristili su ih za liječenje guše, a Rimljani protiv upala sluznice usta i probavnog sustava. Danas se kupine koriste i za liječenje proljeva, poticanje izlučivanja mokraćne i kao blagi tonik.

Kupine su slatke jer sadrže dosta šećera, ali i organskih kiselina i ponešto C vitamina. Prerađuju se u pekmez i sok, no njihova aroma brzo nestaje, pa se moraju dodatno aromatizirati. Plodovi i lišće sadrže tanine i bioflavonoide. Narodna medicina preporučuje i čaj od kupinovog lišća (i suhih plodova) s medom ili propolisom (drugi proizvod pčela) kao koktel za samodetoksikaciju i toniziranje. Vino i sirup Arapi cijene kao afrodizijak, pa svatko može provjeriti ima li nešto u tome.

MALINA (*Rubus idaeus*, raspberry)

Najcjenjenije šumsko voće izuzetne je arome, pa se koristi i kao korektiv ukusa ljekovitih mješavina, a prerađuje se i u popularni malinovac. Manje se zna da je malina ljekovito voće koje zaustavlja proljev (zbog tanina i bioflavina), ublažava upale spojnice oka, opekline i liječi proširene vene. Plod i lišće mogu regulirati stolicu i pojačati mokrenje.

Ni kupina niti malina nemaju mnogo vitamina - 10 do 30 mg na 100 g voća. Vredniji je sadržaj kalija, željeza i magnezija, a najvrednija je boja, odnosno bioflavonoidi, te tanin i pektin. Maline i kupine često ukrašavaju kreme i kolače, jer su fotogenične.

ŠUMSKA JAGODA (*Fragaria vesca*, strawberry)

Još jedno sjajno šumsko voće koje se jede samo u sezoni, jer ne sazrijeva cijele godine kao ono na plantažama. Najviše uživaju oni koji šumsku jagodu beru svježu u šumi, a kod kuće pripremljeni kolači, kreme i sladoled od šumskih jagoda ne zaboravljaju se cijelu godinu. Šumske jagode daju aromu i crvenu boju bombonima, žvakaćim gumama i lijekovima.

Kultiviraju se od 15. stoljeća, pa danas poznajemo više od 400 vrsta, ali sve su lošije arome od divljih. Sadrže nešto više C vitamina od kupine i maline (oko 60 mg na 100 g), pa se preporučuju slabokrvnima, jer sadrže i željezo. Jedna komponenta bjelanjčevina jagoda može uzrokovati alergiju, pa je osjetljivi moraju izbjegavati. Sadrži bioflavonoide leukocijan i fragarin, tanine i eterična ulja, a u pučkoj je medicini

sredstvo za snižavanje povišenog krvnog tlaka, protiv grušanja krvi i za sprečavanje ateroskleroze. Veliki Karl Linne jagodama je liječio giht.

Mnogi dočekaju jagode kao sredstvo za proljetno skidanje nakupljenih kilograma. One, naime olakšavaju rad jetre, pojačavaju lučenje mokraćne, stvaranje i izlučivanje žuči, a ako se poduzme kura jagodama i ukine kalorična hrana, može se i smršaviti. Kura počinje s 250 g jagoda dnevno, a "doza" se svaki dan povećava po 50 g do šestog dana. Tada se kreće natrag prema 250 g, smanjujući opet količinu po 50 g. Kura je djelotvornija (i skuplja) ako se provodi šumskim jagodama.

Lišće jagode priprema se kao indijski čaj i može umjesto njega poslužiti za nadoknađivanje tekućine izgubljene proljevom. Praktičan savjet: jagode perite s peteljkom! Ako je otrgnete prije pranja, voda će ući u tkivo voća i razrijediti božansku aromu. Prije zamrzavanja, pospite ih šećerom jer će to spasiti osjetljivu strukturu jagode.

ŠIPAK (*Rosa canina*, rose hip)

ili pasja ruža dobio je ime po vjerovanju starih Rimljana da može liječiti bjelsko pasa. Sitni, vretenasti, crveni plod rekorder je u sadržaju C vitamina jer sadrži prosječno 1400 mg, a ponekad i do 1870 mg vitamina na 100 g. Bogatija je samo višnja Acerola, koja raste u Americi. Sušenjem (temperatura ne smije biti viša od 40 stupnjeva Celzijusa da se ne dokrajči C vitamin!) zadrži 270 mg u suhom plodu, što ga čini najboljim čajem - izvorom C vitamina zimi.

U kori ima 5 do 8 mg beta karotena. Kora je zbog tanina trpka, pa se svježi plodovi rijetko jedu. Najvredniji su sastojci opet bioflavonoidi, koji s C vitaminom mogu spriječiti prehlade, gripu i ojačati tjelesnu obranu. Od Galena do danas, zbog protuupalnog djelovanja, koristi se protiv upala sluznice probavnog sustava, a zbog bogatstva tanina sastavni je dio dizenterične dijetete u bolnicama.

Od šipka se priprema industrijski ekstrakt kojemu se dodaje C vitamin. Još samo domaćice starog kova kuhaju pekmez od šipka, jer sa šipkom ima mnogo posla, pa zaposlene žene izbjegavaju takav posao. Neki od šipka priređuju žele, vino i ocat, ali najviše se pije kao čaj.

BRUSNICA (*Vaccinia vitis idaea*, cranberry)

Najpoznatiji biljni antiseptik. Sadrži sedam posto arbutina koji djeluje na bakterije, uzročnike upale mokraćnog sustava, a umanjuje i grčevitu bol kod kamenaca i pijeska. Primjenjuje se i za liječenje proljeva. Koktel od brusnica, mrkve i jabuka, svaka komponenta djeluje i sama za sebe, ali zajedno su jače. Brusnice se mogu osušiti i samljati u prah, koji se dodaje čaju ili vodi bolesnika s povišenom temperaturom. Važne su i u kulinarsstvu, pa se neka jela od divljači (ili mesa od pure u Kanadi i SAD) ne mogu zamisliti bez dodatka džema od brusnica.

DUD (*Morus alba et nigra*, mulberry)

Bijeli i crni dud zaboravljeni su divlji plodovi drveta čije lišće se upotrebljava u proizvodnji svile. Ljekovito djelovanje dudu poznato je u Kini 1400 godina. Cijeli srednji vijek koristio se za liječenje prehlade, gripe, infekcija oka ili uklanjanje zatvora, ali i kao desinficijens i sredstvo protiv parazita. Jede se svjež plod, koji je mekan i brzo propada, prilično je sladak, posebne arome. Od njega se priređuje džem, žele, sirup i vino te posebna rakija "dudovača". Čajne mješavine koriste bolesnici od šećerne bolesti za regulaciju glukoze. Osim bioflavonoida i pektina, sadrži više od 60 mg C vitamina na 100 g.

Dr. Vera Duić - Pribičević, nutricionist
(Časopis Doktor u kući, br. 29, 2000.)

Pogled na zainteresiranu publiku na izložbi slika gosp. Ilije Vranešića

Drago uredništvo HRVATSKE ISKRE, 2. listopada, 2000

Obradovala sam se već prepoznatljivoj "brown envelope", ali sam rezignirano spoznala da ja danas neću moći čitati, jer mi vrijeme to jednostavno neće dozvoliti. No, da bih se psihološki pripremila za taj posao koji me čeka, morala sam se počastiti jednim kapučinom, pa kad već pijem da ne "sjedim badave", uzela sam ISKRU - samo da je onako na brzinu prelistam. Kao i uvijek, prvo pročitam Vaša Motrišta, i kad sam se našla na zadnjoj stranici, pročitavši Vaše pismo upućeno našem Predsjedniku Mesiću, svi drugi poslovi će pričekati, jer ja vam moram ovako pismeno jednostavno reći: "Svaka vam čast!". Rijetko smo počašćeni tekstom gdje je svaka riječ na pravom mjestu. Mi, koji redovno čitamo ISKRU vam vjerojatno ne kažemo dovoljno često "Hvala" za Vaš trud, jer bez Vaše požrtvornosti, bili bi zakinuti za ovako divne članke.....

Vily Mitrović, Brampton

Poštovana urednice, 29. rujna, 2000.

Re: HRVATSKA ISKRA br. 66, 15. rujna, 2000.

Ivica Puhalo: "Drugi dani, ista priča"

Htio bih izraziti moje oduševljenje sa gore navedenom poemom. Ja volim pjesništvo u stihu, ali moram reći da se rijetko kad nađe pjesma u kojoj svaki stih posebno može biti smatran kao jedna filozofija, kao što je to slučaj ovaj put. Savršeni ritam i srokovi daju toj skladbi dvostruku vrijednost.

Molim Vas da pjesniku izručite moje čestitke sa nadom da će se njegovi radovi pojaviti u tisku u skoroj budućnosti.

Srdačni pozdrav, odani Vam,

J.K. Bellins
Toronto

OBAVIJEST

A Symposium on the role of "Christian" Spiritual Healing in Clinical Medicine, November 10-11, 2000, Toronto, University of Toronto, J.J.R. MacLeod Auditorium, Medical Sciences Building, 1 King's College Circle, under the Direction of Dr. Kenneth Fung M.D. and presented by ACT (Association of Christian Therapists) CALL 416-286-0042

Nastavak sa strane 25

i proučimo mogućnosti o početku rada na gradnji Hrvatskog sportskog kulturnog centra sa domom za umirovljenike, ovdje u našoj zajednici. To bi bilo nešto slično što je daleko manja zajednica Hrvata u Clevelandu ostvarila kroz svoj Hrvatski dom blaženog Alojzija Stepinca. Svi Hrvati bi trebali otići u posjetu Clevelandu i hodočastiti u "hram" hrvatske pameti i sloge! Ovo posebno ističem jer pomalo prigovaram našim "moćnim i pametnim" poslovnim ljudima, koji žele biti voditelji - zašto nisu već odavno započeli realizaciju jednog takvog projekta? Neka odgovore, to su barem dužni!

P. Za Vas su mi rekli kako Krešo Mayer ima najmanje neprijatelja u ovoj zajednici. Moram priznati da je to veliko umijeće. Kako to postižete?

O. Sve je u duši. Ja sam miroljubiv čovjek. U srcu i ponašanju želim živjeti deset Božjih zapovijedi. Trudim se koliko mogu, da tako i bude. Za sve to nagrađen sam dobrom djecom, Vesnom i Zoranom i pre-dobrom suprugom Mirom. Oni su moj mir, moja najveća radost, moja vječno upaljena svjetlost.

HRVATSKA ISKRA
Vaše zadovoljstvo

Preporučujemo Vam:

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

Exclusive Agents for
CAR RENTALS
IN CROATIA

General Tourist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agancije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uređuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7, FM od ponedjeljka do petka od 14:00-15:00, te nedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40AM)
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Rd., Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

Vijesti iz naših zajednica

THE CROATIAN ACADEMY OF AMERICA, INC. CHAPTER TORONTO
presents

CROATIAN RENAISSANCE WRITER MARKO MARULIC

SATURDAY, OCTOBER 28, 2000
CLAUDE T. BISSEL BUILDING
UNIVERSITY OF TORONTO
140 ST. GEORGE STREET, ROOM 205

9:30-9:40 Introductory Remarks - Vlado Petranovic, M.A.Sc., P. Eng.
9:40-10:10 Marko Marulic's Life and Works - Barbara Seselj, M.A.

10:10-10:40 The Analysis of Biblical Women in Marko Marulic's Works - Anita Kovacevic, M.A.

10:40-10:55 Break

10:55-11:25 Marulic in English: Comments and an Example of New Translations - Vlado Bubrin, Ph.D.

11:25-11:55 Dialogues and Plays Written by Marko Marulic - Vinko Grubisic, Ph.D.

11:55-1:00 Lunch Break

1:00-1:30 Marul, Our Contemporary: Modernity of Marko Marulic - Ivo Soljan, Ph.D.

1:30-2:10 Father of Croatian Literature Marko Marulic in European Context - Member of the Croatian Academy of Sciences and Arts Mirko Tomasovic, Ph.D.

2:10-2:25 Break

2:25-2:55 Different Conceptions of God: Marulic's Judita (1501) and Greff's Tragoedia des Buchs Judith (1536) - Gabriella Mecky, M.A.

2:55-3:25 Architecture of Split in Marko Marulic's Time - Milka Zlomislic, B. Arch.

Godišnjica Župe Naše Gospe Kraljice Hrvata

Godišnjica osnutka župe Naše Gospe Kraljice Hrvata slavi se u nedjelju 22. listopada. Svečana Sveta Misa održat će se u 11:00 sati. Poslije mise naći ćemo se za zajedničkim stolom u našoj župnoj dvorani. Gospođe društva "Hrvatska Katolička žena" priređuju ručak. Ulaznice se mogu dobiti u župnom uredu ili kod gospođa društva. Odrasli \$ 15.00, a djeca ispod 12 godina \$10.00. Dobro nam došli.

Župa Hrvatskih Mučenika poziva sve vas na dobrotvorni ručak "Dječja suza", koji će se održati u nedjelju 22. listopada, odmah poslije poldane svete mise. Ulaznice su samo \$10.00 i možete ih nabaviti u predvorju crkve nakon svetih misa ili u župnom uredu.

Župa Hrvatskih Mučenika

najavljuje: župni godišnji banket prigodom osnutka župe bit će u subotu 18. studenog u Litvanskoj dvorani.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 68, 15. X. 2000.

Kordunaši vas pozivaju
Na Kordunu običaji....

*Došla jesen, konoplja se stupa,
Cure, momci, budimo sad skupa,
Stupamo i pjesmu pjevajmo,
Povezano kolo naše igrajmo...*

*Mili Bože, lijepa jesen ova,
Do Božića bit će i svatova!
Zapjevajmo djevojke i momci,
Srce jednoj pripalo djevojci!*

*To je Ana, to je lijepa Ana,
To je čerka Milana Moćana,
Kad u jesen stupa odjekuje -
Momak curu ljubi i miluje!*

*Na Kordunu to su običaji,
Konoplja se stupa - cure, momci pjevaju,
Pjevaj mala, živjela ti pjesma,
Grlić će te moja ruka desna!*

Mile Paulić, 21. rujna, 2000.

HRVATSKO ZAVIČAJNO DRUŠTVO "KORDUN"

priređuje jesensku zabavu sa igrokazom "STUPANJE KONOPLJE NA KORDUNU" u subotu 28. listopada 2000. godine u župnoj dvorani župe Presvetog Trojstva, na 2110 Trafalgar Rd., Oakville. Svira VIS "Trio". Steve, Mary i Steven mladi. Nastupa grupa "Zvuci Domovine Hrvata Korduna" iz Clevelanda.

Čisti prihod namijenjen je za teško oboljele Ankicu Medved i Ivanu Salopek iz Slunja.

Domaća večera po narudžbi. Početak u 6:00 sati navečer. Ulaznina za odrasle \$15.00, studenti \$5.00. Svi nam dobro došli.

Ulaznice možete naručiti, u Mississaugi: A. Mrkonja (905) 270-0037, M. Paulić (905) 813-8287, J. Pleš (905) 820-9825. U Hamiltonu naručite karte kod gđe. J. Vukojević (905) 545-5009.

Molim vas, pročitajte ovaj članak:

Picture of innocence

Last summer, Cynthia Stewart of Oberlin, Ohio, was charged with "illegal use of minor in nudity-oriented material" and "pandering sexually oriented material involving a minor." Her crime? Taking pictures of her eight-year-old daughter in shower. Thanks to a snitch at the local Fuji photo lab, Ms. Stewart faced the possibility of a 16-year jail sentence.

Last week, Ms. Stewart agreed to attend counseling if prosecutors would drop the charges. "I feel very much like I capitulated." Ms. Stewart told her community supporters, who raised \$40,000 (US) for her legal defense. "If it weren't for my daughter, I would have taken (the case) to trial."

But would she have won? Too often, the war against child pornography targets non-combatants. In February, Andrzej Mikuta, a Nepean, Ont. Man, was accused of producing kiddie porn after a Costco photo lab employee sent police naked photos he had taken of his four-year-old son. Last Wednesday, prosecutors dropped all charges - but only after Mr. Mikuta had taken (and passed) a set of sexual deviancy tests.

In these cases, as in others, police read filthy motives into innocent snapshots. An Essex County, N.J. grandmother faces indictment for taking photos of her granddaughters, aged three and eight, getting ready for bed. A Missouri man was charged and convicted for taking a photo of his wife giving their 15-month-old grandson a bath (later overturned on appeal). Ms. Stewart was told that her photos betrayed prurience because, among other reasons, the presence of showerhead in some pictures suggested a masturbatory theme.

We cannot speak of the United states, where each state has its own obscenity and evidence laws. But in Canada, this sort of inquisition by one-hour-development should not be tolerated. It is bad enough that we have an overbroad child pornography law. Photo lab employees should not be deputized to sniff out those who break it.

Najnovije vijesti

Pripremila: Valentina Krčmar

Promjenom Ustava otvorena vrata Balkaniji!

ZAGREB-Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora nastavio je zasjedanje u utorak raspravom o Prijedlogu nacrtu promjena Ustava. Kao i u prošlotjednoj diskusiji, najviše prijepora izazvao je članak koji propisuje tko i po kojim uvjetima može raspustiti parlament, te izbacivanje pridjeva državni iz imena parlamenta. Zastupnici oporbenog HDZ-a i HSP-a oštro su se protivili izmjenama članka 135., upozoravajući na to da se tom promjenom pokušavaju otvoriti vrata za neke nove balkanske asocijacije. U ime predlagatelja, potpredsjednik Doma Mato Arlović pojasnio je da vladajućoj koaliciji nije ni na kraj pameti da se Hrvatska udružuje u bilo koju državnu asocijaciju koja bi bila vezana uz stvaranje nekakve nove Jugoslavije ili slične balkanske zajednice. Štoviše, dodao je da je u Ustavu propisano da odluka o bilo kakvom udruživanju mora ići na referendum te napomenuo kako su ciljevi šestorke - integracije u europske i atlantske asocijacije.

Haeselesovac Mladen Godek zamjerio je oporbi da prikupljaju jeftine političke poene jer, kako je rekao, "samo bedast čovjek može težiti stvaranju neke nove Jugoslavije s razorenim Srbijom, siromašnom Makedonijom, još siromašnijom Albanijom te Bosnom i Hercegovinom bremenitom problemima. Umjesto pritajenih namjera, mi imamo pamet u glavi", zaključio je Godek.Zlatko Canjuga (HDZ) je pak ustvrdio kako neki ljudi članak 135. svjesno koriste za manipulaciju. On smatra kako je baš zagrebački summit o zapadnom Balkanu prilika da se Hrvatska definira.

Žučna rasprava razvila se i oko uvođenja termina regionalne samouprave u ustav. Tako su zastupnici HDZ-a ocijenili da se time otvara mogućnost za regionalizaciju Hrvatske, no odgovorio im je Mato Arlović da se uvođenjem ovog termina samo ostvaruje regionalna samouprava u okviru županija.

Polemike oko promjene imena u Hrvatski sabor otvorio je nezavisni zastupnik Ivo Lončar, koji je nakon isčitavanja povijesne kronologije u posljednjih 150 godina zaključio da nema ni jedne političke struje u Hrvatskoj koja se nije služila izrazom Hrvatski državni sabor. Jure Radić (HDZ) dometnuo je da može biti raznoraznih sabora, od onog građevinarstva pa do medicinskih sestara, no da je samo jedan jedini Hrvatski državni sabor. Arlović je objasnio kako je logično da su kroz povijest eminentni znanstvenici i političari koristili pridjev državni jer se na taj način htjela dodatno naglasiti želja za državnošću i samostalnošću RH koju ona tada nije imala, no da danas to nije upitno. Arlović je kazao da je Sabor predstavničko tijelo koje proizlazi iz naroda, a nije primarno izraz državne vlasti i državne politike.

Rasprava je okončana završnim obraćanjem predsjednika Odbora za Ustav, Poslovnika i politički sustav Mate Arlovića, koji je diskusiju ocijenio izvanrednom, tolerantnom i kvalitetnom. Ne bi li se oko Nacrta promjena Ustava ipak postigao konsenzus, Arlović je za poslijepodne sazvao sastanak svih predsjednika zastupničkih klubova. Ako se Nacrt usvoji natpolovičnom većinom glasova svih zastupnika, upućuje se u javnu raspravu, a kad dobije ocjene stručne javnosti, izradit će se prijedlog koji se tijekom studenoga očekuje na klupama zastupnika Hrvatskog državnog sabora. Da bi taj prijedlog dobio zeleno svjetlo, nužna je potpora dvotrećinske većine parlamentaraca, odnosno 101 glas.(Slobodna Dalmacija)

Zagonetna misija Joška Para

Prema pouzdanim, ali ne i službenim izjavama čelnike stranaka šestorke, kao i kuloarskim saborskim pričama, čini se da je posjet pomoćnika ministra vanjskih poslova Joška Para Beogradu u funkciji posebnog izaslanika premijera Ivice Račana trebao biti i ostati tajnom. Tajna je navodno postala javnom posve slučajno, neplanskom objavom na valovima Hrvatskog radija. "Tajnost" nije bila na odmet ni zbog činjenice da po važećem Ustavu vanjsku politiku još uvijek vodi Predsjednik RH, no zastupnici šestorke skloni su Parovu misiju "braniti" natuknicom kako je Predsjednik za Parin put znao. (Slobodna Dalmacija)

ODBOR ZA RATNE VETERANE

Traži se rasprava o Domovinskom ratu

Odbor Zastupničkog doma Sabora za ratne veterane pod predsjedanjem Đure Dečaka zatražio je od Zastupničkog doma da provede raspravu i potom konsenzusom donese deklaraciju o dignitetu Domovinskog rata. Deklaracija bi odredila temeljne vrijednosti Domovinskog rata kojim je obranjena hrvatska država. Osnovu za raspravu činit će deklaracije Županijskog doma Sabora, HDZ-a, HSS-a i drugi dostavljeni materijali HSLS-a, DC-a, HSP-a i Stožera za obranu digniteta Domovinskog rata. Odbor zaključkom traži da predsjednik Sabora Zlatko Tomčić hitno odredi i objavi datum održavanja te rasprave, kako bi se snizile tenzije. Također, traži se omogućavanje predstavnicima Stožera da pribivaju raspravi.

U raspravi su se članovi Odbora jedinstveno izjasnili protiv strančarenja oko ove delikatne teme. Ocijenili su Domovinski rat epopejom bez primjera u hrvatskoj povijesti koja se ne može dovesti u pitanje. Njegov dignitet branit će se najbolje razvojem demokracije i gospodarstva, rečeno je u raspravi.Zalažući se za tolerantnu raspravu bez politizacije, zastupnici su upozorili da su više tenzija u priči o kriminalizaciji Domovinskog rata stvorili mediji nego je vlast dala argumenata za to, ali su i pozvali javne djelatnike na veću odgovornost za javnu riječ. (Slobodna Dalmacija)

Mesić i Račan sastali se na Pantovčaku iza zatvorenih vrata

ZAGREB, 10. listopada - Predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić i predsjednik Vlade Ivice Račan sastali su se u utorak uvečer iza zatvorenih vrata u Uredu Predsjednika na Pantovčaku. Novinari nisu izviješteni o temama sastanka, no jedan je zagrebački tjednik objavio da će predsjednik Mesić premijera Račana pozvati na razgovor kako bi ga upozorio na tešku gospodarsku situaciju u Hrvatskoj, te da je Mesić od Vlade zatražio poduzimanje hitnih mjera za rješavanje tog problema. Premijer Račan je u utorak popodne izjavio kako je bolje da se ti problemi rasprave u izravnom razgovoru, a ne preko medija.

(Vjesnik, 11.listopada)

BRANITELJI OPTUŽENIH GOSPIĆANA SMATRAJU DA TREBA PREKINUTI ISTRAGU

6. listopada - Istražna sutkinja riječkoga Županijskog suda Sajonara Čulina saslušala je dvojicu svjedoka, pripadnika MUP-a, u istražnom postupku protiv Tihomira Oreškovića i još četvorice Gospićana osumnjičenih za ratne zločine nad civilnom stanovništvom na gospićkome području 1991.

Branitelji optuženih izvijestili su da ni prijašnji ni današnji svjedoci ničim nisu teretili njihove branjenike te smatraju da bi zbog toga trebalo obustaviti istražni postupak. Teško je procijeniti hoće li se to i dogoditi, jer optužba očekuje nove dokazne prijedloge, rekao je jedan od branitelja, odvjetnik Željko Dumančić. Istražna sutkinja Čulina i zamjenik riječkoga državnog odvjetnika Doris Hrast, koji zastupa optužbu, novinarima nisu dali izjave o današnjem ispitivanju.

U vezi sa zaštićenim svjedocima koje je predložila optužba Dumančić je rekao kako očekuje da će biti ispitani idući tjedan, svakako u Županijskom sudu, te kako obrani posve mora biti otkriven njihov identitet i dopušteno da razgovaraju s njima. Izjave tih svjedoka u istražnom su spisu i sadržajno znamo o čemu je riječ, rekao je Dumančić, dodavši kako će vjerojatno u istražnom postupku i obrani predložiti svoje svjedoke sa zaštićenim identitetom. Danas su, naveo je, svjedočila dvojica pripadnika MUP-a, vezano uz trojicu građana srpske nacionalnosti iz Karlobaga, koji su 3. prosinca 1991. pronađeni mrtvi u Crnom Dabru, a nestali su desetak dana prije.

Istražni postupak protiv petorice Gospićana osumnjičenih za ratne zločine nastavlja se idući tjedan, a ročišta su sazvana za ponedjeljak, utorak i petak. (HRT)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 68, 15. X. 2000.

U razgovoru na izložbi slika:
gđa. Vlasta Seidl sa prijateljicom

na University of Torono, zatim se zaposlio kao "art director" u svjetski poznatoj tvrtci W.R.Grace/Cryovac/Canada Division, da bi nastavio kao izvanredni profesor na *Humber College of Applied Arts and Technology* predavati "Study Methods and Printing Principles". Sada u mirovini, kada mnogi uživaju u novom slobodnom vremenu i bez-obaveznom životu g. Vranešić su uputio u novu karijeru što je za pozdraviti i čestitati. Bravo!

Izložba traje od 12. rujna do 15. listopada u Gallery Neilson Park Creative Centre, 56 Neilson Drive, Etobicoke, a otvorena je od ponedjeljka do subote od 10 - 16 sati, nedjeljom od 12 - 16 sati i utorkom na večer od 19:30 o 21:30 sati. Rad akademskog slikara Ilije Vranešića možete također pogledati na Internetu: www.vranesic.com/eli.

Srebranka Bogović-Žeskoski

Jedna od slika slikara gosp. Ilije Vranešića

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 68, 15. X. 2000.

Poruka predsjednice "Bedema ljubavi"

Poštovani čitatelji

Moje je ime Ružica Janjiček i obraćam vam se kao predsjednica "Bedema ljubavi" (Mothers for peace). "Bedem ljubavi" je ne-profitabilna organizacija utemeljena sa svrhom pružanja humanitarne pomoći djeci, ženama i invalidima kako u Hrvatskoj, tako i u Kanadi. Našu pomoć pružamo u dva oblika:

1/ **materijalnu kroz pokroviteljstvo uzdržavanja djece i dostavljanjem robe za siromašne osobe i djecu;**

2/ **ne-materijalnu kroz savjetovanje osoba žrtava zlostavljanja, iskazivanjem brige za djecu, koja su ostala bez jednog ili oba roditelja itd.**

U današnje vrijeme pomažemo osobe i u Hrvatskoj i u Kanadi, jer se pokazalo da određene osobe trebaju pomoć i u Hrvatskoj i u Kanadi. Izvori financiranja naše organizacije su kroz prodaju kolača, organiziranim šišatonima, prodajom rabljenih stvari itd.

Kao Hrvatica, koja je rođena u Kanadi, pristupila sam "Bedemu ljubavi" u vrijeme započinjanja rata u Hrvatskoj kako bih pružila pomoć žrtvama rata. Tijekom godina u članstvu "Bedema ljubavi" s ostalim uvažanim članicama naše organizacije uspjeli smo se razviti u jednu, rekla bih, obitelj. Sve članice naše organizacije ulažu veliki napor kako bismo uspjeli pomoći svim potrebitim osobama.

Osobno sam kroz članstvo u "Bedemu ljubavi" sklopila niz prijateljskih veza s osobama iz svih djelova Hrvatske, različite dobi i nabražovanja što je za mene bilo jedno novo lijepo iskustvo. Zog toga koristim pozvati gospođe i gospodične koje žele proširiti krug prijateljstva, svoje slobodno vrijeme učiniti sadržajnijim i korisnijim, da pristupe našoj organizaciji. Pozivam i one osobe koje su bile vrlo aktivne članice naše organizacije u prošlosti da nas se sjete i u sklopu svojih mogućnosti ponovno aktiviraju. Toplina duše nalazi se u svakome od nas i svatko od nas želi osjetiti tu istu toplinu od drugih, posebice osobe kojima je ta toplina doista potrebna. Tu svakako spadaju invalidi domovinskog rata u Hrvatskoj, ali i invalidi i bolesni u našoj hrvatskoj zajednici u Kanadi.

U nadi da ćemo se vidjeti na našem godišnjem sastanku pozdravljam sve naše sadašnje, bivše i buduće članice "Bederna ljubavi".

Ružica Janjiček

Predsjednica "Bedema ljubavi"

DA LI ZNATE ?

Trebate li bilo kakove informacije u vezi Kanade - državnih službi, ministarstava itd., nazovite

1 800 O CANADA ILI (1 800 622 - 6232)

ili potražite na internetu www.canada.gc.ca

STUDENTI !

Već sada je vrijeme da razmislite o zaposlenju idućeg ljeta.

Poslove u federalnim ministarstvima i agencijama možete naći na internetu - **jobs.gc.ca**

Jobs.gc.ca provides information and online applications for challenging career opportunities at all levels within the Public Service of Canada

www.pch.gc.ca/YCW_JCT **YOUNG CANADA WORKS**

gives young people the opportunity to work at heritage institutions, national parks, and national historic sites, as well as in other interesting locations at HOME and ABROAD

Biserka Milinković

Župa Presvetog Trojstva

najavljuje: **Jesenji župni banket - 18. studenoga**
Božićna priredba i ručak - 10. prosinca
Doček Nove Godine - 31. prosinca

Stranica 29

Događaji u zajednici

SLIKE ELEKTRONSKIM RAČUNALOM - RAD AKADEMSKOG SLIKARA ILIJE VRANEŠIĆA

Kroz povijesti slikarstva umjetnici-lučonoše, posebice "likovnjaci" uvijek su u potrazi za novom tehnikom koja bi im omogućila bolje i jasnije oslikati, odnosno predložiti svoje ideje, jer uz talenat i prirodno nadahnuće, sama tehnika slikanja je također od velike važnosti.

U Srednjem vijeku pa sve do početka Renesanse slikari su kao vezivno sredstvo za svoje boje ili točnije pigmente upotrebljavali uglavnom obični žumanjak. Tehnika slikanja jajem dobila je ime "tempera" prema latinskoj riječi *temperare*, to jest *izmiješati nešto ili prilagoditi*. Jajčana tempera, se brzo sušila i bila je vrlo otporna i trajna. Kao podloga uglavnom se upotrebljavalo drvo ili pergament, a platno je većinom služilo za oslikavanje zastava ili transparenata. Tempera je međutim imala i svoje nedostatke. Boja se mogla nanositi samo sa najtanjim kistovima (često sa samo po jednom ili dvije dlake) i u obliku sitnih crtica neumorno poredanih jedne pokraj drugih. Zbog toga su slike bile uglavnom manjeg formata i relativno linearnog karaktera.

Slikar Ilija Vranešić u objašnjavanju načina svog rada

Revolucionarno otkriće lanenog ulja sredinom 15. stoljeća kao novog veziva za pigmente, bila je velika prekretnica u povijesti slikarstva. Talijanski životopisac Vasari (1511-1574) s oduševljenjem piše o novom mediju kojeg su, prema Vasariju otkrili, Holandezi, braća van Eyck (aktivni od 1431 - 1441), a Antonello iz Messine (1430 - 1479) ubrzo zatim prenio u Italiju. Laneno ulje i sve veća upotreba platna kao slikarske podloge oslobodili su slikare mukotrpnog i dugotrajnog nanošenja boje koju je zahtijevala jajčana tempera. Slike postaju formatski sve veće i veće, a kompozicije "raspuštene" spontane i ležerne. Slikar sada može odlučiti da li će površina biti savršeno glatka, lazurna ili će biti artikulirana naglašenim i ekspresionističkim potezima kista.

Nakon "otkrića" lanenog ulja umjetnici moraju čekati skoro pet stoljeća do novog značajnog pomaka u slikarstvu. Sintetiziranje akrilnih smola i proizvodnja akrilnih boja otvara pedesetih godina dvadesetog

Gđa. i gosp. Desaty na izložbi slika gosp. Ilije Vranešića

stoljeća nove mogućnosti. Više nije potrebno čekati danima, a često i mjesecima na sušenje pojedinih slojeva boja slike. Akrilati se ponašaju i kao uljana boja, i kao akvarel i kao tempera. Mogu se nanositi jednako uspješno kistom i lopaticom ("spahltom"). Nanosi boje mogu biti pastozni, slojevit ili tanki kao najfiniji veo, a da boja pri tome ne izgubi identitet i intenzitet.

Međutim, za naredni pomak u tehnologiji slikarstva umjetnici nisu trebali čekati sljedećih pet stotina godina. Na pragu dvadeset i prvog stoljeća noviteti nadiru munjevitom brzinom. Primjer jednog sasvim novog pristupa slikarstvu imali smo prilike vidjeti na nedavnom otvorenju izložbe akademskog slikara g. **Ilije Vranešića**. Uz klasičnu viziju umjetničkih djela na temu portreta i pejzaža, važno mjesto u izložbenom prostoru zauzeo je veći "monitor" povezan sa elektronskim računalom i elektronskom pločicom sa stilusom/pisaljkom.

Umjetnik, g. Vranešić održao je interesantan, gotovo magičan prikaz "slikanja kompjutorom". Svojim razlaganjem zadivio je definitivno dvije grupe ljudi: vrsne kompjuteraše, ali koji nemaju pojma o slikanju i umjetnike koji ne znaju puno o radu kompjutera. A za slikanje kompjutorom potrebno je biti vrstan u oba područja.

Princip slikanja kompjutorom osniva se na programu koji omogućuje umjetniku izbor bezkonačnog dijapazona boja i poteza "kistom". Međutim program zahtijeva još jednu vještinu: izvanrednu ko-ordinaciju između ruke koja "crta" po pločici sa stilusom, ali koji ne ostavlja nikakav trag, i oka koje svaki potez i boju kontrolira na "monitoru". Tako koncipirana slika se putem giclee procesa tiska na platno ili papir.

Akademski slikar g. Vranešić, koji je diplomirao slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i nastavio studirati s umjetnikom profesorom Ljubom Babić uspio je svoj likovni izraz prilagoditi novoj kompjutorskoj tehnici, a da je ostao vjeran stvarnosti: vjeran klasičnom pejzažu i portretu.

Za pozdraviti je pionirske napore g. Vranešića koji je kroz povijest svoje karijere nosio "nekoliko šešira". Diplomirao je povijest umjetnosti

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 68, 15. X. 2000.

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

Croatia's 9th anniversary of severing ties with former SFRY

ZAGREB (HINA) - Nine years ago, Croatia severed all constitutional ties on the basis of which, along with other republics, it had made up the Socialist Federal Republic of Yugoslavia (SFRY).

This historic decision was adopted on October 8, 1991 by the Croatian Sabor (parliament), which concluded that the SFRY no longer existed and denied the legitimacy and lawfulness of any part of the then SFRY.

Vukovar, Dubrovnik, Vinkovci, Osijek, Pakrac, Gospić, Zadar and other Croatian towns came under relentless attack by the former Yugoslav People's Army (JNA) and Serbo-Montenegrin units, supported by a part of Croatian Serbs. One day before the historic decision was made, on October 7, JNA planes attacked Banski Dvori, the headquarters of the Croatian President Franjo Tuđman, who at the time was in a meeting with the then Yugoslav premier Ante Marković and a member of the SFRY presidency, Stipe Mesić.

Croatian deputies elected in the first democratic multiparty election in the spring of 1990, made this historical decision in line with the country's inalienable right to self-determination on the basis of the citizens' will expressed at the 1991 referendum, the Constitutional Decision on the Sovereignty and Independence of the Republic of Croatia and the Declaration on the Establishment of an independent and Sovereign Republic

of Croatia, adopted by the Sabor on June 25 1991. Namely, a three-months deadline postponing the implementation of the Constitutional Decision and Declaration - set by the Brijuni decision under the patronage of the international community - expired on October 7 1991 and the aggression of the JNA and Serb paramilitary units on Croatia gained force.

The Sabor adopted conclusions saying that Serbia and the JNA had carried out an act of armed aggression against Croatia, the JNA was declared an enemy army and requested to leave the occupied territory. The Republic of Croatia, the conclusions read, is forced to defend itself from the aggression with all means available.

The JNA was requested to allow Croatian Citizens serving in the JNA to leave and return to their homes.

The Sabor also urged Bosnia-Herzegovina and Montenegro not to allow the use of their state territory for attacks on Croatia. In line with international regulations, Croatia obliged to fully comply with those rights and obligations of the former SFRY referring to the Republic of Croatia.

The Sabor called all countries of the world to recognize Croatia. Not even after the expiry of the Brijuni agreement was the international community ready to recognize Croatia. Nevertheless, the country was recognized soon.

14 Serbs arrested

OSIJEK (HINA) - The investigating judge of the county court in the eastern town of Osijek on Monday interviewed seven of 14 arrested Serbs from Beli Manastir who are charged with war crimes against civilians committed in the region of Baranja.

The names are on a list of 121 suspects for war crimes committed in the eastern-most region of Baranja.

STATEMENT ISSUED BY MESIĆ

ZAGREB (HINA) - Croatian President Stipe Mesić on Monday released a statement on Croatia's relations with

neighboring Federal Republic of Yugoslavia (FRY).

"The Republic of Croatia has expressed satisfaction with the results of FRY elections. We have congratulated President Kostunica on the electoral victory and voiced hope the course of events will confirm Yugoslavia's determination to not only subvert Milosević's totalitarian regime, but also condemn a failed, aggressive and criminal policy, and effect changes aimed at the democratization of society, the building of the rule of law, and the respect of human rights. With this Yugoslavia, the Republic of Croatia is willing to constructively settle all open issues.

"We expect that new, democratic Yugoslavia will condemn and take a clear distance from the expansionist, Greater Serbia policy of the previous regime, and explicitly acknowledge the facts. We in particular expect that the position of all other countries created on the territory of the former SFRY (Socialist Federal Republic of Yugoslavia) will be accepted - the position which has been accepted by the broadest international community - that FRY is one of the equal successors to the former Federation, with equal rights and obligations as the other four states (Bosnia-Herzegovina, Croatia, Macedonia and Slovenia), with equal share of the property, archives, rights, claims and debts of the former state, and with the same right of succession to international contracts and accession - under equal conditions - to international organizations. In these issues, not one successor state can have a preferential position or automatically acquired rights.

"We likewise expect that new, democratic Yugoslavia will start acknowledging the significance and position of minorities in FRY, as well as the role of the Serb Montenegrin minority in neighboring countries, starting, first of all, with the assumption that minorities can and must be an important element of cooperation among the states and definitely not an excuse for territorial pretensions towards the neighbors.

"Yugoslavia cannot avoid accountability for the war crimes committed by members of its armed forces and paramilitary units or other (Yugoslav) citizens. The state must extradite them to the Tribunal in The Hague at the Tribunal's request.

Povodom najnovijih događaja u Jugoslaviji

Ovih dana u moru novinskih izvješća koji potpuno neuravnoteženo izvješćuju čitatelje svijeta o događanjima u Srbiji, pojavio se ipak jedan, koji nije zaboravio one prave žrtve Miloševićevog režima. Sa posebnom dozvolom autora članka donosimo vam ovo interesantno razmišljanje editorial page urednika Toronto Star-a gosp. Haroon Siddiqui-a, koji rijetko realno govori o trenutnoj situaciji u Srbiji, kao i o budućnosti te zemlje.

Haroon Siddiqui: SERB UPRISING NO REVOLUTION OF OPPRESSED

Slobodan Milosevic is gone, thanks to a people's uprising. But let it not be said that what we have witnessed in Yugoslavia is a revolution of the oppressed.

As much as the Serbs deserved to be freed of his tyranny, they have not borne the greater burden of his brutality. His chief victims are littered through the graveyards of Croatia, Bosnia and Kosovo – more than 200,000 of them.

In fact, most Serbs were cheering him on as he was busy ordering ethnic cleansing for the past decade. Many were welcoming his returning armies from the killing fields of Greater Serbia. Those who weren't applauding were culpable by their silence.

Serbs have disowned Milosevic not so much for his crimes against humanity, but for losing much of the old Yugoslav federation, starting with Slovenia and Macedonia; for devaluing their dinar and inflicting economic hardships; for bringing on Western sanctions and NATO bombings; and, finally, for trying to rob them of their collective will as expressed last months at the ballot box in favour of Vojislav Kostunica.

Even today, many Serbs – including several Serb Canadians – are more vociferous in voicing anger against America, Canada and other Western nations for last year's bombings than against Milosevic's genocide against the Bosnians and the Kosovars.

The joyous scenes of the past few days in Belgrade – of brave masses marching on the citadels of power; police refusing to use their batons, stun grenades and guns against fellow citizens and the army refusing to leave the barracks – lift out spirit. But the seizing of the national parliament in Belgrade was no storming of the Bastille by the peasants revolting against Louis XVI. In 1789. Or the Bolsheviks rising up against the czars in 1917. Or the Iranians masses toppling the Shah in 1979.

In those epic struggles, untold millions paid the ultimate price for revolting against tyrannical rulers who had varying degrees of support of the outside world, especially the Iranian dictator. The demagogue in Yugoslavia, on the other hand, had the support of many of his people when he was attacked from outside for turning his wrath against his own minorities.

Not all Serbs supported Milosevic, of course. There were mass protests against him in 1991, 1993, 1996 and 1999 that he put down brutally. But there was no denying the culture of hatred against Croats and Muslims which he exploited easily.

There is also no parallel with what transpired in Poland, Hungary, East Germany and Czechoslovakia after the Cold War. In freeing themselves of the Soviet grip, those nations took tentative steps toward democracy and the formation of civil society. Yugoslavs chose instead to replace communism with narrow ethnic Serbian nationalism.

One million of them cheered Milosevic in 1989 as he glorified the medieval Serb kingdoms defeated by Turks 600 years ago. They warmed up to his racist hatred against "the Turks" when he raised the spectre of Serb "demographic genocide" because of high Muslim birth rate.

From there, it was a short distance to the concentration camps of Bosnia in 1992 and the massacre of Srebrenica in 1995, as Serbs and their apologists abroad tried to create a moral equivalency between the victims and the victimizers. The propagandists were at it again during the Kosovo crisis, manipulating history to justify the unjustifiable. And they were back in action this past summer when the number of bodies unearthed in Kosovo didn't turn out to be 10,000 but fewer, as though the murder of 2,108 innocent civilians in cold blood, and the raping of countless number of women, and the

making of hundreds of thousands of people homeless was any less criminal. (Investigators have since said that they do expect the final body count to be more than 11,000, exactly what the NATO allies had originally suspected.)

It is easy to place the blame of the last decade's horrors on Milosevic and celebrate his long overdue departure. But he was not alone in his evil ventures.

There is a moral in the fact that president – elect Kostunica has filed criminal charges against Milosevic for trying to rig the election results but has ruled out extraditing the indicted war criminal to the International Criminal Tribunal.

Handing Milosevic over to the court in the Hague should be the first step in draining out the poisons of the Balkans.

Lifting Western economic sanctions on Serbia will help start the arduous job of rebuilding the region; of reducing the hold of hegemonic Serbo-centrism; of healing old wounds; of ending the fiction of Kosovo as a constituent part of Yugoslavia; of also letting Montenegro go as an independent nation.

Ending Serbia's isolation will begin the process of reintegrating it into the community of civilized nations.

And with the dawn of democratization, already underway, will come a respect for pluralism and disdain for old hatreds, so that all minorities, including the Serb minorities in Bosnia and elsewhere, will feel safe once again.

The Toronto Star, Oct. 8, 2000. Page A13

Haroon Siddiqui is The Toronto Star's editorial page editor emeritus. His column appears Thursday and Sunday. His e-mail address is hsiddiq@thestar.ca.

Serbs are admitting in public to war crimes

For the first time Serbs are admitting in public to war crimes carried out in the Balkans over the past 10 years. Just three days after the downfall of President Slobodan Milosevic, a television station in Belgrade has been broadcasting a documentary including archive footage of Serb crimes committed in Bosnia and in Kosovo. The documentary was hastily assembled and some of the picture quality is poor, but this frank record of the Milosevic years has become compulsory viewing in Belgrade. The programme is a montage of news footage charting Mr Milosevic's rise to absolute power in Serbia and his disastrous adventures in Bosnia, Croatia and Kosovo. There is little commentary and no editorialising, the television is telling it as it was.

Threshold

For ordinary Serbs this public admission of war crimes carried out in their name is as much a revolution as the events of last Thursday. It suggests that the changes at the top of Serbian society will have more far reaching effects.

Already the Muslim leadership in Bosnia has welcomed the new President Vojislav Kostunica and has indicated its willingness to establish full diplomatic relations. After 10 years of ethnic conflict, the Balkans may be on the threshold of a new era of regional co-operation.

(CroWorldNet, Oct. 10)

**Pokažite HRVATSKU ISKRU
prijateljima...**

Pogled iz dijaspore.....

Vladimir Goss:

Croatia After Slobo

Slobodan Milosevic may have left the stage. Gone is the great unifier of the Croats, and their last excuse to do nothing. As always, we were blessedly unprepared for the news. The post- Milosevic Serbia is now the paragon of democracy and a future recipient of all that international aid never even considered for Croatia. The crimes of Serbia will go unpunished, and so, in a long run, possibly even the crimes of its leadership. Our "friends" -- Gleny, Kaplan, Owen, and their likes, already proclaim an amnesty for the "Heavenly People" (Resurrected).

Ever since 1914 Serbia has been the darling of the victorious European powers, and those, albeit powers no more, will never even dream of occupation and denazification Serbia so badly needs.

Ever since 1990, it has been obvious that our key battle-ground was "The Washington Front". The Serbs, of course, realized that too. The Serbs lobbied Washington, while the Croatian Americans quarreled over who has the right to lobby (!!!) in Washington. The role played by the previous Croatian government in that process was less than honorable, while the Government itself was unable to launch any credible public relations activity in the US.

The change of government in Croatia has not produced a new huge wave of lobbying by Croatian-Americans, nor did the Government hire any P.R. advisers in the US. We may hate to contemplate new pressures and humiliations in store for us, but it is us ourselves who did not capitalize on our assets. The previous government seemed strangely disinterested to establish the place of Croatia as a victim of aggression. The new government was unable to sufficiently capitalize on ridding the country of the old one the West did not like. Few among Croats have realized that we have entered "The Third Phase of the War," for political and economic favor of the U.S. Is Serbia is going to lose another battle to win the war?

To make things crystal clear, I do not blame Serbs for our current predicament. Serb people should be congratulated; they could have chosen somebody much worse than Kostunica -- like Seselj or Draskovic. It is up to us to see that damage to ourselves is minimal.

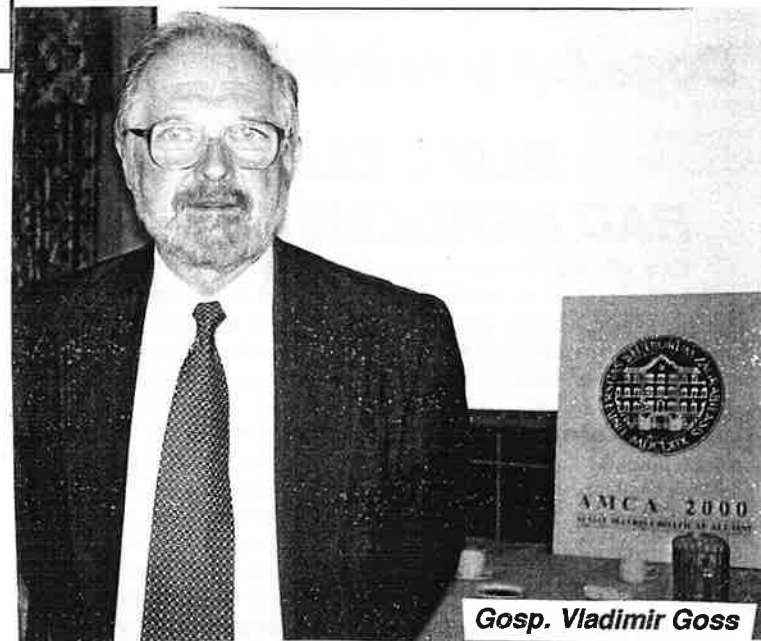
1. The Hague. Not so tacit conclusion of the American media is that Milosevic and co. should go free. We should, of course, mount a powerful campaign asking that justice be done. Yes, there are people with conscience in the West. Letting Milosevic go free would signal an end to international justice for a long time. If Milosevic indeed escapes justice, we will not ask that sentences to Croats convicted in the Hague be annulled (after all they have been convicted, and the fact that somebody else is not tried does not make them innocent). But we may start working for their amnesty, and make sure we have nothing to do with the Hague in the future. If there are suspected war criminals among the Croats, we -- not the Hague -- should investigate them and try them.

2. Succession. We must keep reminding our American leaders that SR Yugoslavia is not the successor to SFR Yugoslavia, and that it must apply for its spot in the UN and elsewhere (some of Serb friends in the media have already asked that "Yugoslavia" be given "the full membership it deserves"). In that we should team up with all other successor states.

3. B/H. We should insist on return of refugees to the Republika srpska, and together with the Bosniaks work toward its abolition; to create a one-entity B/H in which Croats are guaranteed equal national rights. This is the best defense against renewed Serb trouble in Croatia which may very well flare up. Remember: it is not important that the Croat border be on the Drina; it is important that the Serb border is not on the Una.

4. Kosovo. Without openly meddling in what is still officially an internal "Yugoslav" matter, we should strongly support the Kosovo Albanians in their quest for human and national rights.

5. International organizations and aid. We should shame our American leaders into giving us faster access to the Euro-Atlantic

Gosp. Vladimir Goss

family, and funneling more aid to Croatia. We cannot stop aid to Serbia, but with quiet insistence we could squeeze out a lot for ourselves.

6. Aggression. Croatia was a victim of Serb aggression, and is entitled to war reparations.

Overall, we should not act as peeved kids, but as grown-ups. This is not a political beauty- contest. For us it is more important what happens in and to Croatia, something we should be able to control, than what happens to Serbia, which we can't.

dr. Jure Grahovac: PROCESUIRANJE

Današnja situacija u Republici Hrvatskoj svodi se na jednu riječ, a to je procesuirati.

Tko procesuirati, a tko je procesuiran?

Počeo bih od drugog dijela pitanja. Procesuirati se domovinski rat i njegovi neposredni učesnici, obični vojnici, časnici i simpatizeri. Sumnja se u ukupan broj vojnika, ranjenika, civilnih žrtava, razorenih dobara kao da neprijatelja i nije bilo. Zaborav postaje sve jači što smo bliže uspješima Hrvatske vojske. Malo se tko sjeća od čega se počelo, kako je bilo i što smo imali? Vojnici bez uniforme u tenisicama i povezicama oko glave. Što nas je to na to navelo?

Kako to da su ti ljudi htjeli dobrovoljno poginuti? Što ih je to "vuklo" u krvavi obračun?

Ako stoji tvrdnja da Hrvatska vojska nije bila tako brojna, a sada broj veterana napuhan, nameće se pitanje, pa gdje su bili ostali?

Tko procesuirati?

Procesuiraju međunarodna zajednica i nova vlast i za to imaju navodnu široku podršku dobivenu na izborima u siječnju ove godine.

Potrebno bi bilo saznati koliko osoba iz ove grupe procesuiranata, je direktno bilo s puškom u ruci na prvim linijama bojišnice?

Valjalo bi saznati gdje su oni bili u to vrijeme i koje su stavove imali prema nametnutom ratu? Kakve su im porezne prijave prije i poslije domovinskog rata? Jesu li bili u inozemstvu, duboko u podrumu, na zapadnim granicama Hrvatske, borili se za svoje političke položaje, radili za inozemne organizacije??? Koliko ih je otišlo u inozemstvo gdje su neki i danas i koliko su novca sa sobom iznijeli? Jesu li platili porez na taj novac?

Prateći ovo procesuiranje stiže se dojam da su najglasniji u tom poduhvatu baš oni koji su bili najdalje od bojišnice, a najbliže materijalnim dobrima.

Da bi bili pravedni prema svakom, procesuirajmo svakog i saznajmo gdje je tko bio i čim se bavio? Riješimo problem posteno i zauvijek.

Ako smo za istinu onda pronađimo cijelu istinu, a ne samo onoliko koliko je ovog trenutka procesuirantima potrebno.

Dr. Jure Grahovac, md

7. listopada, 2000.

Humor.....

Viktor Ivančić: *Balada o kuferu*

Kod nas doma kod kuće na ormaru ima jedan stari kofer. Moji mama i tata meni nikad ne daju da ja njega diram i da u njega zavirujem. Samo ja sam bijo mala kurjožača pa sam ja jednom njega otvorio kad roditelja nije bilo doma. U kuferu je bilo masu knjiga i slika i drugih važnih predmeta. Od knjiga sam zapamtio da su bila “Vojna djela” od J.B. Tita i “Teorija i praksa socijalističkog samoupravljanja” od E. Kar-delja. Još je bilo dosta knjiga od nekog Marksa i nekog Engelsa. Najviše podcrtavana zvala se “Manifest komunističke partije”. Plus je bilo masu knjiga na ćirilici šta nisam znao pročitat kako se zovu. Od slika je bilo najviše onih sa tatom u uniformi. Na jednoj slici tata drži puškomitraljez. Iza je pisalo “JNA - uspomena iz Batajnice”. Na sliku je bila pričvršćena značka “primjeran vojnik”. Još je u starom kuferu bila neka knjižica sa maminom slikom. Na knjižici je pisalo “Članska iskaznica Saveza komunista Jugoslavije” Sa strane u kuferu bio je jedan brončani kipić od nekog barbe. Barba na kipiću je držao ruke na leđima. On je imao dugački mantil i gledao je sebi u čizme. Od predmeta je još bilo raznih odlikovanja u crvenim kutijama. Jedan sam zapamtio da se zove orden socijalističkog rada sa srebrnim mačovima.

Jednom sam ja slušao mamu i tatu kako pričaju o starom kuferu. Mama je rekla: “Daj, moramo jednom riješit one škovace na ormaru, sa-mo nam skuplja prašinu!”. Tata je rekao: “Baš, da nam ko vidi rekao bi da držimo u kući pokretni muzej revolucije!” Mama je rekla: “Ja mislim da najbolje bi bilo cili oni kofer zaitit u komtejner!” Tata je rekao: “Jesi ti luda? Da vide susidi što smo imali doma pa da nas dođu linčovat,a?” Mama je rekla: “A da to noću izneseš u komtejner, kad niko ne vidi,a?” Tata je rekao: “Ma kakvi! Misliš da od onih pustih tajnih službi bar jedna nije zadužena za čeprkanje po škovacama? Kad bi skužili čiji je kufer odma bi ti pandurije došla doma na vrata!” Mama je rekla: “Pa što ćemo onda s tim? Najbolje bi bilo sve negdje zapalit!” Tata je rekao: “A diš za-palit, čoviče? U rerni?” Mama se nakeserila: “Moš mislit koja bi to giba-nica ispala? Revolucija koja peče!” Onda se tata isto malo keserijo. Onda je on rekao: “A da ja to odem negdi bacit u more,a?” Mama je rekla: “Aha, baš bi bila gula da mi na Matejuški sa fonjom ispliva partijska knjižica!” Onda su mama i tata odlučili da ostave stari kufer na ormaru.

Onda je jednom nama doma kod kuće došao onaj barba Jole kod tate na piće. Sa njim je bio došao onaj njegov frend barba Gvido. Tata

nije prije znao barba Gvida nego ga je sad upoznao. Oni ekipa su nalili po jedan badelov i ćakulali su. Tata je rekao nešto jel vide kakva se gro-zne stvari događaju. Onda je barba Gvido rekao da i kod njih u panduriji su ogromne svinjarije. Onda je tata zaškarpunjio se u facu i začepio la-brnju. Barba Jole se nakeserijo i rekao je: “Ma moš slobodno ispred Gvi-da govorit protiv vlasti! Je da Gvido radi u panduriji, al je liberalnih shvaćanja!” Tata je samo dalje se škarpunjio i šutijo. Barba Gvido je njega potapšao po ramenu i rekao je: “Ma slobodno je baci! Sve su to bivše komunjare!” Onda je moj tata još više zavidao vidu na usta.

Onda je barba Jole naliyo po jedan mali badelov. On je tatu gumijo po ramenu i rekao mu je: “Ne vunaj se od Gvida,čoviče! Nije ti ova pan-durija ista kao ona prije pod komunjarama!” Barba Gvido je rekao: “Na-ravski. I meni je isto pun kufer ovih gluposti!” Onda sam ja uletija: “I mom tati je isto pun kufer gluposti!” Tata je skočio u roku munje i dre-knijo je: “Ti, mali, dosta!” Barba Jole je njega smirivao: “Ma dobro čo-viče, nije to strašno...” Barba Gvido je rekao: “Ma naravski, ne moraš se ništa susprenzat...” Onda sam ja opet uletijo: “Je, je, on vam je skroman, ali pun mu je kufer gluposti. Može vam ga moj tata i pokazat!” Tu je uletila tišinčuga. Ekipu je ćopilo tupilo od nekuženja. Onda je barba Jole mene pitao: “Ne berem je najbolje! Kojo nam tata može pokazat?” Ja sam rekao: “Pa kufer sa glupostima!” Tu su svi zinili od zbunjitisa. Tata je turbo se škarpunjio i gledajo u plafonjeru. Ja sam rekao: “Šta se čudite? Eno mu ga na ormaru!”

Tu su se svi u roku odma zapiljili u ormar. Tamo je na ormaru sta-jao naš stari kufer. Barba Gvido je rekao: “Stvamo, kufer! A koje su to gluposti unutra?” Tata je skočio: “Ama, nikoje, nikoje, to je stari prazan kufer!” Onda je mama isto uletila i rascmoljila se: “Ama ništa nema unutra, majke mi mile. Plis, šjor murac, morate nam virovat!” Barba Gvido je rekao: “Ama virujem. virujem. nou frks... Samo je mali bio re-kao da vam je kufer pun gluposti, pa sam mislijo...” Tata je viknijo: “Ma šta mali zna, on je obični debilčina!” Barba Gvido je rekao: “Ne znam, meni se pari neki debilčina!” Mama je rekla: “Ama totalni. Pa dogodine ćemo ga upisat u školu za specijalce... ovaj , ne specijalce iz pandurije, nego one... he-he... Mali amo trtija gluposti da se pravi manga!” Onda sam ja rekao: “Bolje se pravi manga, nego se pravit Engels!” Tu se mama zaškarpunila turbo dizel. Tata je skočio prema meni i dreknijo: “Marks iz sobe van!”

(1998. Feral Tribune)

*Neke riječi u tekstu su promijenjene zbog čistoće jezika.

I wish for you....

Comfort on difficult days
Smiles when sadness intrudes,
Rainbows to follow the clouds,
Laughter to kiss your lips,
Sunsets to warm your heart,
Gentle hugs when spirits sag,
Friendships to brighten your being,
Beauty for your eyes to see,
Confidence for when you doubt,
Faith so that you can believe,
Courage to know yourself,
Patience to accept the truth,
And love to complete your life.

Sa izložbe slika gosp. Ilije Vranešića: Katica i Vladimir Cvitko

GENERALI HV-A POZIVAJU DA SE PRESTANE
BLATITI DOMOVINSKI RAT

ZAGREB, 28. rujna (Hina) - Dvanaestorica hrvatskih generala među kojima su i dva bivša načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga RH i sadašnji zamjenik GS OSRH uputili su danas otvoreno pismo hrvatskoj javnosti u kojem pozivaju najodgovornije osobe i institucije države, a posebice medije da se odupru negativističkom i neistinitom prikazivanju Domovinskog rata.

Pismo su uputili stožerni general u mirovini Janko Bobetko, admiral Davor Domazet-Loso, general pukovnik u pričuvi Ivan Čermak, general pukovnik u mirovini Ivan Basarac, general pukovnik Kresimir Čosić, general pukovnik Ante Gotovina, general bojnik Damir Krstičević, general bojnik Ivan Kapular, general bojnik Mirko Norac, general bojnik Milenko Filipović, general bojnik u mirovini Ivan Krade i general bojnik u mirovini Njokko Marinović.

Pismo hrvatskih generala i ratnih zapovjednika prenosimo u cjelini:

“S obzirom da se naša imena već mjesecima povlače po medijima u sklopu sve raširenije kampanje kriminalizacije Domovinskog rata, kao i vrijeđanja i omalovažavanja Hrvatske vojske, te s obzirom na činjenicu da mnogi od onih, od kojih bi to bilo za očekivati, nisu protiv toga odlučno podignuli glas, mi hrvatski generali i ratni zapovjednici, smatramo svojom moralnom obavezom upoznat hrvatsku javnost s našim stavovima i gledištima. Na to nas obavezuje i povjerenje, a i zadaća, koju nam je hrvatski narod ukazao u najtežim trenucima obrane zemlje i koju smo izvršili ne samo uspješno, nego i časno.

1. S ogorčenjem konstatiramo da dobar dio medija i političara o Domovinskom ratu govori još samo i jedino kao o nečemu negativnom, problematičnom pa i sramotnom, premda je Domovinski rat temelj na kojem su izrasle hrvatska sloboda, suverenost i neovisnost.

Držimo nedopustivim i nečasnim da se o braniteljima i invalidima Domovinskog rata govori samo kroz ščaticu onih koji su se stvamo ogriješili o njegovu čistoću, ili o pozitivne zakone, a istodobno prešućuje sve ono pozitivno i veličanstveno u čemu je sudjelovala ogromna većina najboljih hrvatskih sinova. Jer to u konačnici, htio to netko priznati ili ne, vodi kriminalizaciji same volje hrvatskog naroda da se brani i obrani od velikosrpske agresije i okupacije.

Napokon, treba li danas ikoga uvjeravati da svi oni, a tu ubrajamo i sebe, koji su po cijenu vlastita života branili i obranili hrvatsku slobodu, nisu to činili zbog nekih prizemnih interesa ili privilegija, nego iz najviših ideala, jer na bojišnici su jedine privilegije bile smrt i neizvjesnost!?

2. Posebno ističemo, i ovom prigodom naglašavamo, da nismo protiv sankcioniranja pojedinačnih zločina ili kriminalnih djela. Svatko tko se zaista ogriješio o čistoću Domovinskog rata, ili je počinio kakvo nečasno i kriminalno djelo treba odgovarati, ali na način koji priliči pravnoj i demokratskoj državi. Policijske akcije, kojih smo nedavno bili svjedoci, međutim, više nalikuju na obračun s terorističkim grupacijama ili mafijaškim skupinama, negoli odgovoru pravne i demokratske države, sukladnom našim stvarnim prilikama te dostojanstvu hrvatskih branitelja i časnika Hrvatske vojske.

3. Nepotrebno demonstriranje sile, proglašavanje krivaca prije sudske presude, pa čak i prije provedene istrage, uključujući tu i licitiranje haaškim optužnicama, a u čemu, na žalost, ne sudjeluju samo mediji, svakako ne pridonosi klimi tolerancije i izgradnji demokratske Hrvatske, za koju smo se i mi generali i ratni zapovjednici borili. Štoviše, takvi postupci vode u nepotrebne i opasne rascjepe našeg društva.

4. Zbog toga želimo posebno naglasiti da nikakvi sukobi, a najmanje terorizam, ili bilo kakvo nasilje, o kojima se tako olako u posljednje vrijeme u nas govori, nisu i ne mogu biti u interesu nikog razumnog i odgovornog, a pogotovo ne onih koji su svojom krvlju stvarali ovu državu! Onaj koji je gradio kuću ima najmanje razloga da je dovodi u pitanje ili da se igra s njenom sudbinom! To kažemo ne samo u svoje ime, nego, nadamo se s pravom i u ime Hrvatske vojske i svih hrvatskih branitelja, te svih hrvatskih građana koji su u najtežim danima bili na braniku Domovine.

5. U tom sklopu - a zbog špekulacija, pa i ciljanih dezinformacija u svezi preustroja Hrvatske vojske - želimo iznijeti naš načelan stav: podupiremo sve one nakane da se na zapovjedna mjesta postave školovani i najposobniji ljudi, a to znači oni koji su se dokazali u Domovinskom ratu. Jer Hrvatska vojska je upravo u Domovinskom ratu izrasla u pobjedničku vojsku, s kadrovima i doktrinom koji su to omogućili, a što je kapital kojeg nitko, kome je stalo do sigurnosti zemlje i hrvatske slobode, ne bi smio olako zanemariti.

6. Na kraju, pozivamo najodgovornije osobe i institucije države, kao i mjerodavne čimbenike civilnog društva, a napose medije, da se odupru negativističkom i povijesno nekorektnom i neistinitom prikazivanju Domovinskog rata, da zaštite čast i dostojanstvo hrvatskih časnika i vojnika, da ne podliježu klimi olakog optuživanja i blaćenja, jer time se štite ne samo temelji na kojima je uspostavljena hrvatska sloboda i državna neovisnost, nego, a u to smo duboko uvjereni, i temelji na kojima jedino može počivati budućnost demokratske i prosperitetne Hrvatske, stoji u otvorenom pismu hrvatskoj javnosti hrvatskih generala i ratnih zapovjednika.

(Hina, 28. Rujna,2000)

MESIĆ I RAČAN O UMIROVLJENJU
SEDAM GENERALA

ZAGREB, 29. rujna (Hina) - Oni koji državu žele srušiti pam-fletima, poručujem da su zaigrali na krivu kartu,i od danas više nisu pri-padnici HV-a, istaknuo je predsjednik države Stjepan Mesić.

Obraćajući se policijskim djelatnicima i državnim dužnosnicima prigodom današnjeg obilježavanja Dana policije, Mesić je naglasio da vojska mora biti depolitizirana.

“Onaj tko se želi baviti politikom,ima na to pravo. Ne sugeriramo mu u koju će stranku, ali dok je u vojsci neće pisati političke pamflete”, poručio je Mesić.

Predsjednik je danas donio odluku o umirovljenju sedam generala koji su bili potpisnici jučerašnjeg otvorenog pisma u kojem se pozivaju državne institucije i mediji da se odupru negativističkom i neistinitom prikazivanju Domovinskog rata.

Premijer Račan novinarima je kazao da nema što dodati Mesićevu obrazloženju, te da poštuje odluku predsjednika.Nadam se da neće biti novih umirovljenja, rekao je. (Hina, 29. rujna)

3. listopada - U razgovoru za Dnevnik plus predsjednik Vlade Ivica Račan osvrnuo se na aktualno političko i ekonomsko stanje u državi.

Govoreći o HDZ-ovu pozivu na glasovanje o povjerenju Vladi, premijer je naglasio da je to demokratsko pravo oporbe. Što se tiče njihovih argumenata, to će se vidjeti u raspravi u Saboru, rekao je Račan dodajući kako je to politička ofenziva HDZ-a koja je u redu dok se služe političkim sredstvima.

“HRVATSKA ISKRA” - Broj 68, 15. X. 2000.

Premijer je odgovarajući na pitanje o slučaju generala Hrvatske vojske, naglasio je da je osnovna zadaća generala da brane ovu državu a ne da propagiraju stranke na vlasti, odnosno da se bave politikantstvom. Vijest da, navodno, još 20 generala potpisuje pismo protiv nove vlasti, premijer Račan nije želio komentirati naglasivši da o tome nema relevantnih informacija.

Mi smo najavljivali da hrvatska Vlada neće dopustiti gospodarski kriminal, rekao je Račan dodajući kako će Vlada poštivati zakonsku proceduru pri uhićenju odgovornih. Izvršna vlast je napravila konkretne poteze koje pravosuđe treba realizirati iako se to nekima u opoziciji nije svidjelo, naglasio je predsjednik Vlade.

Govoreći o ugovoru s Enronom, premijer Račan je naglasio da je Vlada, s obzirom na vrlo nepovoljan prethodni ugovor koji je sklopila bivša vlast, uspjela hrvatskim građanima uštedjeti velik novac. Na pitanje o sudbini Srba koji su počinili ratne zločine nad Hrvatima, a koji se navodno nalaze na teritoriju RH, premijer je istaknuo da takvima neće pomoći ni abolicija jer ni jedan zločin ne zastarijeva.

Tijekom jednosatne emisije, gledatelji HTV-a izravno su se, svojim pitanjima, uključivali u razgovor. Unatoč brojnim političkim aferama koje potresaju zemlju gledatelji su pokazali najveći interes za rješavanje vlastitih egzistencijalnih problema. (HRT)

Preporučite prijatelju
HRVATSKU ISKRU...

GENERALI UPUTILI NOVO PISMO HRVATSKOJ JAVNOSTI

ZAGREB, 5. listopada (Hina) - Generali Hrvatske vojske koji su se prošlog tjedna otvorenim pismom obratili hrvatskoj javnosti danas su potaknuli brojnim reakcijama uputili novo pismo u kojem pojašnjavaju razloge svoga istupa. Sa žaljenjem konstatiraju da se o meritumu njihova prvog pisma nije izrekla niti jedna riječ. Današnje je pismo potpisalo 11 generala koji su potpisali i prvo. Jedino Damir Krstičević nije potpisnik današnjeg pisma jer smatra da je u prvom pismu sve rečeno i da nije potrebno ništa objašnjavati. Pismo 11 generala donosimo u cjelini.

"S obzirom na političke i ine reakcije koje je izazvalo naše otvoreno pismo hrvatskoj javnosti, osjećamo potrebu, a i dužnost, kazati slijedeće:

1. Sa žaljenjem konstatiramo da se dosada o sadržaju, dakle, o meritumu našeg otvorenog pisma, gotovo nije izrekla nijedna riječ. Sve je prekrila rasprava o našim tobožnjim zakulisnim motivima i nakanama, čak dotle da smo optuženi za nekakve pučističke pokušaje ili zaplotnjačke političke igre. A ništa od toga nije istina! Ni kao grupa, a ni kao pojedinci, nikada se nismo upuštali ni u kakve političke igre ili kampanje, pa to nismo učinili ni sada, s našim otvorenim pismom hrvatskoj javnosti. Stoga pozivamo sve one koji nas optužuju za suprotno, da još jednom pročitaju naše pismo i da se, radi istine i dobra ove zemlje, odrede prema njegovu sadržaju. Također pozivamo i one, koji naše pismo koriste za svoju političku promidžbu, da to ne čine, jer time iskrivljuju i njegov sadržaj i njegovu intenciju.

2. Ponavljamo, naša je nakana bila samo jedna: da kao generali i ratni zapovjednici upozorimo hrvatsku javnost i sve relevantne čimbenike zemlje, da su blačenja branitelja, nekih od najzaslužnijih ratnih zapovjednika, kao i sve raširenija negacija vrijednosti Domovinskog rata, poprimili razmjere koji nisu primjereni ambijentu demokratskog i civiliziranog društva.

3. Također ističemo da smo to učinili ne zato što smo se htjeli miješati u politiku, ili iz nekih drugih neprihvatljivih pa i opasnih namjera (kako nam se sada jeftino spočitava), nego zbog toga što to nisu učinili oni od kojih je to bilo za očekivati i kojima je to napokon i dužnost.

Pritom podsjećamo da mi nismo ljudi koji su svoje činovne stekli u školskim učionicama i na vježbalistima, nego na bojištu, u najtežim trenucima obrane Domovine, pa nas ta činjenica moralno obvezuje, a ne diskreditira. Stoga: ako nam sada neki predbacuju da smo izašli iz okvira ponašanja djelatnih vojnih osoba u demokratskim zemljama, onda mi, nadamo se s pravom, pitamo: Je li igdje u svijetu zabilježen slučaj da se mjesecima sustavno blate najviši časnici i vojnici jedne oslobodilačke i pobjedničke vojske, a da nitko od najodgovornijih jasno i glasno ne kaže da je toga dosta i da tako dalje ne može ići? Barem, kako je to ovih dana, u povodu našeg slučaja, rekao jedan političar vladajuće šestorke: "Domovinski rat u temeljima je stvaranja hrvatske države i ne može se afirmirati isključivo rasvjetljavanjem njegovih tamnih strana!"

4. Zbog toga, jedino i prije svega u interesu Domovine i njene sigurnosti, i ovom prigodom ističemo da podupiremo takav ustroj Ministarstva obrane i Oružanih snaga koji će biti sukladan ustroju kakav imaju najrazvijenije zapadne zemlje. Istodobno se zalažemo i za takav nadzor nad oružanim snagama kakav priliči demokratskim državama, te za sustav odlučivanja (o svim bitnim pitanjima obrane, uključujući tu i ona personalna) koji će biti i kompetentan i transparentan.

I na kraju: voljeli bismo da se ovog puta naše riječi uzmu onako kako su mišljene i napisane: iz odgovornosti prema svima onima koji su svoje živote, svoju energiju i svoje znanje utkali u hrvatsku slobodu."

Pismo su potpisali hrvatski generali i ratni zapovjednici: Stožerni general u mirovini Janko Bobetko, admiral u mirovini Davor Domazet-Lošo, general pukovnik u pričuvi Ivan Čermak, general pukovnik u mirovini Krešimir Čosić, general pukovnik u mirovini, Ante Gotovina, general bojnik u mirovini Mirko Norac, general bojnik u mirovini Ivan Kapular, general bojnik u mirovini Milenko Filipović, general pukovnik u mirovini Ivan Basarac, general bojnik u mirovini Ivan Korade, general bojnik u mirovini Nojko Marinović. (Hina)

HDZ U SABOR UPUTIO PITANJE POVJERENJA RAČANU Sanader: Pomilujte Krstičevića i ostale generale

Hrvatska demokratska zajednica neće glasovati za ustavne promjene, a njezini će zastupnici učiniti sve što je u tom smislu potrebno, odnosno što se dogovore u svom stranačkom klubu - rekao je jučer predsjednik HDZ-a dr. Ivo Sanader na konferenciji za novinare Kluba zastupnika te stranke, dodajući kako je moguće da neki zastupnici ne glasuju kao i u slučaju Pašalićeve smjene. Komentirajući reakcije na proglas HDZ-a, rekao je da je Vlada dovela zemlju u stanje visoke napetosti i podijeljenosti, u kojoj vlast vuče radikalne poteze.

Sanader je rekao da bi ta stranka vrlo pozitivno gledala na pomilovanje jednog od generala jer bi to bio korak k smirivanju napetosti. No, dodao je da to ne bi trebalo učiniti samo u slučaju generala Krstičevića, nego svih sedam umirovljenih generala. U saborsku proceduru HDZ je jučer uputio pitanje povjerenja premijeru Ivici Račanu u skladu sa zaključcima sa sjednice Predsjedništva te stranke održane u Gospiću.

HDZ će, prihvatiti li se da u treće čitanje uđu izmjene i dopune Kaznenog zakona u predloženom obliku, odnosno s odredbom o dekriminalizaciji posjedovanja droge, pokrenuti potpisivanje peticije protiv takve odredbe. Organizatori potpisivanja bit će Mladež HDZ-a i Zajednica žena te stranke "Katarina Zrinska", a hadezeovci očekuju i potporu HSS-a i HSLS-a. (ddj)

Služite se našim pokroviteljima

ModernAge Plastics Inc.

50 Fasken Dr., Units 2, 3, 4,
Rexdale, Ont., M9W 1K5
Tel. (416) 675-2955
Fax (416) 675-2965

STAN TRTANJ

Custom Plastic Fabrication & Machining
Specializing in Acrylics: Designing, Displays, Advertising, Homeware

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 68, 15. X. 2000.

Zlata Jurić: Okvir za portret

Gosp. Krešimir Mayer

Gosp. Krešimir Mayer, naši popularni Krešo, raspolaže izuzetnom vještinom u komunikaciji s ljudima, zato za njega govore kako ima najmanje neprijatelja u zajednici. On nosi u sebi kulturno naslijeđe jednog vremena i nadahnut je spremnošću sudjelovati u jednom budućem, pravednijem dobu. Ide svojim putem, slušajući glas svog srca, služeći istini. Ako sam nekima simpatičan, onda je to prije svega zbog toga što ja pokušavam lagati manje nego što je to uobičajeno među nama. U njegovoj iskrenosti ima mnogo više vrijednosti nego u glasnoj razmetljivosti mnogih u ovoj zajednici. Krešo Mayer, jedan od posljednjih romantičara radi u tišini i iza sebe ima vrijedne spomena rezultate.

P. Gosp. Mayer, rekli su mi za Vas: "Krešo Mayer - Croatia International" Pojavili ste se 1990. godine. Koja je bila osnovna ideja voditeljica u radu Croatia Internationala?

O. Mi smo se doista kao udruga pojavili 1990. godine. Bila je to godina velikih promjena u svijetu, kao i u Lijepoj našoj. U toj godini konačno smo se oslobodili "osloboditelja" koji su poslije više desetljeća morali sići s povijesne scene. U demokratskom ozračju rodila se mlada država koja je svoje snove konačno ostvarila, hvala Bogu. Hrvatski krik za slobodu i neovisnost nisu ovog puta uspjeli ugušiti komunistički tirani. Eto, u tom vremenu mojom inicijativom počinjemo stvarati udrugu "Croatia International", udrugu koja će na temelju hrvatskih poslovnih ljudi u Kanadi izgraditi mostove s hrvatskom državom, odnosno izgraditi gospodarstvene mostove. Ta ideja nas je vodila kroz naše osobne poznanstvo poslovanja u Kanadi. Stvoriti poslovne odnose sa poslovnim ljudima koji su ujedno imali i simpatije prema Hrvatskoj i njezinim nastojanjima. Bili smo dio onog ogromnog vala što je predstavljala hrvatska dijaspora prema matičnoj državi - Republici Hrvatskoj.

P. Godine rada su iza vas. Je li Croatia International uspjela okupiti i povezati sve uspješne hrvatske tvrtke sa kanadskim partnerima?

O. Mi smo u svom radu susreli veliki broj poslovnih ljudi, onih kanadskih. Kad im prilazimo, onda je to obično sa pitanjem, da li oni kao pojedinci žele pomoći, odnosno imati poslovne veze sa Hrvatskom. Ako je odgovor potvrdan, onda ih vodimo do hrvatskih dužnosnika gdje mogu prezentirati svoje planove i ponude. Naravno, činimo sve kako bi što više kanadskih poslovnih ljudi vidjeli svoj interes u ulaganju u hrvatsku privredu. I ovdje nastojimo da se naši poslovni ljudi povežu sa poslovnim ljudima u Kanadi i diljem svijeta. U gospodarstvu je najvažnije proširivati veze među sobom. Koliko smo hrvatskih gospodarstvenika uspjeli zainteresirati, okupiti? Dobro, ne bih želio biti neskroman, ali i vi sami možete zaključiti ukoliko prelistate naš već četvrti po redu Poslovni imenik. On najbolje govori.

P. Ima li još uvijek naših ljudi koji "s visine" gledaju na Vaš rad, ili je većina vidjela svoje mjesto u udruzi "Croatia International"?

O. Uvijek sam bio entuzijast glede vizije napretka gospodarstva Hrvata u Hrvatskoj, pa i ovdje u iseljeništvu, gdje vladaju drugačije norme. Da li poneki gledaju na moj rad "s visine"? Pa, u rijetkim slučajevima da, iako ja ne vidim razloga za takav odnos prema meni. Mi želimo ostvariti neke svoje vizije za dobrobit hrvatske zajednice, a ne za osobnu korist i zaista ne vidim što u tome ima čudno i što je to što je za podcjenjivanje. Pošto sam po naravi optimist, a uz to uporan radnik, nikakvo podcjenjivanje ni ruganje ne mogu me omesti da idem prema svojoj viziji i cilju. Neki su preko mene željeli ostvariti mnogo toga, ali kad vide kako ja naglašavam "davanje", a ne "uzimanje" brzo su odustali, bolje rečeno, pobjegli bi!

P. Koliki je doprinos Croatia International-a u kreiranju ekonomskog programa domovine Hrvatske i njenog povezivanja sa stranim partnerima?

O. Teško je na to odgovoriti. Mi smo toliko puta nastupali na Zagrebačkom velesajmu i bili odgovorni za jedina mjesta koja su nazvana kanadskim izložbenim prostorom. Vi znate kakvo je stanje hrvatskog gospodarstva, prema tome, ne možemo reći da smo uspjeli u onoliko mjeri u kojoj smo željeli. Međutim, mnogi ljudi koji su željeli započeti posao u Hrvatskoj, dolazili su po savjet u udrugu. Neki tamo sada dobro posluju. Mi možemo pomoći do jedne granice, onda nastaju limiti preko kojih ne možemo ići dalje. No, mi smo još tu. Ekonomski program u Hrvatskoj? Mislim da još nije precizno zacrtan u hrvatskoj politici, da je - ne bi gospodarstvo bilo u takvom stanju u kojem se nalazi. Međutim, nije sve tako crno kako se čini, jer svatko tko je bio u domovini Hrvatskoj imao je priliku vidjeti novoizgrađene objekte, popravljene kuće. Naši gradovi lijepo izgledaju, ali da je moglo biti bolje, moglo je. Mnogo toga još nije

Mira i Krešo Mayer

riješeno u Hrvatskoj. Svi čekamo te tzv. "velike promjene" Kad će one nastupiti?

P. Skeptici govore kako ste nepopravljivi entuzijast, jer se pokraj uložnog truda ne vide rezultati u obliku profita. Koliko u tome ima istine?

O. Momentalno se radi na nekoliko većih projekata koji će biti izloženi i predstavljeni svim Hrvatima kad vrijeme dozvoli. Tim skepticima, koji žele umanjiti naše napore, ubiti volju i entuzijazam moj i drugih oko mene mogu odgovoriti na jedan način, a to je da sam sebi govorim: "Psi laju, a karavane prolaze!" Od njihova negativizma ništa ne može narasti, od mojih ideja i volje, kad-tad doći će trenutak velikih rezultata. U to sam uvjeren. U svemu tomu postoji jedno veliko neshvaćanje naših planova i ideja, ne samo od hrvatskih vlasti, nego i od pojedinaca u gospodarstvu koji misle "kako sve znaju". Na pr. došli smo na ozbiljne razgovore u blizi Zadra, ponudili planove, financiranje, realizaciju. Županija je bila za, gradonačelnništvo je odnjeralo. Rekli su tad - ne sada, jer oni su pak vodili svoju politiku, lošu i pogubnu za taj turistički objekat koji je danas u jednom stanju. Danas nam ga nude, možemo reći, skoro besplatno, samo da ga vratimo u život. Mi smo drugi put tamo bili iz radoznalosti, ali nismo imali u sebi zluрадosti, već tuge što neke stvari u domovini moraju kreutati od nule, i onda se mora mnogo raditi i mnogo moliti... Skepticima ću odgovoriti riječima Ralph Emmersona: "Skepticizam je polagano samoubojstvo."

P. Koji je vaš prioritetni zadatak u novom milenijumu i kako vidite daljnji rast Croatia International-a?

O. Ne znam koliko će novi milenij donijeti "novog" ali svi smo podložni starenju. Ne vjerujem u nikakve promjene preko noći. Sve ide svojim tijekom, i to vrijeme trebamo iskoristiti na najbolji mogući način. Kao predsjednik udruge Croatia International želio bih ostvariti nekoliko ciljeva. Prvo, afirmirati udrugu organizacijski, generacijski i dati neke smjernice što će garantirati stalnost udruge i onda kad nas više ne bude. Veća želja od toga je da Croatia International poveže što jače i čvršće naše gospodarstvenike, jer oni su prava jezgra ove zajednice i oni bi mogli biti inicijatori svih planova u zajednici. I treće, želio bih da se sastanemo

Nastavak na str. 30

Stranica 25

Preporučujemo.....

E
Y
E
HEALTH
IS IMPORTANT

DR. PETER T. DONKO
OPTOMETRIST
7777 KIPLING AVE. STE. 104-
WOODBRIDGE, ONTARIO

(905) 264-1512

KIPLING AVE.

HIGHWAY #7

MAKARSKA ŽIVI ZA TURIZAM

Tko god je imao priliku barem na dan posjetiti Makarsku, zna da je posrijedi pravi turistički biser. Tom je gradu dodijeljena titula šampiona hrvatskoga turizma u 23. akciji "Večernjega lista" i Turističke zajednice Hrvatske. Zato će na svečanosti 27. rujna u hotelu "Dalmacija" Makarska dobiti prestižna priznanja - Veliko zlatno sunce i Večernjakov feral. U Makarskoj se spajaju tri veličine: more, nebo i Biokovo. Provod se nudi na svakome koraku, uz brojne hotele, još brojnije restorane i kafiće, te tri diskoteke, svakoga se ljeta organizira i Makarsko kulturno ljeto. Na gradskoj rivi, koja je zapravo veliki bogati restoran, nerijetko se može čuti klapska pjesma, kao i druga glazba...

S obzirom na ljepote Makarske te napore gradske uprave, ali i svih Makarana, ne čudi što ovdje gotovo nitko nije iznenađen prvim mjestom u konkurenciji turističkih odredišta. Prvi čovjek grada koji ima 15-ak tisuća stanovnika, gradonačelnik Velimir Vidak Buljan kaže: - U svim anketama i patrolama očekivali smo jedno od prvih mjesta jer je Makarska nakon "Porina" 1999. došla na prve stranice medija i u središte zanimanja javnosti. Makarska je i prije bila lijepa i blizu prestižnim priznanjima, ali zbog prometne je izoliranosti bila zapostavljena u turističkim anketama. Nakon što je izbila u prvi medijski plan, svi koji provode ankete Makarsku shvaćaju ozbiljnije nego prije.

Gradsko je poglavarstvo u posljednje dvije godine učinilo mnogo u uređenju grada, sagrađena je infrastruktura na Trgu Listun vrijedna 1,5 milijuna kuna, izmijenjena javna rasvjeta u središtu grada, asfaltirano osam ulica, zasađene tisuće cvjetnih sadnica. Kačićev je trg dobio nove skale, fontanu, cvjetne površine... Gradska plaža, duga desetak kilometara, nasuta je s tisuću kubika žala...

Na poluotoku Sv. Petar kamenom je popločana staza duga 200 metara i široka dva metra, do crkvice koju su mnogi vidjeli i za Makarskoga kulturnog ljeta. - Na taj sam projekt najponosniji - priznaje gradonačelnik te dodaje kako je dobroj organizaciji uređenja grada prethodila pozamašna priprema: - Uoči sezone održali smo sastanak sa svima u gradu, od gradske komunalne službe do ljekami, raspodjelili poslove i obveze. Svi su svoj posao odredili na visokoj profesionalnoj razini i sve je zaista bilo u najboljem redu.

Osobite riječi hvale i domaćini i gosti upućuju onima koji čiste grad. Jer, nakon noćnih šetnji, kada je u Makarskoj bilo tisuće ljudi, grad se budio uredan i čist. Zahvalnost za to pripada malobrojnoj gradskoj službi zaduženoj za čišćenje. Posljednjih godina Makarska je prepoznatljiva i kao grad dobre zabave. - Naša odluka o ugostiteljskoj djelatnosti, koja je najliberalnija u Hrvatskoj, omogućuje rad ugostiteljskih objekata za turističke sezone i do tri sata ujutro! Stvoreni su tako uvjeti za noćni život i zabavu. Od velike se spavaonice Makarska pretvorila u grad koji nudi dobar provod. Taj trend namjeravamo zadržati. Znamo i za nedostatke, kojih ima, kao i svuda, ali vrlo brzo ćemo ih ispraviti - obećaje gradonačelnik Vidak. (Večernji list)

KVARNERSKI UGOSTITELJSKI HIT SU RIBARNICE - KONOBE

Jedan poznati kvarnerski ugostitelj nerijetko ispraća goste ovom rečenicom: "Bilo mi je drago vidjeti vas u mojem restoranu, jer to znači da ste uspješni." Kakve restorane najrađe i najčešće posjećuju sadašnji financijski uspješni hrvatski građani? Ako je suditi prema trenutnom stanju na kvarnerskom području, a kad je riječ o blagovanju plodova mora, u minulih godinu - dvije, najposjećenije su postale ribarnice - konobe, u kojima se u vrlo ugodnom, ne i luksuznom ambijentu, može po razumnoj cijeni jesti plemenita riba, a pogotovo bogateloj "sirotinjska" riba kao što su girice, srdele, šaruni, plavice... U minulih nekoliko godina u riječkim prigradskim naseljima je otvoreno nekoliko ribarnica - konoba, prva u Viškovu, u kojima možete kupiti ribu po istoj cijeni kao i na glavnoj riječkoj ribarnici, ali vam dodatno nude uslugu prženja te ribe po pristupačnoj cijeni, kako to ne bi morali raditi kod kuće, a što većina domaćina nimalo ne voli.

Tu ribu, škampe i školjke možete konzumirati i u konobi, i to u pravom ribarskom ambijentu, uz jeftine priloge (krumpir, razno povrće,

salate), a sve to zaliti vrlo dobrim vinom po cijeni ne većoj od dvadesetak kuna za litru. Jedino u tim konobama možete jesti jeftinu plavu ribu, koje na kvarnerskom području ne nude ni u prosječnim, a kamoli boljim ribljim restoranima, jer je na njoj, prema sudu tih ugostitelja, mala zarada. Za razliku od škampi i plemenite ribe, koju prodaju uz zaradu veću i stotinjak kuna po kilogramu, nakon što su te škampe i ribu samo nekoliko minuta okrenuli na žaru. Trend zdrave prehrane sve više podrazumijeva konzumiranje plave ribe u odnosu na bijelu, koja se zbog skupoće sve slabije prodaje, pa ju zato ugostitelji na sve moguće načine nastoje održati svježom, dok ne naleti žrtva koja će je poželjati na tanjuru. Ribarnice - konobe su i pravi mali muzeji raznih već zaboravljenih ribarskih alata, što im pak daje poseban šarm, atmosferu čini opuštajućom, tako da su sve konobe gotovo svakodnevno iznimno dobro posjećene, domaćim ali i stranim gostima, koji ih pohode iako su daleko od mora.

Ljudima je čini se, postalo najvažnije kvalitetno jesti po razumnoj cijeni, u opuštajućem ambijentu, gdje vas nitko neće poprijeko gledati ako niste odmah po dolasku naručili škampe po 200 kuna i barem bocu vina od 150 kuna. Vlasnici mnogih luksuznijih ribljih restorana na našoj obali nerijetko kukaju da više nema pravih gostiju, ali stvar je u tome što se dobar dio naših novokomponiranih bogataša ne osjeća u njihovim restoranima "kao kod kuće", a do te vrste prestiža baš im i nije, pa su spomenute konobe tako postale i okupljaliste novovalne elite. Vlasnici ribarnica - konoba istodobno izjavljuju da im nije ispod časti prodavati girice i srdelice, jer ne teže bogaćenju preko noći. Strani turisti u tim konobama dolaze na svoje, jer blaguju plodove mora u za njih uglavnom egzotičnom ambijentu i to po vrlo niskim cijenama, obzirom da primjerice porcija (40 dag) srdelica košta 12 kuna, a lignji 16 kuna. Za nas turizam je ohrabrujuće što su se srdelice i girice nakon niza objesnih turističkih sezona napokon našle na jelovnicima primorskih restorana. (Damir Herceg, Vjesnik)

KOČARICOM NA RIBOLOVNI IZLET

Kod nas su to još pionirski zahvati, no ipak pušsu pomalo novi vjetrovi i u ovdšnjoj turističkoj ponudi. Radi se uglavnom o ribolovu na tune, sabljarke i morske pse, no, nešto slično počeli su organizirati i vlasnici kočarica. Na pročelju ribarske kuće obitelji Klarin, na samoj rivi u središtu Jezera, velikim je slovima ispisana poruka u kojoj se ljetnim, a i posezonskim gostima nudi izlet u - ribolov. Toga dana je kočarica "Tomiša" s dvadesetak gostiju isplovila prema Komatima, pa onda u kulaf, iza granične crte Nacionalnog parka.

Za marendu je bilo posluzeno: frigani molići i lignjunići, salata i piće, i dok je sve to bilo gotovo - već je na poziciji izvan Komata u more bačena koča. Uru - dvije, goleme su mreže orale morsko dno, a gosti jedva čekali što li će iznijeti na krmu broda. Sve to skupa je bila mala atrakcija. Na brod je napokon izvučena mreža, širilica uredno postavljena na svoje mjesto, a riba istresena na palubu. Ribari su cijelu tu operaciju obavili prikladno odjeveni u gumena odijela i cizme, a gosti su uokolo poskakivali bježeći od potoka muljevita mora što je izlazilo zajedno s mrežom. No, sve je to uključeno u čari i atrakciju cijele ove ribarske predstave u kojoj su se domaćini odlično snalazili u tim, inače za ovakav posao prilično neprirodним uvjetima gužve i - smetanja.

Sve u svemu, na palubu je iz kočarice ispao relativno skroman ulov sitnijih i srednjih mola, trlja, nešto plave ribe, nešto kovača, kokota. Gosti su prionuli onome dijelu ribarskoga posla za koji su manje - više svi bili kvalificirani: prebiranju i sortiranju ribe u kasete. Gušt je bio vise nego očigledan, tim prije što je dio ulova u kojem su, eto, i sami imali udjela, uskoro završio na plinskim gradelama, zajedno s ostalim porcijama lancardi koje su toga dana bile predviđene za ručak. Upravo je trebalo malo poslije ručka ubiti oko prije bacanja u more, negdje pred Kravljaćicom. Malo tko nije iskoristio tu priliku za kupanje u Komatima. Uz matičnu jezersku rivu "Tomiša" se vezao oko 6 sati popodne. Bi li bio bolje sreće i bi li taj ribolovni dan završio s više novca da se dao u ozbiljniji ribolov od ovoga koji uopće može organizirati s tolikom svitom na brodu - to neka ostane obiteljska poslovna tajna. Tek - gosti su bili zadovoljni, mnogi od njih prvi su put u živo uopće bili na nekom ribarenju, na nekom ribarskom brodu, pogotovo kočarici i sve to za podnošljivu cijenu. Bolje od sjedenja i ležanja na plažama i pred kafićima, u svakom slučaju. (HIC-Split)

SREDIŠNJI ODBOR HDZ-a UPUTIO PROGLAS HRVATSKOM NARODU I SVIM GRAĐANIMA

ZAGREB - Središnji odbor HDZ-a jučer je sa svoje sjednice uputio proglas hrvatskom narodu u domovini i svijetu i svim hrvatskim građanima u kojem se, među ostalim, ističe da će komunistički režim biti srušen voljom naroda prijevremenim izborima za Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora koji trebaju biti raspisani u najkraćem mogućem roku. O proglasu je na konferenciji za novinare govorio predsjednik HDZ-a dr. Ivo Sanader, a u proglasu se ocjenjuje da je posljednjih dana u Hrvatskoj na djelu scenarij svjesnog slabljenja snage i suvereniteta hrvatske države s krajnjim ciljem uvođenja Republike Hrvatske u balkansku asocijaciju.

Središnji odbor HDZ-a jučer je zaključio da ta stranka neće prihvatiti promjene Ustava, a neki su od razloga za to, kako je istaknuo dr. Sanader, činjenica da se radi o prijelazu u sustav u kojem parlament odgovara Vladi i to što se ograničavaju autonomija i nezavisnost sudstva. Inače, hadezeovci su jučer priopćili novinarima kako nije točna informacija objavljena u Jutamjem listu da Mladež HDZ-a traži smjenjivanje Vladimira Šeksa.

Predsjednik HDZ-a izvijestio je članove Središnjeg odbora o razlozima razrješenja dr. Ivića Pašalića i imenovanja prof. dr. Ivice Kostovi a na dužnost potpredsjednika Hrvatskoga državnog sabora. Novinarima je Sanader kazao kako je većina članova Odbora podržala tu odluku, a neki su isticali kako za to nije bio pravi trenutak, ali su izrazili lojalnost Predsjedništvu stranke. Nitko tu odluku, prema Sanaderovim riječima, nije dovodio u pitanje. (Večernji list, 1. Listopada)

ODGOVOR HRVATSKE VLADE:

Pamflet uperen protiv svih građana

"Pamflet HDZ-a pamflet je stranke koja je na siječanjskim izborima izgubila povjerenje hrvatskih građana. Ovaj pamflet nije uperen samo protiv hrvatske Vlade, uperen je i protiv svih građana Hrvatske." Ističe se to u jučerašnjem priopćenju Vladina Ureda za odnose s javnošću u povodu proglaša HDZ-ova Središnjeg odbora.

U priopćenju se podsjeća na to kako je većina hrvatskih građana dala glas i povjerenje ovoj Vladi, koja se uhvatila u koštac s problemima naslijeđenim iz razdoblja vlasti HDZ-a. Stoga, ističe se, takvi proglassi odvlače pažnju od ključnih problema društva, radikaliziraju političku scenu, nedopustivo podižu tenzije i uznemiruju građane.

"Građani ove zemlje 3. siječnja rekli su što misle o HDZ-u, a tako će i sada znati prepoznati namjere ovakvih pamfleta", stoji u priopćenju i zaključuje se kako će Vlada i dalje dosljedno ustrajati na provedbi Ustava i zakona te jednakosti svih građana pred zakonom.

Potpredsjednik Vlade Goran Granić za "Večernji list" kazao je da je proglas očekivani završetak kampanje koja se vodi cijelo vrijeme, a intenzivno posljednjih nekoliko dana. - Očekivalo se da će ta kampanja kulminirati potkraj mjeseca i u tome nema ničega iznenađujućeg. Oni koji žele nered i kaos u hrvatskoj državi sada su se i deklarirali kao autori kampanje - istaknuo je dr. Granić.

ZLATKO TOMČIĆ, PREDSJEDNIK SABORA:

Zabrinjavajuća farsa

- Ovo je krajnje neodgovoran i zabrinjavajući čin jedne parlamentarne stranke, koji pokazuje da je dojam, koji je HDZ htio ostaviti, da su spremni pomoći u smirivanju situacije bio lažan. Njihovo je ponašanje farsa, a ovim proglasom potpuno radikaliziraju hrvatsku političku scenu. U ovom trenutku naša javnost ima ozbiljan razlog za zabrinutost. Javno je da snage koje su poražene na siječanjskim izborima pokušavaju doći u poziciju da ponovno postanu politički čimbenik i zadobiju povjerenje građana. I to što poručuju da neće glasovati za izmjene Ustava pokazuje da u HDZ-u nisu prihvatili volju birača, da priželjkuju povratak na stara vremena - rekao je Zlatko Tomčić, predsjednik Hrvatskoga državnog sabora. (Večernji list)

VESNA PUSIĆ (HNS):

HDZ se ponaša pučistički

- Sada je napokon jasno da je HDZ sa svojim aktivnostima dio ukupne strategije za destabilizaciju Hrvatske i nadam se da ljudi shvaćaju o čemu je riječ. HDZ se ponaša prema principu: država je ili naša da po njoj krademo i radimo što želimo ili ćemo je uništiti. Ta se parlamentarna stranka ponaša pučistički i smatram da je hrvatska javnost dovoljno zrela da ne dopusti bilo kome ugrožavanje parlamentarne demokracije postignute na izborima 3. siječnja - rekla je V. Pusić. (Večernji list)

PREDSJEDNIK REPUBLIKE STJEPAN MESIĆ:

HDZ želi izolirati Hrvatsku i do kraja je opljačkati

SLAVONSKI BROD - Što će im to? Ako idemo na nove izbore, više ih neće biti u Saboru. Sada ih barem ima nešto - komentirao je u Slavonskom Brodu predsjednik Republike Stjepan Mesić proglas Središnjega odbora HDZ-a.

- Sada se vidi tko stoji iza cijele ove halabuke. Ispričavam se jer sam rekao sam da postoje neke grupe ili pojedinci u HDZ-u, a očito iza toga stoji vrh HDZ-a. Oni ne mogu shvatiti da se demokratski dolazi na vlast i s nje silazi. Deset godina imali su vlast i pokazali su što mogu napraviti. Hrvatska je do kraja opljačkana, ostala je bez kapitala. Sada trebamo mirno i staloženo, kao zona sigurnosti privući strani kapital i aktivirati resurse. Bez toga nitko ne može riješiti nijedan problem. Ako pravimo halabuku, pitanje je tko će doći s kapitalom. No, oni hoće ponovno izolirati Hrvatsku i opljačkati ono što je ostalo, ali svi su dovoljno pametni da znaju o čemu je riječ - rekao je Mesić.

Na upit što se još može očekivati od HDZ-a, Mesić je odgovorio da mogu - napisati još jedan proglas! O HDZ-ovu traženju povlačenja odluke o umirovljenju sedmorice generala HV-a Mesić je rekao da to mogu učiniti tek kada oni budu vrhovni zapovjednici. Na upit kako objašnjava opaske premijera Račana da je bilo propusta zbog nekonzultiranja ministra obrane Radoša, Mesić je rekao: - Nikakvih propusta nije bilo, donio sam odluku na temelju Ustava. (Večernji list)

KOMENTARI NA PROGLAS HDZ-a ZLATKO KRAMARIĆ (LS):

Ova vlast nije boljševička ni komunistička

- Činjenica je da je posljednjih tjedana politička scena u Hrvatskoj vrlo nemima. Umjesto da HDZ sudjeluje u smirivanju strasti, ovim proglasom dolijeva ulje na vatru. I LS je dio pobjedničke koalicije, a mi se-be ne doživljavamo kao dio komunističke vlasti. U ovoj vlasti nema boljševičkih ni komunističkih elemenata, a ta je retorika izvađena iz nekih prošlih vremena. Legitimno je pravo HDZ-a da traži prijevremene izbore, ali ovdje je problematična argumentacija. HDZ mora znati da ovo nije 1990. godina, nema Miloševića, nismo pred velikosrpskom agresijom, ovaj problem moramo riješiti sami. Ne samo da nisu mudri nego se u HDZ-u priklanjaju opasnim potezima - rekao je Kramarić. (Večernji list)

Hrvatska

ISKRA

Umirovljenici poručuju HDZ-u da nema argumenata za rušenje vlasti

ZAGREB, 1. listopada - "Gospodo iz HDZ-a, Vaš poziv na rušenje aktualne vlasti nije ničim ozbiljno argumentirali. Umirovljenički korpus od 800.000 hrvatskih umirovljenika, s prosjekom mirovine od 1.200 kuna, 360.000 nezaposlenih, 200.000 zaposlenih koji ne primaju plaće i uopće siromaštvo većine hrvatskih građana, nisu argumenti s kojima se Vi možete koristiti. Naprotiv, oni su rezultat političkog i zakonskih projekata Vaše stranke», stoji u priopćenju Hrvatske stranke umirovljenika, u kojem se kaže da je nerealno očekivati da bilo koja vlast, nakon takve devastacije materijalnih, kadrovskih i svih drugih resursa, u

4. listopada - Bivši zastupnik HDZ-a Zlatko Canjuga pozvao je sve zastupnike te stranke na javno očitovanje - jesu li za ili protiv HDZ-ova Proglasa hrvatskomu narodu. Proglas otvara negativan proces u razvoju demokracije u Hrvatskoj i smjera poništavanju volje hrvatskog naroda izražene na izborima 3. siječnja, rekao je Canjuga na konferenciji za novinare. Smatra da je potez HDZ-a za svaku moralnu i političku osudu. Licemjerno je da HDZ optužuje novu vlast "za rashrvačivanje Hrvatske", kada je hrvatski narod na izborima skinuo HDZ s vlasti, kazao je Canjuga, koji je sada, nakon nedavnog isključenja iz HDZ-a, nezavisni zastupnik u Saboru. Zbog događaja u Srbiji prijeko je potrebno institucionalno i demokratsko ponašanje svih stranaka, rekao je. Zaključivši da je ponašanje HDZ-a i Miloševića identično u dijelu koji se odnosi na otpor legalno izabranoj vlasti, Canjuga je rekao da je HDZ postao protudemokratska i protuhrvatska stranka koja isključuje ili marginalizira sve članove koji se suprotstavljaju takvoj politici HDZ-a. (Razni izvori)

RAČAN: SUBOTNJI PROGLAS - NEODGOVORNOST VRHA HDZ-a

2. listopada - Premijer Ivica Račan ocijenio je da subotnji proglas HDZ-a govori o zabrinjavajućem stupnju neodgovornosti vrha te stranke. Ova eskalacija preko zadnjeg proglasa i pamfleta HDZ-a jasno govori o zabrinjavajućem stupnju neodgovornosti vrha te stranke. Taj potez vrha HDZ-a usmjeren je na destabilizaciju i stvaranje krizne situacije u Hrvatskoj, ocijenio je Račan. Istaknuo je pritom da HDZ-u, s obzirom na snagu stranke, to neće poci za rukom. Bit će to potez na njihovu štetu, ocijenio je Račan nakon sastanka predstavnika stranaka vladajuće koalicije.

Premijer je rekao novinarima da još nema formalnog zahtjeva da Sabor raspravlja o povjerenju njemu i ministru unutarnjih poslova, no dodao je da se ne boji glasovanja o povjerenju.

Kazao je također da su čelnici šestorice samo spominjali najavu HDZ-a da neće glasovati za ustavne promjene. Ocijenio je pritom da je HDZ očito skrenuo u destruktivnu fazu, da opstruira sve i svašta u Saboru i hrvatskom političkom životu. To je njihovo pravo, no ne vjerujem da će time profitirati, ocijenio je premijer.

Izjavio je također da prema njegovim saznanjima još nema formalnog prijedloga vezanog za saborsku raspravu o deklaraciji o Domovinskom ratu i o sigurnosnom stanju u zemlji. Kad takav zahtjev dode, što se mene i Vlade tiče, nemam ništa protiv, poručio je Račan.

Čelnici šestorice, prema premijerovim riječima, danas su raspravljali o uskladjivanju svojih aktivnosti oko promjene Ustava, teme koja bi se u petak trebala naći pred Saborom. Razgovarali smo o sadržaju promjena i kako u daljnjem postupku uskladiti stajališta, naveo je premijer, napominjući da će šestorica nastojati naći zajednička rješenja i otkloniti moguće nesporazume oko pojedinih pitanja, primjerice povjerenika za obranu. (HRT)

KLUB HSS-a TRAŽI RASPRAVU O DIGNITETU DOMOVINSKOG RATA

ZAGREB, 6. listopada (Hina) - Klub zastupnika HSS-a zatražio je danas da se na tekuću sjednicu Sabora uvrsti točka pod nazivom "Dignitet Domovinskog rata i djelovanje tijela državne vlasti RH". "Procijenili smo kako situacija nalaže da se u najvišem predstavničkom tijelu, bez ikakvih ograda, progovori o svim kontroverzama koje zaokupljaju

kratkom vremenu, može sve to ispraviti.

Predsjednik Republike neizbježno je morao odlučno djelovati na korak na koji su se odlučili hrvatski generali, koji izaziva žaljenje. Nije mu ostavljen nikakav prostor za drukčiji postupak, i to upravo u ime zaštite nacionalnih interesa, a postupio je sukladno Ustavu i sukladno obvezama koje proizlaze iz njegove pozicije vrhovnog komandanta oružane sile. "Stoga HSU poziva na opće smirenje svih oblika tenzija i da se svi problemi rješavaju u sklopu legalnih institucija i Ustavom i zakonima dopuštenih sredstava», zaključuje se u priopćenju. (Vjesnik, 2. listopada)

javnost", rekao je novinarima predsjednik Kluba Luka Trconić.

Trconić je uvjeren da će rasprava, ma kako bila polemična, iznjedrati brojna pojašnjenja o istinskom karakteru Domovinskoga rata i konačno prekinuti "mučna optuživanja".

Predsjednik HSS-ova kluba uvjeren je i u "pomu sinkronizaciju" između donošenja dvaju deklaracija o Domovinskom ratu u Županijskom domu, osnivanja stožera pisma 12 generala i proglasa HDZ-a hrvatskom narodu.

"Nastave li se država i društvo iscrpljivati na prijemima oko Domovinskoga rata, neće nam preostati puno vremena ni snage da se posvetimo najakutnijem problemu - socijalno-gospodarskoj situaciji" obrazložio je. Trconić je s "posebnom indignacijom" odbio HDZ-ovu kvalifikaciju koaliicijske vlasti kao komunističke. (Razni izvori)

PROMATRAČNICA, Boris Vlašić

NAPETOST U MALOJ ZEMLJI

Napetost je zavladala malom zemljom. Nova je vlast u jednom danu privela skupinu ljudi, rekla im da sumnja kako su u doba rata ubili pedesetak zarobljenika i da će zbog toga biti podvrgnuti istrazi. Rekla im je kako je sramno za malu zemlju koja se ponosno obranila podnositi teret sumnje obijesnih ubojstava i da će ih zbog toga prepustiti sudu. Nova je vlast tragala i za ukradenim novcem građana. Onih koji su u doba rata trpjeli, ratovali da bi obranili svoje obitelji i sačuvali svoje domove. Rat je bio težak i mučan. Mnogi su stradali, svi su ga osjetili. Neki su baš tada postali moćni, bogati i sretni. Ne baš slučajno sretni su bili oni koji su tada bili vlast, njihovi rođaci i prijatelji. Običnim su ljudima govorili kako brinu za njih i kako će sve jednom, kada rat prođe biti bolje. Građani su ih podržavali, razumijevali teškoće i trpjeli. A onda su shvatili da to više ne mogu izdržavati, da im je preskupo plaćati one koji ih vode. I promijenili su vlast. Nova je našla praznu blagajnu, mnoštvo dugova, razne zločine koje je stara vlast tolerirala i nezadovoljne građane. I krenula popravljati situaciju, pa uhitila neke, drugima pokazala da traga za novcem nestalim uz njihov potpis i tu je nastala neobična situacija. Neobična stoga što se javila stara vlast. I pozvala građane da ih opet prihvati jer je situacija neizdrživa, jer je nastupilo doba straha i neizvjesnosti. Za njih. A oni ne vole kada im se podnose računi koje ne mogu opravdati.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 68, 15. X. 2000.

Zanimljivosti

URODIL GROŽDE, A BIT ĆE I DOBROG VINA!

U subotu, 11. rujna, u Iloku je počela tradicionalna manifestacija, trideset i treća "Iločka berba grožđa", koja će sve do 17. rujna ponuditi brojne zanimljive programske sadržaje. Subotnji program, "pudarina" - drevni običaj čuvanja grožđa, bio je i svojevrsan uvod u središnja događanja ovogodišnje "Berbe" sljedećeg vikenda. - Ove godine "Iločka berba grožđa" održava se trideset i treći put. Nastala je, dakako, na tradiciji iločkog kraja, kad su u jesen, kad dozrijeva grožđe, mještani izlazili u svoje vinograde, navečer, najčešće u društvu i s glazbom te uz veselje čuvali svoje posjede. Dakle, okupljali su se, veselili novoj berbi i novome vinu.

Taj drevni običaj, zbog niza okolnosti, danas se pomalo i gubi, ali mi ga ipak želimo sačuvati od zaborava, počevši od današnje "pudarine", pa do svih priredbi koje će uslijediti sljedećih dana, također u znaku oživljavanja onog što ne smije pasti u zaborav, uz nastup brojnih KUD-ova. No, u središnjem programu ovogodišnje "Berbe" idućeg vikenda bit će i tzv. suvremenih sadržaja, kako bismo obogatili cjelokupan program, namijenjen ne samo Iločanima nego i posjetiteljima iz mnogih susjednih mjesta, pa i cijele Slavonije rekao nam je Stipan Kraljević, gradonačelnik Iloka. Sunčanog i toplog subotnjeg poslijepodneva u iločkim vinogradima Principovac predstavljen je običaj "pudarina".

Svirali su tamburaši, svi koji su željeli sami sebi pekli su kobasicu i slaninu, a nije izostala ni dobra iločka vinska kapljica, dakako ona iz prošlogodišnjeg uroda.... - Danas smo se u vinogradima Principovac, na brdu iznad Iloka, okupili kako bismo se prisjetili - "pudarine", običaja naših pradjedova. To je, zapravo, uvod u središnji program ovogodišnje "Iločke berbe grožđa", koja će se održati u tvrđavi iločkog dvorca. Najteže je, dakako, zatvoriti financijsku konstrukciju manifestacije, ali uvjeren sam da ćemo, razumijevanjem svih subjekata, i ove godine uspjeti. Samo da nas posluži lijepo vrijeme! Bit će nam drago da nam se u zajedničkom slavlju pridruži i što više čitatelja "Glasa Savonije" - naglasio je Ilija Pole, direktor "Ilokturista" d.d., koji je i organizator "Iločke berbe grožđa", čiji je pokrovitelj Gradsko poglavarstvo Iloka. (Glas Slavonije)

NEUOBIČAJENA I IZNIMNA VINOGRADSKA GODINA

Na kutjevačkome vinogorju, što ne pamte ni najstariji Kutjevačani, ovogodišnja berba grožđa počela je još krajem kolovoza. Međutim, unatoč tomu grožđe je vrlo dobre kvalitete, besprijekornog "zdravstvenog stanja", a ostaje vidjeti kakvo će biti ovogodišnje vino, budući da je i grožđe druge epohe, šardone, pinot sivi, traminac, pinot bijeli, takodjer "prisilno" sazrelo, što bi se moglo odraziti na sam tijek fermentacije, a time i na proizvodnju vina. "Kada je riječ o berbi grožđa treće epohe, koje predvodi graševina, a tu je i rajnski rizling, frankovka, merlot, mislim da će ta biti izuzetna godina, budući da je odnos ukupnih kiselina i šećera puno bolji negoli kod ranijih sorti grožđa", ističe glavni enolog "Kutjevačkog podruma" d.d. Ivica Perak, dodajući da će, zapravo, u ovoj "teškoj ovogodišnjoj berbi" najviše posla imati upravo enolozi. Za ovogodišnju berbu, kako dalje doznajemoi karakteristično je i to da se u kratkom razdoblju mora obaviti berba mnogih različitih sorti grožđa. Vinogradari kutjevačkog vinogorja tako su već obavili berbu ranih sorti te berbu grožđa druge epohe te su počeli brati graševinu.

S tim u svezi, može se očekivati i da će ovogodišnja berba grožđa trajati vrlo kratko, možda tek mjesec dana, dok je u "normalnim" godinama sama berba trajala dvostruko duže, odnosno oko dva mjeseca.

Kutjevačani će, kako dalje doznajemo, i ove godine ostaviti dio površina za kasnu i ledenu berbu grožđa, no ova će godina biti teška za takve berbe te će, po svoj prilici, biti samo izbornih i kasnih berbi, no ne i poznate ledene berbe, za koju neće postojati uvjeti (sedam stupnjeva celzijevih ispod nule tijekom tih dana kako bi se grožđe preradilo u zamrznutom stanju i sl.). Kada je riječ o ovogodišnjem urodu, više sreće, kako dalje doznajemo, imali su oni čiji su vinogradi na ilovastijim

tlima, gdje su unatoč suši zabilježeni rekordni urodi. Na pjeskovitijim tlima lokaliteta Vetova i Hrnjevca urod će ipak biti smanjen. Na lokalitetu Skomić, kako se vidi po portugizcu i rizvancu, berba je izvanredna, grozdovi i bobice vrlo veliki. "Kutjevački podrum" d.d., podsjetimo se, ima gotovo 500 hektara vlastitih vinograda (na kojima je graševina zastupljena na 60 posto površina). Približno isto toliko površina imaju i kooperanti koji isporučuju, svoje grožđe "Kutjevačkom podrumu". Kutjevački vinogradari, kako na kraju doznajemo, i ove će godine, po svoj prilici, proizvesti oko 400 vagona vina, od čega će velik dio (gotovo 50 posto proizvodnje) završiti i na inozemnom tržištu, od Njemačke do Austrije, Italije i Švicarske. (Glas Slavonije, 13. 09. 2000.)

VINDIJSKI NEANDERTALAC BIO JE OPAKI MESOŽDER

Suprotno mišljenju o nesposobnim skupljačima hrane, neandertalci koji su živjeli oko Vindije, nedaleko od Varaždina, bili su opaki predatori! Gotovo bi se moglo ustvrditi da su se isključivo hranili mesom do kojega su dolazili lovom, slično tadašnjim lavovima i vukovima. Pokazala su to posljednja istraživanja naših i stranih stručnjaka koji se već nekoliko godina bave ostacima neandertalaca iz glasovite spilje Vindije (pronašao ih je pokojni akademik Mirko Malež), sada već nalazišta poznatog poput Krapine.

Zadnji neandertalci naši su preci

Prethodno istraživanje istog tima (voditelj projekta prof. dr. Erik Trinkaus sa Washington sveučilišta u St. Louisu, prof. dr. Fred H. Smith sa sveučilišta Northern Illinois, dr. Paul Pettitt sa Sveučilišta u Oxfordu, dr. Maja Paunović sa Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU i dr. Ivor Karavanić sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta, kojima se sada pridružio i Michael P. Richards s Oxforda) donijelo je senzacionalne rezultate - pokazalo je kako su posljednji neandertalci živjeli na našem tlu. Raspisali su se o tome svjetske novine, znanstveni časopisi, među kojima i časopis koji izdaje američka Nacionalna akademija znanosti, a pisao je o tome i Večernji list.

- Točnije, živjeli su na području Hrvatskog zagorja. Na lokalitetu Vindija utvrdili smo da su posljednji neandertalci tu obitavali još prije 28.000 ili 29.000 godina. Time smo dokazali da su u Srednjoj Europi živjeli zajedno s ranim modernim čovjekom nekoliko tisuća godina, čime je za nas ta velika kontroverza riješena. Naime, dio antropologa tvrdi kako nije bilo međusobnih utjecaja između neandertalaca i ranog modernog čovjeka. No, kako je moguće da nisu međusobno doprinosili razvoju, ako su tisućljećima živjeli skupa? Koliko god se to nekome ne svidalo, vjerojatno su neandertalci dali svoj doprinos i razvoju kultura koje su se prije isključivo vezale za ranog modernog čovjeka. Osim toga, srušili smo tezu da je Pirinejski poluotok bio zadnje utočište neandertalaca - ističe dr. Ivor Karavanić.

Otići korak dalje značilo je proučiti rezultate kemijskih analiza uzoraka kostiju kojima je otkriven jelovnik neandertalaca. - Uspoređivali smo rezultate dobivene iz kostiju tadašnjih životinja i nenandertalaca. Zastupljenost izotopa varira ovisno o tome jesu li se hranili mesom ili biljkama. Prema utvrđenom, neandertalci su bili na vrhu hranidbenog lanca! U njihovoj je prehrani meso zastupljenije nego u prehrani vuka ili polame lisice. U posljednjih dvadesetak godina žestoko se raspravljalo jesu li neandertalci bili lovci. Kostii životinja pronađene pored ostataka neandertalca nisu dokaz da su lovili, jer su mogli i lešinari, pa je njihova sposobnost bila upitna. No, nakon novih spoznaja, jasno je da se tom strategijom nisu mogli prehraniti, gotovo isključivo su bili mesožderi koji su se hranili loveći primjerice goveda i jelene - kaže dr. Ivor Karavanić.

"Naši" kanibali

A ljude? - Da, kanibalizam je tada bio prisutan - potvrđuje dr. Karavanić. Otkrivši kako organizirani lov nije specifičnost samo modernog čovjeka, znanstvenici zaključuju da to ima odraza i u misaonim sposobnostima neandertalskih hominida. - To znači da nisu bili glupi, kao što je uvriježeno mišljenje u široj javnosti - zaključuje dr. Ivor Karavanić koji nastavlja istraživati neandertalsku kulturu. Zašto? Jer ga intrigira mogućnost da nosimo nešto gena neandertalaca. Je li uistinu tako, mogli bi uskoro pokazati švedski znanstvenici koji istražuju uzorak DNA uzet iz čeljusne kosti zagorskog neandertalca. (Večernji list)

U Orebiću predstavljen arheološki nalaz ilirskoga svetišta starog oko osam tisuća godina: ŠPILJA POKRAJ NAKOVANA NA PELJEŠCU - SVJETSKI FENOMEN

Nisu se uzbuđivali dr. Stašo Forenbaher, arheolog antropolog iz zagrebačkoga Instituta za antropologiju, i njegova dvadesetpetoročlana ekspedicija dok su ih stanovnici Pelješca, posebno Lovišta, gdje su bili smješteni, u čudu gledali kada su se ljetos po paklenim vrućinama s naprtnjačama na leđima protali po okolnim brdima. Znali su mještani da nešto istražuju, ali su pretpostavljali da tragaju za blagom koje su španjolski gusari, kaže legenda, ostavljali u pećinama na Pelješcu, kojih ima na pretek. Forenbaher i društvo jesu tragali za blagom, ali arheološkim. I pronašli su ga!

- U Spili, kako smo je nazvali, pokraj staroga sela Nakovana između Orebića i Lovišta pronašli smo jedinstveno nalazište, ilirsko svetište iz vremena helenizma, staro oko 8000 godina. Datira od oko 6000 godina prije Krista pa do kraja željeznog doba, oko 1. stoljeća prije Krista. Jedinstveno je iz dvaju razloga, jer je netaknuto, kao da ljudska noga u nj nije kročila više od dvije tisuće godina, i zato što je to prvo špiljsko nalazište koje je otkrio arheolog. Obično to otkriju speleolozi ili mještani - rekao je dr. Stašo Forenbaher na predstavljanju nalazišta u Pomorskom muzeju u Orebiću.

Istraživanje je zapravo zajednički projekt Instituta za antropologiju, dubrovačkih muzeja i Royal Ontario Museuma iz Toronta u Kanadi, a novac za istraživanje stigao je putem privatne donacije kanadskoga biznismena Davida Mirvisha. Arheološka ekipa, u kojoj su uz Hrvate bili Kanađani i Britanci, do svetišta je došla slučajno. U lipnju 1999. godine istraživali su, naime, ulaz u špilju, koji je potkraj 70-ih iskopao Nikša Petrić. Jednoga dana, kada su imali manje posla, arheolozi su počeli micati kamenje pri kraju špilje i imali su što vidjeti.

- Otkrili smo zatrpani ulaz u špiljski kanal dugačak 50-ak metara. No, 1999. nije bilo vremena za pravo istraživanje, pa smo se vratili ovoga ljeta i do kraja istražili nalazište. Nalazi u tom kanalu datiraju od kraja 4. do 1. stoljeća prije Krista. Pronašli smo pretežno keramičko posuđe, koje je uvezeno iz Grčke i južne i sjeverne Italije. Ti nalazi koncentrirani su oko osamljenoga stalagmita, koji oblikom nedvojbeno podsjeća na falus, a oko njega su pretežno posuđe za prinošenje obrednih darova. Neprijeporno je riječ o svetištu u kojem su se održavale gozbe i prinosele žrtve u sklopu rituala, vjerojatno vezanih uz plodnost ili potenciju. Kako je pristup špilji kontroliralo lokalno ilirsko stanovništvo, koje je u to doba živjelo na nakovanskoj visoravni, pretpostavljamo da su nalazište posjećivali Iliri, koji su u njemu ostavljali posude pribavljene iz grčkoga svijeta, trgovinom ili gusarenjem - objašnjava dr. Forenbaher.

Više od 100 kilograma ulomaka keramike u petnaestak tisuća komada pronađenih u Spili, koja se nalazi na 370 metara nadmorske visine, smješteno je u Arheološki muzej u Dubrovniku, a oko tri tone iskopanoga tla preneseno je i prosijano u terenskom laboratoriju. To znači da su arheolozi sve morali s brda snijeti u naprtnjačama kroz gustu šikaru i kamenjar. Pećina je udaljena 30-ak minuta hoda od najbliže ceste, a tijekom posjeta Spili vodić nam je bila logističarka ekipe Lara Černicki. Špilja djeluje impresivno, prava je šteta sto nismo mogli ući u samo svetište. - Iako smo ga istražili u cijelosti, zatvorili smo ga rešetkama i zatrpali kamenjem jer se bojimo pljačke i oskrvljenja nalazišta. Kada se steknu uvjeti, primjereno ćemo ga predstaviti. Količina arheoloških nalaza dovoljna je da se opremi jedan muzej - rekao je dr. Forenbaher koji se nije htio istrčati velikim izjavama.

No, Spila je svjetski fenomen. O tomu su odmah izvjestile svjetske agencije. Do Staše i njegovih u svetište dvije tisuće godina nije kročila ljudska noga, pa su oni, naravno, snimili ekskluzivne fotografije koje će obići svijet.

- Ušao sam u stotine špilja i uvijek se nadao da ću otkriti nešto ovakvo. Zapravo, intimno nisam očekivao da ću ikada naći ovakvo što, samo sam se nadao. I posrećilo mi se - približio je značenje otkrića ilirskoga svetišta dr. Forenbaher.

Voditelji su terenskoga istraživanja bili dr. Stašo Forenbaher i dr. Timothy Kaiser (Toronto). U ekipi su bili i suradnici na terenskom istraživanju, stručnjaci za pojedina područja: Branko Kirigin (Split), dr. John Hayer (Oxford) i dr. Preston Miracle (Cambridge); terenski arheolozi: Josip Burmaz (Split), Petra Rajić (Zagreb), Nikša Vujnović (Hvar), Margaret Darmanin (Toronto), dr. Vincent Gaffney

(Birmingham), dr. Peter Leach (Birmingham) i dr. Dan Rahimi (Toronto); studenti arheologije: Nikola Radović (Zagreb), Mia Rizner (Zagreb), Lucija Šešelj (Zadar), Marina Ugarković (Zagreb) i Alayne Freidel (Philadelphia) te za logistiku zadužena Lara Černicki (Zagreb).

O ilirskom svetištu odmah javio Reuters

Vijest o otkriću prvoga, posve očuvanoga, ilirskog hrama na Pelješcu ubrzo je pronašla put i do svjetskih novinskih agencija. Reuters je toj temi posvetio popriličan prostor na svojim web stranicama. Reutersov dopisnik iz Zagreba otkriva korisnicima agencijskih vijesti kako je nalazište bilo zapečaćeno i na taj način konzervirano, kako se pretpostavlja, punih 2000 godina. Ujedno je to, citira Reuters dr. Stašu Forenbahera iz Instituta za antropologiju u Zagrebu, jedino dosad otkriveno ilirsko svetište, a pojedini tamo pronađeni predmeti datiraju i šest tisuća godina prije nove ere. U središtu je spilje, navodi Reuters, stalagmit koji oblikom podsjeća na falus i tu je namjerno i vrlo pažljivo postavljen. Uz keramičke zdjele što su, navodi dalje Reuters, očito služile u obredima pronađeni su i ostaci hrane poslani na ispitivanje u Veliku Britaniju. Iako je Reuters prvi među najjačim svjetskim agencijama prenio vijest o otkriću na Pelješcu, posebne je priloge o ilirskom svetištu snimio, doznajemo, i Discovery Channel, na kojem se priča o ilirskom svetištu emitirala 3. i 4. listopada. (Večernji list)

Sa izložbe slikara Ilije Vranešića:
Umjetnik Ilija Vranešić i dr. Ivan Hrvoić

HRVATSKA ISKRA
Vaše zadovoljstvo

Gospodarstvo

Revizija u Liovićevoj Hvidri otkrila: **Milijun maraka potrošeno na uredski materijal i poštarine**

Zagreb- Prema nalazu Državnog ureda za revizije, koji se je jučer našao na saborskim klupama, tijekom 1999. između pojedinih stavki i proračunskih korisnika obavljena je nezakonita preraspodjela, i to u iznosu od 459,5 milijuna kuna bez odluke Vlade i samo na temelju mišljenja tadašnjeg ministra financija Borislava Škegre.

Većina izdataka proračuna izvršena je iznad planiranih iznosa, a do najviših odstupanja dolazi u Ministarstvu financija gdje su pojedini izdaci povećani za 50 do 247 posto od planiranih. Za sanaciju poduzeća iz tekućih zaliha proračuna izdane su tri pozajmice u ukupnom iznosu od 58,5 milijuna kuna, od čega je vraćeno samo osam milijuna kuna. Kako ne postoji evidencija pozajmnica, nisu poznati njihovi korisnici, niti rok vraćanja.

Proračun nema niti knjigovodstvenu evidenciju stanja na deviznim računima, a kamate se ne pripisuju na redovan račun proračuna bez traga na što se troše. Tako je od 1994. do 1998. samo na dva računa Deviznog inspektorata i Sektora za devizni sustav kumulirano 2,62 milijuna kuna kamata.

Nema evidencije zajmova

Ministarstvo financija nije kontroliralo ugovore sa savjetnicima za privatizaciju HT-a. Nisu kontrolirani troškovi, a u samoj privatizaciji nisu evidentirani svi ostvareni prihodi. Tako je od ukupnog prihoda od privatizacije, od 807,5 milijuna američkih dolara, 2,39 milijuna dolara ostalo neevidentirano u državnom proračunu prebacivanjem u Chase Manhattan bank. Krajem prošle godine stanje na tom računu bilo je 6,33 milijuna američkih dolara.

Ne postoji niti jedinstvena evidencija o svim zajmovima i zaduženjima države te pregled izdanih jamstava. Tijekom prošle godine zaduživanje je povećano za 17,7 posto i iznosilo je 5,99 milijardi kuna, pri čemu pojedini zajmovi uopće nisu izkazani (za modernizaciju HZ-a, cestu Solin-Klis), a kod nekih je prikazano veće ili manje zaduženje od stvarnoga. Dio zajma za gradnju autoceste Rijeka - Zagreb od 58,43 milijuna kuna potrošen je za otplatu Pariškom klubu bez suglasnosti Vlade i zajmodavca.

Od 1996. do 1999. godine izdano je 429 financijskih jamstava koji su još aktivni u vrijednosti od 13,72 milijarde kuna, a dospjele obveze isplaćivane su s različitih pozicija, posebnog računa ili deviznog računa pa je nemoguće utvrditi stvarne izdatke. Izdaci za zastupanje pred međunarodnim sudovima povećani su lani za 158 posto, sa planiranih 21,5 milijuna kuna na 55,45 milijuna kuna. Najviše je novca plaćeno tvrtki Hunton i Williams, i to 47,94 milijuna iz državnog proračuna i još 19,78 milijuna kuna putem drugih pozicija. Od 1997. do početka 2000. godine toj je tvrtki plaćeno ukupno 89 milijuna kuna. Zastupale su nas još Baker i Hostetler LLP, kojoj je početkom 2000. plaćeno 1,05 milijuna kuna, te tvrtka Latham i Watkin kojoj je lani isplaćeno 7,08 milijuna kuna. Izdaci su plaćeni temeljem zahtjeva Ureda za suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom i Ministarstva obrane. Državna revizija naložila je stoga uspostavu unutrašnjeg proračunskog nadzora koji bi bio povezan s odjelom za izvršenje državnog proračuna. Proračunski bi nadzor trebao provjeriti i isplate sredstava po sudskim presudama uz priloženu i ovjerenu dokumentaciju.

Navodno je Hvidra, na čelu koje je Marinko Liović, prema dostavljenim financijskim izvješćima, od 11 milijuna kuna doznačenih iz proračuna čak 4,1 milijun "ostavila" kod neke banke u stečaju, više od milijun potrošila na vođenje poslovnih knjiga, 1,56 milijuna kuna na uredski materijal i isti iznos utrošila na poštarine.

Udruga, a doznajemo da je riječ o Udruzi roditelja poginulih, zatčenih i nestalih, iz državnih je proračuna preko Ministarstva branitelja dobila 3,9 milijuna kuna, a potrošila je 179.000 kuna na korištenje vlastitog automobila, 111.000 na reprezenatciju i na transfer podružnicama 2,23 milijuna kuna bez detaljne razrade.

Neriješeni vlasnički odnosi

Neriješeni su vlasnički odnosi s Ministarstvom obrane. Nije zatražen povrat isplaćenih sredstava za plaće u iznosu od gotovo 860.000 kuna za zaposlenike kojima je isplaćena plaća na temelju rješenja Mini-

starstva obrane, umjesto Ministarstva branitelja. Nastavljeno je s isplatom trajnih prava za prosječno 220 korisnika mjesečno, koji nemaju prebivalište u Hrvatskoj, putem poštanskih uplatnica na opunomoćenike ili poste restante, umjesto putem poslovne banke. Nije obavljena revizija bolovanja za oboljele i ranjene pripadnike pričuve, koji su na bolovanju dulje od 12 mjeseci. Nije ustrojen unutarnji nadzor, što je obvezno prema odredbama Pravilnika, o proračunskom nadzoru i unutarnjem nadzoru. Do obavljanja revizije, odnosno travnja 2000. nisu u potpunosti bili riješeni problemi oko plaćanja smještaja hrvatskih branitelja - prognanika u hotelima. Sve su to propusti koji se navode na samo prve dvije stranice Izvještaja Državnog ureda za reviziju o nadzoru obavljenom u Ministarstvu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata za prošlu godinu.

Vrlo skupi fotokopirni aparat

Ministarstvo branitelja za održavanje dva fotokopirna aparata zaključilo je ugovor o održavanju s cijenom u iznosu od 0,09 kuna po kopiji. Na osnovi toga izvođačima radova isplaćeno je 57.843,53 kune!

Budući da je fotokopirni aparat koji je nabavljen u lipnju, i to bez dodatne opreme, stajao 22.680 kuna, a izdaci za godišnje održavanje jednog aparata iznosili su 28.921,76 kuna, a za taj iznos mogao se kupiti novi aparat pa je Revizija zaključila da su bili "neracionalni". Ipak je taj iznos minoran u usporedbi s novcem doznačenim za izradu tri projekta za koje ne postoji dokumentacija jesu li završeni.

Kako se navodi, jednoj udruzi, a pretpostavlja se da je riječ o Udruzi hrvatskih veterana Domovinskog rata na čelu koje je general Đuro Dečak, za izradu tri projekta uplaćeno je oko 2,5 milijuna kuna, i to: 745.000 kuna za prvu fazu projekta "Istraživanje posljedica rata u širem smislu na reprezentativnom uzorku hrvatskih branitelja"; 1,26 milijuna kuna za projekt "Ekspertni informatički dijagnostički sustav i jedinstvena mreža i baza podataka u području psihosocijalnih posljedica rata"; te 486.000 kuna za projekt "Sustav psihodijagnostike i empirijske evaluacije rada mreže centara za hrvatske branitelje".

Ugovori su zaključeni i novac uplaćen, a nakon toga je ostalo nejasno tko je vlasnik informatičke opreme, programa i licenci za programe, koji su uključeni u cijenu projekta. Osim toga, Ministarstvo nema informaciju jesu li projekti završeni. Istoj udruzi, pretpostavlja se, Ministarstvo je doznačilo 10,5 milijuna kuna. Ona je, prema nalazu, gotovo dva milijuna potrošila na naknade za 40 suradnika, 908.000 kuna na usluge prijepisa i ostale intelektualne usluge; 1,18 milijuna transferirala podružnicama za programe, a gotovo 2,4 milijuna kuna potrošila na plaće 45 stalno zaposlenih ljudi.

Revizija Vlade, Sabora i Ureda Predsjednika službena tajna: Iz izvješća Državne revizije za javnost su izuzeta pojedina ministarstva, ali i Ured Predsjednika, te rad Vlade i Hrvatskoga državnog sabora. Pod oznakom službene tajne sakrila su se najzanimljivija izvješća, primjerice o Ministarstvu unutarnjih poslova, obrane, vanjskih poslova, Agenciji za komercijalnu djelatnost, Vladinoj tvrtki RH Alan te adaptaciji i proširenju vojarne Kunišćak.

Povećan broj mirovina za inozemstvo za 8,6 tisuća: Povećan je broj korisnika mirovina koji su ostvarili pravo na mirovinu u republikama bivše Jugoslavije. Korisnici su preuzeti mimo zakona pa se sada mirovina isplaćuje za ukupno 25.443 korisnika, i to najviše u B&H (11.802), Srbiji (4232) i Crnoj Gori 770.

U Agenciji za sanaciju banaka prosječna je plaća 10.000 kuna plus regres i božićnica: U Agenciji za sanaciju banaka osim redovne plaće, zaposlenicima su isplaćivane i druge naknade u iznosima većim od porezno dopustljivih, pa je prosječna plaća zaposlenika zajedno s tim naknadama iznosila 9829 kuna. Zaposlenicima su isplaćivani regres od 4500 kuna te božićnica od 2000 kuna. Najviša plaća iznosila je 16,792 kune neto. Državni ured za

reviziju smatra plaće previsokima. Potrošeno je čak 2,3 milijuna kuna za savjetničke usluge pri privatizaciji banaka, a 2,7 milijuna za odvjetničke usluge. Pritom savjetnici nisu utvrdili realnu cijenu banke.

Za devet konzultanata za informatizaciju bolnica HZZO u mjesec dana potrošio 1,33 milijuna kuna

Uvedeni limit od 425 milijuna kuna mjesečno za bolnice Državna revizija smatra upitnim jer bolnice odbijaju skupe specijalističke preglede na koje pacijenti čekaju nekoliko mjeseci. Državna revizija naredila je HZZO-u zaduživanje uz prethodnu suglasnost ministra financija. Za devet konzultanata za informatizaciju administrativnog sustava za bolnice u studenome prošle godine zaključen je ugovor "težak" čak 1,33 milijuna kuna. Pritom se za radni dan konzultanata plaćalo nevjerojatnih 4502 kune. Ugovorena nagrada za voditelja tima u trajanju od 34 dana iznosila je 165.235 kuna, a za voditelje projekata koji je radio 33 dana 160.733 kune.

Jutarnji list, 28.9.2000

15 najčešćih nepravilnosti:

- 1/ Loše planiranje proračuna države, ali i jedinica lokalne uprave i samouprave, u kojima su izdaci i zaduživanja iz godine u godinu veći od predviđenih;
- 2/ Davanje dvostruko i trostruko viših plaća, regresa, božićnica i ostalih naknada mimo zakonskih limita plaća državnih službenika i zaposlenika;
- 3/ Izbjegavanje izrade glavnih financijskih izvještaja s jasnom specifikacijom svih prihoda i izdataka;
- 4/ Neevidentiranje posebnih deviznih računa i kamata temeljem tih računa;
- 5/ Obavljanje preraspodjela unutar proračuna bez odluke Vlade;
- 6/ Friziranje financijskog izvješća - izdaci preknjiženi na druge pozicije;
- 7/ Nema evidencije o pozajmicama;
- 8/ Nekontrolirano davanje dotacija općinama i gradovima čiji broj zaposlenih, visina plaća i naknada prelazi zakonom određene okvire;
- 9/ Korištenje međunarodnih kredita i darovnica u svrhe kojima nisu namijenjeni;
- 10/ Nepostojanje unutarnjeg nadzora i kontrole;
- 11/ Plaćanje popravaka starih strojeva svotama kojima su se mogli kupiti novi;
- 12/ Angažiranje konzultanata i savjetnika te korištenje ostalih intelektualnih usluga s astronomskim honorarima;
- 13/ Ne poduzimanje mjera za naplatu potraživanja;
- 14/ Ugovaranje poslova bez javnog natječaja;
- 15/ Plaćanje marketinških projekata s upitnom uspješnošću, kao i propagandnih priloga i emisija na inozemnim televizijama za koje se ne zna ni jesu li emitirane i u kojim terminima, a kamoli kakav im je marketinški učinak. (Jutarnji list, 30.9.)

Preporučujemo.....

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

NJEMAČKA PLAĆA, A MI - NEĆEMO

Dok pojedinci situiraju na našim leđima tri generacije iza sebe, mi "sretnici" koji imamo posao, plaćen tek da preživimo, moramo šutjeti da i to ne izgubimo. Na sva je zvona dano kako smo ovog ljeta imali dobru turističku sezonu - iliti žetvu - a slični se rezultati predviđaju i za sezonu. Posezona nam je, pak - priznajmo - sezona turista pretežito starije životne dobi. Što zbog novca, što zbog klime...

"A ljude u poodmaklim godinama zdravlje više ne služi najbolje, pa im je i na odmoru potrebna zdravstvena skrb jednaka onoj kod kuće - upozorava me S. S. iz Njemacke. I ogorčeno nastavlja: čini se da ta činjenica ne znači ništa onima koji bi takvu zdravstvenu skrb trebali omogućiti.

- Moja 70-godišnja majka također živi u Njemačkoj, ali svake godine želi nekoliko mjeseci provesti u Hrvatskoj. Osjetljiva je zdravlja i potrebna joj stalna liječnička njega, pa je od svog njemačkog zdravstvenog osiguranja zatražila i bez ikakvih problema dobila osiguranički list. On joj omogućuje, na račun njemačkog osiguravatelja, jednaku zdravstvenu zaštitu i u Njemačkoj i u Hrvatskoj - kaže mi gosp. S. S.

- No, kad je mama s tim papirom došla u Zagrebu u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, dobila je samo neljubazne komentare - da oni nikad nisu čuli za mogućnost jednake zdravstvene zaštite u obje zemlje! I još je upitaše, da tko joj je uopće dao taj osiguranički list koji vrijedi samo ako se vrati živjeti u Hrvatsku!? - ogorčen je gosp. S. S. - Morao sam joj poslati novi formular, koji vrijedi samo za hitnu liječničku intervenciju.

Iz HZZO-a pak odgovaraju da ugovorom o socijalnom osiguranju sa SR Njemackom nije predviđena mogućnost jednake zdravstvene zaštite i u državi prebivališta i u državi boravka. Ako osoba ima prebivalište na području Njemačke, u Hrvatskoj ima pravo samo na hitnu zdravstvenu zaštitu.

- Zašto se taj propis ne može promijeniti, ako njemački osiguravatelj sve plaća? - ljuti se na to naš S. S. - Čemu tolika nefleksibilnost, kada bi omogućavanje normalne zdravstvene skrbi sigurno privuklo više starijih turista da dulje vrijeme borave u Hrvatskoj? I čemu vječna neljubaznost prema strankama? Neljubazni službenici u mome poduzeću odmah dobivaju otkaz, jer je na Zapadu klijentela zakon!

I za kraj S. S. dodaje: - Hrvatski će turizam stvarno napredovati tek kad se bude mislilo na sve potrebe turista. (Večernji list)

Udruga "Bokci" danas na razgovoru u Gradskom poglavarstvu

Nakon velikih pozornosti izazvane dijeljenjem voća i povrća građanima "Bokci" sekcija Udruge građana Zagreba, dobili su službena mjesta na pet tržnica. Tamo će im prodavači moći ostavljati gajbe koje ta vrijedna skupina mijenja za svježe namirnice. Prošli tjedan, nakon dobivenih mjesta za odlaganje gajbi na Kvaternikovom trgu, Trešnjevci, Utrina, Dolcu i Zelenoj tržnici, "izaslanstvo" UGZ-a s predsjednikom Višnjom Škreblićem, uputilo se na sastanak u Gradsko poglavarstvo gdje su iznijeli svoje probleme za koje očekuju da bi ih Grad mogao riješiti.

"Na razgovoru smo uputili zahtjev za prostorom i jednom telefonskom linijom, što mislimo da bi nam Grad mogao osigurati", rekla je V. Škreblić. Također su im, kako je rekla, potrebna još dva skladišta. Jedno za sve donacije u rubi što im svakodnevno dostavljaju građani koji žele pomoći manje sretnima, a druga za skladištenje gajbi.

Nakon razgovora članovi UGZ-a i Grada rastali su se dogovorivši naredni sastanak za danas, nakon kojega će se i službeno znati što će popularni Bokci dobiti od Grada. (Jutarnji, 9. listopada)

HRVATSKA ISKRA
Vaše zadovoljstvo

Ivo Perić: Povijest Hrvata

USPOSTAVA SAMOSTALNE I SUVERENE HRVATSKE DRŽAVE (2)

Predsjednik Republike Hrvatske Franjo Tuđman i predsjednik Republike Slovenije Milan Kučan zalagali su se za *konfederaciju* na jugoslavenskom prostoru. Predsjednici ostalih dviju republika, Makedonije i Bosne i Hercegovine (Kiro Gligorov i Alija Izetbegović), zagovarali su da bi nova jugoslavenska zajednica bila uređena dijelom kao federacija, a dijelom kao konfederacija, što je zapravo bilo sporazumaško spajanje srbijansko-crnogorskog i hrvatsko-slovenskog stajališta. Bojeći se velikosrpske hegemonije i Makedonija i Bosna i Hercegovina dale su na znanje: ako bi se Hrvatska i Slovenija odvojile kao samostalne i suverene države, i one bi pošle tim putem, jer nisu željele ostati u zajednici sa Srbijom i Crnom Gorom.

Kako predsjednici jugoslavenskih republika nisu mogli postići dogovor, odlučili su - na svom sastanku 19. travnja 1991. u Ohridu - da se do kraja svibnja održe referendum o ostanku u federaciji ili o stupanju u konfederaciju. Taj je referendum u Hrvatskoj održan 19. svibnja 1991. Od ukupnog broja izašlih na referendum, 94 % hrvatskih građana izjasnilo se za prijedlog Republike Hrvatske i Republike Slovenije, tj. za *samostalnost i suverenost Hrvatske*.

Živeći dugo u jugoslavenskoj državi - prvoj, 1918.-1941. i drugoj, 1945.-1991. - hrvatski je narod u tijeku tih sedam desetljeća stekao vrlo loša iskustva: u takvoj državnoj zajednici bio je izvrnut velikosrpskoj prevlasti, tlačen i nacionalno i ekonomski; htjelo ga se rastočiti i uništiti. Zbog toga je odgovor hrvatskog naroda, iskazan na tom referendumu, bio posve razlozan. Tu volju građana Hrvatske ozakonio je Sabor Republike Hrvatske svojom ustavnom odlukom 25. lipnja 1991. kojom je *Hrvatska proglašena samostalnom i suverenom državom*. Time je bio otvoren daljnji postupak za razdruživanje Hrvatske od tadašnje jugoslavenske države i za postizanje međunarodnog priznanja samostalne i suverene Hrvatske. To isto učinila je istodobno i Slovenija.

Velikosrpska politika, konstruirana u Beogradu i usmjeravana odatle, imala je svoje oslonce i među Srbima u Hrvatskoj, organiziranim od početka 1990. pretežno u njihovoj Srpskoj demokratskoj stranci. Ta je stranka u saborskim izborima krajem travnja i početkom svibnja 1990. izborila nekoliko zastupničkih mandata. Na prvoj, konstituirajućoj sjednici hrvatskog Sabora zastupnici te srpske stranke nisu htjeli sudjelovati. Na toj sjednici nije bio nazočan ni predstavnik Srpske pravoslavne crkve u Hrvatskoj, iako je bio pozvan. Bilo je očito da se politički i vjerski predstavnici Srba u Hrvatskoj ne ponašaju prema Hrvatskoj kao prema svojoj domovini, nego da izrazito postaju sredstvo velikosrpske manipulacije iz Beograda.

Utjecaji velikosrpske politike iskazivali su se osobito u Kninu i kninskoj okolici. Na tom području počela je 17. kolovoza 1990. i srpska oružana pobuna: pobunjenici su oteli oružje rezervnog sastava policije u Kninu i na cestama oko Knina postavili zapreke. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske odmah je s tri helikoptera u Knin uputilo policajce iz Zagreba da tamo uspostave red. Ali, vojni su zrakoplovi presreli te policijske helikoptere iznad Like i, pod prijetnjom da će ih raketirati ako nastave let, vratili ih natrag u Zagreb. Taj je čin jasno pokazao da se Jugoslavenska narodna armija (JNA) - koja je inače bila srbizirana i kojoj, kao takvoj, to ime više nije odgovaralo - stavlja na stranu srpskih pobunjenika i da se zajedno s njima usmjerava protiv nove, demokratski izabrane nekomunističke vlasti u Republici Hrvatskoj.

Vodstvo Srpske demokratske stranke - prema instrukcijama iz Beograda - poticalo je i ostale hrvatske Srbe da slijede kninski primjer. Javni mediji iz Beograda stalno su i uporno proturali laži da su Srbi u Hrvatskoj ugroženi, da ih hrvatski policajci, koje su nazivali *ustašama*, zatvaraju, muče i ubijaju, da ubijaju čak i srpsku djecu. U tom ludilu velikosrpske propagande dominirala je mržnja prema svemu što je hrvatsko i katoličko. Hrvatski su Srbi poticali da se naoružavaju, a potajno ih je naoružavala i 'JNA'. Ta ista 'JNA' od kraja 1989. do svibnja 1990. nezakonito je, da bi Hrvati ostali bez oružja, oduzela sve oružje hrvatske Teritorijalne obrane, koje je bilo hrvatsko vlasništvo, kupljeno isključivo novcem hrvatskih općina i Republike Hrvatske.

Potkraj prosinca 1990. u Kninu je proglašena tzv. Srpska autonomna oblast Krajina. U tu SAO Krajinu uključene su zatim samozvano (na pobunjenički način), osim kninske općine i općine Obrovac, Benkovac,

Gračac, Titova Korenica, Dvor na Uni, Glina, Vojnić i Hrvatska Kostajnica. Policajci srpske narodnosti u tim općinama stavili su se u službu 'SAO Krajine'. Novinstvo je te odmetnute policajce nazivalo 'martićevcima', prema policajcu Milanu Martiću koji je u Kninu rukovodio unutarnjim poslovima 'SAO Krajine'. 'Martićevci', nisu bili čuvari reda, nego su kao provoditelji nereda pljačkali hrvatsku imovinu, progonili, ranjavali i ubijali Hrvate. Mnoge uhićene Hrvate iz hrvatskih sela - koji su bili 'krivi' samo zato što su Hrvati - odvodili su u svoje zatvore u Kninu i Glini, gdje su ih nemilosrdno zlostavljali i lišavali života. Ti okrutni mučitelji dovodili su u te zatvore čak i svoju djecu da vide - kako su im objašnjavali - kako izgledaju 'ustaše'.

U uvjetima u kojima još nije bilo počelo razdruživanje SFRJ, Republika Hrvatska nije mogla imati svoju vlastitu vojsku. Mogla je - u sklopu svojih ustavnih prava - imati svoju policiju. Koristeći to pravo, ona je jačala svoje policijske snage, pripremajući ih dijelom i za vojno-obrambene zadatke. Tu brojčano povećanu hrvatsku policiju velikosrbi su držali stranačkom, hadezeovskom vojskom, zovući je tako po Hadezeu - Hrvatskoj demokratskoj zajednici, vladajućoj hrvatskoj stranci. Da onemoguće i taj oblik hrvatske obrane, velikosrbi su iz saveznog državnog i armijskog vrha zahtijevali da se raspuste pričuvni sastavi hrvatske policije i pritom su prijetili da će se to, bude li potrebno, učiniti silom. Bilo je znakova da se 'JNA' pripremala da sruši demokratski izabranu, nekomunističku vlast u Hrvatskoj. Od te namjere ipak je morala odustati, koliko zbog svijeta, koji bi to shvatio kao gušenje mlade demokracije koja je u Hrvatskoj dovela na vlast nekomunističku stranku, toliko i zbog energičnog upozorenja predsjednika Republike Hrvatske Franje Tuđmana da će on, ako protivnici nove hrvatske vlasti krenu u njezino oružano rušenje, pozvati sve Hrvate u domovini i svijetu da se silom odupru sili.

Odmetnuti hrvatski Srbi, stalno poticani iz Beograda protiv hrvatskoga pravnog poretka i naoružavani od 'JNA', ponašali su se kao teroristi. Kad je jedna veća grupa tih srpskih terorista zauzela Plitvice, hrvatske policijske snage krenule su na katolički Uskrs, 31. ožujka 1991., da istjeraju odatle te teroriste. Teroristi su ih na Plitvicama dočekali napadom iz zasjede. Više je hrvatskih policajaca ranjeno, a jedan je policajac i poginuo. Bio je to Josip Jović, prva žrtva na službenom zadatku u obrani pravnog poretka Republike Hrvatske.

Protuhrvatska aktivnost srpskih terorista bivala je sve izraženija i u istočnoj Slavoniji. Tamo su među odmetnute i od 'JNA' naoružane hrvatske Srbe dolazili i razni velikosrpski emisari iz Srbije, koji su uvjeravali da Srbima u Hrvatskoj prijeti opasnost od Hrvata te da se zbog toga moraju samoorganizirati. (Nastavlja se...)

Preporučamo Vam ovu knjigu Naručite ju za Božićni poklon

NARUDŽBENICA

Naručujem jedan primjerak knjige dr. Ive Perića "POVIJEST HRVATA",
☐ hrvatski tekst, ili ☐ engleski tekst, na oko 300 stranica s ilustracijama.
Prilažem 35.00 US\$, uključujući AIR MAIL.

Naručujem jedan primjerak CD-ROM izdanja "POVIJEST HRVATA",
video i audio zapisi, 1000 fotografija, 500 str. hrvatskog i engleskog teksta.
Prilažem 50.00 US\$, uključujući AIR MAIL.
(Za više primjeraka, prvo zatražite fakturu od CTT-a preko njihovog Faksa.)

Osoba:.....

Adresa:.....

Tel:..... Fax: E-mail:

Narudžbenicu s bankovnim čekom treba poslati na adresu CTT-a:
Centar za transfer tehnologije, I. Lučića 5, 10000 Zagreb, CROATIA
Tel: + 385(0)1 61 68 497, Fax: + 385(0)1 61 18 710, E-mail: CTT@fsb.hr

Jedna od slika Ivana Večenaja-Tišlarova

Ali, došle su druge stvari: mužikaši s cimbulama, tamburaši, pleh muzika. Koliko su narodu pjesma i ples i običaji bili važni pokazuje briga oko pripravljanja oprave za ples, osobito za djevojke. Djelove nošnje ukrašavale su protkivanjem raznobojnim pamukom, pa onda još i vezenjem prekrasnim "ivanečkim vezom" iz Koprivničkog Ivanca. Najrazličitiji su izričaji nutrine duše čovjekove, a među njima pjesma i ples, baš kao i uredne, sa ljubavlju istkane i vezene nošnje u kolu sa ponosom nošene, najbolje iskazuju onaj smisao za lijepo koji je marljivi podravski svijet oduvijek gajio. Folklorna društva i tamburaški sastavi pokazuju da te vrijednosti Podravci i danas njeguju.

Alois First, Little Britain

Izvorno: Povijest grada Koprivnice, Publikacije Turističkog ureda grada Koprivnica, Podravski motivi, Naiva, Podravina i prigorje

Sa izložbe slikara I. Vranešića: gđe. Darinka Dadić i Milica Cetin

Prekrasni slavonski konj

Ivan Čosić-Bukvin: Sjećanje na kirijaše

Jesen je. Slavonska ravnica odiše čistinom i ljubavlju njenih umornih i napačenih seljaka i seljakinja. Potomci davnašnjih "Grencera" i rասսսսսսss "Tena" pobiru posljednje klipove kukuruza i zasijavaju sjemena sortnih žita u tek preorana kukuruzišta.

Cestom kroz petstogodišnje selo prokasa par dobro uhranjenih seljačkih konja. Većina izašlih "na šor" okreće glavu u pravcu već udaljenog topota jednog od zadnjih pari kirijaških "štajeraca". Gusta stoljetna sumaglica stara koliko i "Cvelferija" sakriva likove dvojice posljednjih kirijaša oca i sina, koji u to raskaljano jutro upreguše konje i krenuše u neizvjesnost šume, vode i klada. Neki od prisutnih na šoru, i sami nekadašnji kirijaši, klimaju glavama i počinju priču o blatu, o provaltim prosijekima, kladama u vodi, koje će konji ove dvojice, kao i njihovih predaka, mučeci se i sopčući izvlačiti iz vjekovnog gliba spačvanskih šuma. Doselivši se početkom stoljeća u selo iz Ličke krajine i lativši se šume i kirije postadoše oni jedni od najsposobnijih kirijaša u selu.

U tren selom se razlegnu reski zvuk crkvenih zvona. Pitanja odasvud naviru na usta, čekajući odgovor koji će uskoro stići iz centra sela. Dok se još zvuk zvona rasprostiraše u daljinu, dva stara "furmana" iz čuvenih partija Nikoljačića i Jakšinih idući u "bricanu" polaganim korakom, sjećaju se sad već pokojnog "lancmana" i "flegmana", koji ode da primi konačnu isplatu za sve "sure" i "flanke", pokidane "vinte", lance, te pripravi mjesta i za njihove šumske duhove. Sjećajući se stari "Dineri" i "zib-cigeri" pokojnikovih konja, njegovih uvijek uredno i solidno natovaritih tereta i uzrečice "e za danas je dosta", dok većina ostalih otkasa po još jednu turu. Glas zvona utihnu, dvojica starih "komorata" ušavši u bricanu nastaviše "o rastovima debljim od visine čovjeka, o onim koji su išli na grušt, o pudljivim konjima, pijanim partijama kirijaškim i nikad nepritovaritom "parizeru" pokojnikovom.

Sva ostala priča je utihla i iščezla pred ovim nesvakidašnjim ogledalom prošlih vremena. Stalna zapitkivanja ostalih "o rastu što je ošo u Peštu", te o didaku Ilarku (koji je bio čudan "svat"), fabrikantima "Tikeru" i "Lažeru" izazvaše buru uspomena i sjećanja na davno prohujala vremena. Starcima zaigraše pred očima davno nestali likovi starog Šolića i Katalinića, glavnih kirijaških poduzetnika, zatim Marka, Ive, Roke, Stipe, Bradića, Šumarovi, Andrića, Bačoke i njegovih razgovora s razbojnikom Čarugom. Razgovor odmah postade življi, pitanja počеше navirat "Otkud Čaruga", "i u selu je bio". Zatim razgovor ode dalje za ciktanjem struna violine starog Dame, Keketa i bečara čuponje čič Ilije. Sjećanjem škripe vlake utrtime saonikom, a škribani pijani od ruma izvikuju zapovijedi i grde kočijaše. Odjednom reski glas brice "rastera svu čaroliju" i njegovo "ko je na redu" vrati prisutne u stvarnost. Priča o starim kirijašima umuknu, jer mlađi o tome ne znadoše ništa a dva starca odoše polaganim korakom k mrtvacu, da se spomenu nebrojenih kubika koje zajedno iskirijaše i protrajbaše.

D R A M A U V I T E Z U : TEŠKO NAORUŽANE POSTROJBE STABILIZACIJSKIH SNAGA U TRI SATA UJUTRO OKUPIRALE GRAD I SILOM ZAPOSJELE GLAVNE OBJEKTE

VITEZ — U četvrtak ujutro, oko tri sata, brojne postrojbe Sfora blokirale su šire i uže područje grada Viteza. Tenkovi, transporter, oklopna i druga vozila, s više stotina do zuba naoružanih vojnika s kacigama i maskama na glavama, pancirkama i oružjem u rukama, slili su se u grad iz smjera Travnika i Busovače. Blokada je izvedena, može se tako reći, s tri obruča vojnih snaga. Na svim prilazima gradu bili su postavljeni tenkovi i transporter s naoružanim vojnicima i oružjem "na gotovs", no promet na tim dijelovima grada nije bio zaustavljen.

Strojnice u centru

Drugi obruč, s daleko brojnijim snagama Sfora, bio je oko samog središta grada u kojemu su smještene zgrade općine, policije, pošte, hotel, Hrvatski dom, banke, osnovna škola, Dom zdravlja, benzinska crpka, autobusni kolodvor, nekoliko restorana i više stambenih objekata. U tom dijelu grada nije bilo dozvoljeno bilo kakvo kretanje. Čak nije bio moguć izlazak stanarima iz svojih stanova. Uz tenkove i oklopna vozila, te oružje koje su držali pripadnici Sfora, na cestama su bile postavljene i strojnice spremne od uznemirenih, uplašanih i nenaoružanih građana braniti NATO-ove snage! Cilj novog napada (u protekle tri godine još dva puta su sforovci izveli slične, ali ipak manje nasilne akcije) bila je zgrada Telekomunikacijskog centra Središnja Bosna i zgrada PU Vitez u kojoj je smješteno i Zapovjedništvo 53. domobranske pukovnije. U zgradu TKC-a pripadnici Sfora su ušli nasilno, nakon što su eksplozivom odvalili ulazna vrata. Ova i još nekoliko snažnih eksplozija izazvale su paniku među stanarima 4-5 stambenih objekata koji se nalaze tek deset-dvadeset ili nešto više metara od zgrade koja je bila opkoljena. Sve to vrijeme u prozore na stambenim zgradama bili su usmjereni IC-snaiperski nišani, a snažne eksplozije aktivirale su alarme na vozilima i nekim objektima, što je dodatno pojačavalo strah i paniku među stanarima središnjeg dijela grada. Šire područje grada nadlijetali su niskoletući helikopteri, pa su rani jutarnji sati u Vitezu nalikovali najgorim ratnim morama. Nasilno, eksplozivom, provalili su i u zgradu Policijske uprave, u dio u kojemu je smješteno zapovjedništvo 53. domobranske pukovnije. Usput, provalili su i u urede Općinskog suda za prekršaje, te u skladišne prostore PU Viteza. Sve se smirilo oko osam sati kada su stabilizacijske snage "s osvojenim plijenom" iz TKC-a Središnja Bosna i prostorija 53. domobranske pukovnije i skladišta Policijske uprave, napustili Vitez.

Detonacije u gradu

Što su tražili, što su našli i što su odnijeli teško je još uvijek reći, ali je jasno da je iza njih ostala prava pustoš.

Tražili smo dokaze o antidaytonske aktivnostima - kazao nam je nizozemski pukovnik Wouter Sleurnik i dodao da su i pronašli ono radi čega su izveli ovu, kako je naglasio, uspješnu akciju.

Nakon "uspješno" obavljenog posla Nizozemac je pokušao razgovarati s načelnicom općine Vitez. No, bilo kakav razgovor s predstavnicima Sfora ona je odlučno odbila. - Ja moram razgovarati sa svojim uplašenim i poniženim građanima, a ne s vama. Prigoda i potreba za ragovor bila je prije, a ne poslije vaše nerazumne akcije - kazala je časniku Sfora načelnica Viteza Katica Čerkez. U zgradi TKC-a Središnja Bosna nakon akcije zatekli smo pravi kaos. Ulazna vrata su razvaljena eksplozivom, a noćni čuvar Anto Zlatunić, koji se nalazio u prostoriji smještenoj uz ulazna vrata, ostao je neozlijeđen jer se u trenutku eksplozije instinktivno bacio na pod. Odmah zatim je vezan i odveden u podrumske prostorije. - Sve se to dogodilo u 20-30 sekundi. Nakon detonacije skočili su na mene, čvrsto mi vezali ruke na leđa i tako me držali sve do okončanja akcije. Čuo sam još desetak eksplozija, a pokazalo se da su na taj način "otvarali" vrata. A ja sam im rekao da imam ključeve svih prostorija - kazao nam je Zlatunić, vidno uzbuđen i sretan što je zahvaljujući samo sretnim okolnostima ostao neozlijeđen. Direktora TKC-a Rudu Vidovića je u njegovoj obiteljskoj kući u Šantićima, pet-šest kilometara od središta grada, oko tri sata probudio niskoletući helikopter, a nešto kasnije javljeno mu je o upadu u poštu.

Tek nakon što je akcija okončana dopušten mi je ulazak u zgradu TKC-a. Nasilje i bahatost bili su vidljivi na svakom koraku. Provaljeno je

u sve prostorije, u moj ured, u knjigovodstvo, računovodstvo... Tko zna što su tražili i što su sve odnijeli. To ćemo saznati tek nakon detaljnog očevida - izjavio je direktor TKC-a Rudo Vidović i istaknuo kako ga o akciji nitko nije izvjestio. Nakon završene akcije rekli su mi časnici Sfora kako su zadovoljni jer je sve proteklo bez incidenata i bez ozlijeđenih - dodao je Vidović, naglašavajući kako je očita potreba Sfora u ovakvim akcijama napraviti spektakl, te uznemiriti i zastrašiti građane. Prema njegovim riječima časnici Sfora su mu obećali nakon detaljnog pregleda vratiti sav njima nezanimljiv materijal, te nadoknaditi pričinjenu štetu.

Znatna šteta pričinjena je i u Zapovjedništvu 53. domobranske pukovnije. Uništene su kase i ormari, odnesena je sva dokumentacija kao i dva računala. Dežurni satnik Slavko Milicević je pod prijetnjom oružja odveden na autobusni kolodvor gdje je bilo privremeno zapovjedništvo akcije. No, treba naglasiti, Milicević je velikodušno dobio sendvič.

Provalili su i u prostorije Općinskog suda za prekršaje gdje je, po svemu sudeći, pričinjena samo materijalna šteta. Iz skladišta PU Vitez, koja stalno dobiva komplimente za dobru suradnju s IPTF-om, odnijeli su uredno evidentirane puške, a ovu policijsku upravu u ranim jutarnjim satima posjetio je i županijski doministar unutarnjih poslova Bare Pršlja. - Ne znam zašto ovakvo nasilničko ponašanje, zašto primjena sile. Izvršit ćemo očevid, sagledati stanje i materijalnu štetu na objektima PU Vitez, ali i na drugim objektima u koje su nasilnički ušli pripadnici Sfora i o tomu izvjestiti nadležne organe i institucije - poručio je Pršlja.

Građani Viteza su vidno uznemireni, zabrinuti, ogorčeni ... Pitaju, a odgovora niotkud, zašto sve ovo, zašto ih se konačno ne pusti mirno živjeti? Umjesto toga, sve češće im taj mir uzimaju oni koji su na ove prostore došli upravo radi mira. Ove se akcije, iako bez ikakva argumenta, povezuju i s dolaskom haaške tužiteljice Carle del Ponte u BiH. Povezuju se i s prosvjedom i dvosatnom blokadom prometnice koju su prošle nedjelje izvršili srednjobosanski dragovoljci i stradalnici Domovinskoga rata s ovoga područja.

Izborna opcija

Na sve te pretpostavke, koje tek čekaju potvrdu ili demanti, Anto Jakić, predsjednik srednjobosanskih dragovoljaca i inicijator prošlonedjeljnog prosvjeda i blokade prometnice kaže: - Kakvi dokazi o antidaytonskim aktivnostima! To su priče za malu djecu. Jednostavno, oni pred izbore žele izvršiti dodatani pritisak i zastrašiti hrvatski puk i tako ga usmjeriti k onoj političkoj opciji koja njima odgovara. No, bilo kako bilo, situacija među Hrvatima Viteza i srednje Bosne je vrlo napeta, čak zabrinjavajuća, i teško se oteti dojmu da se "traži" povod za još drastičnije akcije i postupke međunarodnih stabilizacijskih snaga.

(Slobodna Dalmacija, 6. listopada)

Rekli su:

David Owen:

"The key is to offer the Serbs territorial compensation for the loss of Kosovo, and that means looking in a wider Balkan context at the international borders that have not won acceptance, and negotiating territorial adjustments to achieve Balkan-wide stability."

Sveučilišna knjižnica u Zagrebu

BILDTOV ISPAD

Carl Bildt želi u ime globalizacije međunacionalni multietnički laboratorij, u kojem će se trajno kolonijalno eksperimentirati na ovim prostorima, s narodima u nadnacionalnoj zajednici po modelu novog svjetskog poretka.

KOŠTUNICA

U poplavi vijesti, izjava i komentara koji ovih dana pristižu u svezi izbornih događanja u Srbiji, gotovo svi su svjetski politički čimbenici pokazali euforično oduševljenje svrgavanjem Miloševića s njegovog krvavog prijestolja. Pri tom su bez ikakvih argumenata i pokrića ustvrdili kako je u Srbiji došlo do uspostave demokracije. Koliko je takovo razmišljanje neutemeljeno, euforično, površno, ustvari zaprepašujuće za razumne ljude i trezvene političare, mogu analizirati samo oni koji genezu povijesnih ali i sadašnjih događanja u Srbiji bolje poznaju ili proučavaju. Već ranije, ali i sada, suprotnost takovoj tvrdnji odnosno potvrdu gluposti bijelosvjetskih hohštaplera, koji se razmeću izjavama bez pokrića, svojom retorikom potvrdio je i sam novo izabrani srpski predsjednik Vojislav Koštunica.

Koštunica je već ranije izjavio da ne priznaje Daytonski sporazum. Koštunica je svojevremeno otvoreno zagovarao Radovana Karadžića, a i sada zagovara jake veze sa Srbima u BiH, odnosno tzv. Republikom srpskom. Koštunica je u predizbornoj kampanji rekao: "Milošević je Tuđmanu darovao državu", te se tako očitovao kako po tom pitanju valjda nije i sve gotovo. Njegova nedavna fotografija sa strojicom u hrvatskom tisku, slikovito prikazuje što on i bez ijedne riječi poručuje. Koštunica je poznat i po izjavama iz predizborne kampanje, kako Milošević neće ni u kom slučaju ići u Haag, kao niti drugi Srbi koji su okrvavili ruke u četničkim agresijama na Hrvatsku i BiH. Koštunica je konačno i nakon objave svoje predsjedničke pobjede izjavio: "Haag je meni deveta rupa na svirali", kao i da ne priznaje takovu instituciju. Koštunica je jednostavno već na samom početku pokazao da ničim ne zaslužuje toliko oduševljenje Zapada i da je za tvrdnju o nekakvoj "novoj" demokraciji u Srbiji sigurno potreban dulji vremenski početak.

Međutim krojači novog svjetskog poretka ne misle tako. Oni su odmah navali s darovima Srbiji u obliku obećanja 2 milijarde dolara pomoći, od kojih su prvih pola milijarde odlučili darovati odmah. Sankcije se također ukidaju odmah, naftni embargo i zabrana zrakoplovnog prometa više ne vrijedi, a ukidanje ostalih zabrana slijedi uskoro. Francuski predsjednik Chirac odmah je pozvao Košunicu idućeg mjeseca u Zagreb, kao ravnopravnog sudionika na zasjedanje predstavnika EU po pitanju načina i mogućnosti uključivanja jugoistočnih zemalja u tu europsku zajenicu. Dakle sva moguća pažnja i ustupci Košunici, bez zadržke, odmah na samom početku.

OPASNE NAMJERE

Postoji i grupa visoko rangiranih dužnosnika međunarodne zajednice, koji su i više od ostalih, pokazali svoje nedvosmisleno pristrano oduševljenje za sve što je u srpskom interesu. Tako slobodno možemo reći kako je stalno na djelu trojka visoko rangiranih iluminata, lord Owen, Jerzy Dienstbier i Carl Bildt. Oni bez obzira na svoje totalno nepoznavanje povijesnih uzroka i činjenica, ali i bez želje da to ikada shvate, nude svoja rješenja na ovim prostorima. Ustvari, stalno i tvrđglavo, nameću volju novog svjetskog poretka - uvijek na štetu Hrvatske! To su činili intenzivno i prije za vrijeme predsjednika Tuđmana, a sada djeluju još zlonamjernije i pogubnije za Hrvatsku, ali uvijek vrlo djelotvorno u interesu Srbije.

Prije svega bilježimo izjave lorda Owena koji je nedavno izjavio za "The Wall Street Journal" kako će Srbija vjerojatno izgubiti Kosovo, ali da joj je međunarodna zajednica dužna gubitak nadoknaditi i kompenzirati nekim drugim susjednim prostorom na Balkanu! Dakle tipična veleimperijalistička izjava izvan svakog zdravog razuma. Međutim ima još takovih političkih bisera iz radionice lorda Owena. Kako on to zaista i ozbiljno misli, potvrđuje se, govoreći ovih dana o Košunici za BBC. Taj saksonski lord koji je nanio ogromne štete hrvatskom narodu, kaže da je Koštunica klasični nacionalist koji nikada nije bio komunist i da će

"ujediniti srpski narod". Također zaključio je da "moramo to poštivati i slušati što Srbi hoće, što zadnjih deset godina nismo činili". Zaključak je dakle posve jasan! Što Koštunica zatraži treba mu dati. Ako napr. kao srpski nacionalista neće Haagu izručiti ratne zločince, svijet bi to trebao poštivati!

Potpuru tome precizno daje UN-ov posebni izaslanik za ove prostore Jerzy Dienstbier, koji je izjavio prema Večernjem listu od 5. listopada također za BBC, kako bi se Slobodanu Miloševiću trebao dati imunitet od odgovornosti Haaškom sudu u zamjenu za odlazak s vlasti. Ovim se definitivno potvrđuje, prije sumnja a sada i činjenica, kako se na Haaški sud politički utječe od strane međunarodnih dužnosnika, i javno manipulira s uhićenjima, presudama i s nejednakom kompetentnošću ove institucije.

Za Hrvatsku, koju je potrebno u svakoj situaciji čim više pritiskati, stalno se brine i treći visoki dužnosnik, tj. posebni izaslanik glavnog tajnika UN-a za Balkan, Carl Bildt. Cijeli niz godina, on neutemeljeno gura Hrvatsku na Balkan, isključuje i stalno osporava bilo kakav individualni pristup i samostalno uključivanje Hrvatske u EU. Carl Bildt sada u stvari najavljuje novu tvorevinu zemalja po sistemu bivše Jugoslavije, bez Slovenije ali s Albanijom, dakle novo udruženje i nove institucije toga saveza. On se zalaže za "nadmacionalne institucije i nadsuverene države" i višegodišnju nadnacionalnu instituciju nad suverenim državama kao uvijek za uključenje u EU. Jasno je da u stvari Bildt želi novu Jugoslaviju, sada Balkanoslaviju s međunarodnim protektoratom na ovim prostorima! Jer nadnacionalne institucije i nadsuverene države nisu ništa drugo nego politički a po potrebi i vojni protektorat međunarodne zajednice! Carl Bildt želi u ime globalizacije međunacionalni multietnički laboratorij, u kojem će se trajno kolonijalno eksperimentirati na ovim prostorima, s narodima u nadnacionalnoj zajednici po modelu novog svjetskog poretka.

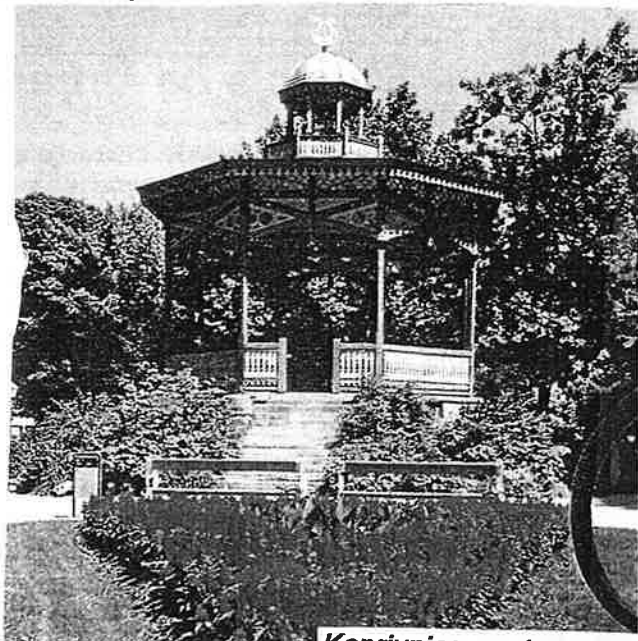
U tom kontekstu bilježimo i nedavnu izjavu našeg istaknutog akademika Dubravka Jelčića kada u Hrvatskom slovu kaže: "Prisiljavati Hrvate da u svojoj zemlji ponovno žive u susjedstvu s onima koji su im ugrožavali imovinu i živote, koji su ih protjerivali iz njihovih domova, ubijali njih i njihove najbliže, to nije samo patologija, to je zločin, koji može biti sjeme novih zločina. Bilo bi pametno za sve one kojih se to tiče, kad bi to na vrijeme uvidjeli".

POTREBNO JE PROSVJEDOVATI

Međutim, očito Bildt u svom monstruoznom eksperimentu vidi i korak dalje, pa upravo zato nudi nadnacionalne institucije, pomoću kojih se ustvari želi kontrolirano upravljati. Neki se ograđuju od takvih Bildtovih ideja, kao navodno njegove privatne inicijative, pa to čini i njegov službeni šef Kofi Annan. Ali ne treba zaboraviti da je dokument pisan na engleskom i francuskom jeziku, razaslan s oznakom Vijeća UN-a iz Bildtovog službenog ureda pri UN-u, na mnoge diplomatske adrese širom svijeta, te je tako izgledom i formom, službena a ne privatna inicijativa. I Dienstbier i Bildt su kao službenici međunarodne zajednice javne osobe, te njihovi istupi za širenje takovih inicijativa iz njihovih ureda, zasigurno ne mogu biti privatne naravi. Stoga samo blagi ukor Kofi Annana Dienstbieru i Bildtu, nije ustvari niti dostatan niti uvjerljiv.

Nije po tom pitanju dovoljna niti najnovija pismena Izjava o odnosima Hrvatske i SR Jugoslavije predsjednika Mešića, koja u jednom dijelu "odbacuje sve špekulacije o obnavljanju ili stvaranju novih naddržavnih tvorevina na ovim prostorima". Nije poznato pri tom, jeli izjava odasлана na sve čimbenike i diplomatske adrese u svijetu na koje je pisao i Bildt. Kao preteču sastanka EU u Zagrebu idućeg mjeseca i novim odnosima između Hrvatske i "nove demokratske Jugoslavije", Hrvatska bi trebala jasno i žustro reagirati kod glavnog tajnika UN-a, glede tzv. "privatnih" postupaka i aktivnosti njegovih visokih dužno-

Sačuvani ostatci materijalne kulture nam kazuju da je čovjek na današnjim području Koprivnice obitavao i stanovao već u mlade kameno doba. Povoljan zemljopisni smještaj samog grada Koprivnice i njene bliže okolice, ravnica i blizina rijeke Drave na sjeveru, mnoštvo pitomih brežuljaka Bilogore na jugu, omogućio je kontinuitet naseljavanja i stalnog napretka. Već od Rimljana, Kelta i Slavena mnogobrojni ostatci keramike, oružja, kipova i arhitekture govore o bogatoj povijesti ovog kraja i grada Koprivnice. U pisanim dokumentima Koprivnica se prvi put spominje 1272. godine, a već 1308. godine postaje "communitas", općina. 1356. godine dobila je od Kralja Ludovika I. Povelju o proglašenju "Slobodnim Kraljevskim Gradom".

Koprivnica, centar grada

Nadiraanjem Turaka u 16. st. Koprivnica dobiva važno strateško značenje. Naselje utvrđuju visokim zemljanim bedemom i obrambenim jarkom, pa tako utvrđeno odolijeva turskom nadiranju više od stotinu godina. U 17. st., a naročito u 18. st. Koprivnica se razvija i izvan bedema. U gradu dolazi od naglog razvoja i procvata trgovine, obrta i obrtničkih cehova. Koncem 19. st. ruše se bedemi, zatrpavaju se opkopni jarci, razvija se karakteristična drvena arhitektura, povećava se stambeni fond, što uvjetuje i brži porast stanovništva. Izgradnjom željezničke pruge 1870. godine Budimpešta - Koprivnica - Zagreb - Rijeka, grad Koprivnica postaje snažno željezničko središte, a početkom 20. st. počinje i razvoj industrije (tvornica ulja, tvornica vijaka, tvornica umjetnog gnojiva). Sedamdesetih godina grad dobiva novu plinsku mrežu, novi vodovod i kanalizaciju, dolazi do značajnijeg razvoja kulturnih i prosvjetnih institucija, uz postojeće pučke škole, realnu gimnaziju, izgrađuje se novi srednji školski centar, novi sportski i ugostiteljski objekti.

Danas, sjedište Koprivničko-križevačke županije, Koprivnica od malog provincijskog gradića postaje jaki industrijski centar, naročito razvojem prehrambene industrije "Podravka" drvno-prerađivačke industrije "Bilokalnik", proizvodnog poduzeća "Rapid", tvornice obuće "Sloga", tvornice lijekova "Belupo", "Panonske pivovare", trgovačkih i krojačkih poduzeća, moderne ciglane i drugih radnih organizacija.

Od samog grada Koprivnice možda su poznatiji "Podravka" i njen originalni proizvod "Vegeta", te naivno slikarstvo, koje je nastalo u neposrednoj okolici grada Koprivnice u selu Hlebine. Koprivnica je i grad herojske u Domovinskom ratu proslavljene 117. Brigade; grad europskih prvakinja ženskog rukometnog kluba "Podravka" i prvoligaškog nogometnog kluba "Slaven-Belupo".

Znamenita je stara gradska jezgra, muzej grada s galerijom, "Podravkin" muzej prehrane, bogata gradska knjižnica, zgrada Oružane iz 1714. godine, glavni trg koji se oslanja na veliki park s krasnim glazbenim paviljonom s kraja prošlog stoljeća. Koprivnica ima tri vrlo vrijedne barokne crkve: Župna crkva Svetog Nikole sagrađena sredinom 17. st., samostan Franjevac sa crkvom Svetog Antuna Padovanskog, također iz 17. st., te crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije u Močilama, građene oko 1519. godine, omiljeno mjesto proštenja i hodočašća iz grada i okolnih mjesta.

U Podravini se od davnina dragog gosta ne očekuje samo glazbom i pjesmom, već mu se na uživanje i kušanje nude jela naših dedeka i bakica, ali i jela služena na plemićkim gozabama. Koprivnica "srce i duša Podravine" i njezini žitelji umiju pružiti nezaboravan užitak u hrani, kao iskaz dobrodošlice dragom namjerniku i zdravica zemlji koja nas je darivala. Hrana je, zbog načina života mukotrpnog dana u polju i specifičnosti navika, oduvijek morala biti izdašna. Zato će vam u gotovo svakom kutu podravske ravnice i na obližnjim obroncima Bilogore dobru domaćini s radošću ponuditi jela koja su pripravljena i od plodova njihova napornog rada: *svježi kravlji sir s vrhnjem, prge (sušeni i dimljeni sir), namaz s čvarcima, hladetinu, krvavice s hajdinskom kašom (koje su u obilju naročito u kasnu jesen i ranu zimu kada skoro svaka kuća u obližnjim selima, a i u samom gradu, ima tradicionalno "kolijanje"), prežganu juhu s kukuruznim brašnom, grahovu juhu s krumpirom, kremastu juhu od gljiva s hajdinskom kašom, rezance sa sirom, kuhani dimljeni bunceki gorički gulaš, grah s kiselim zeljem, bazlamaču od krumpira, patku nadjevenu hajdinskom kašom, popečke s gljivama, kotlovinu, jelenje odreske u crnom vinu, teleću roladu, a kao salatu grah u bućinu ulju*. Riblja jela kao zamamni poklon Drave: *šaran na podravski način, prženi som ili smud, riblji paprikaš (ljuti) te pečenu ribu s mrvicama i vrhnjem*. I za slatko pri kraju: *štrukle sa sirom (slatke i slane) bregovsku pitu, mazanicu, smenjake, makovljaču, orehnjaču....* uz sve to i čašica dobrog "domaćeg" vinčeka... To je naravno, samo djelić obilja podravske zemlje!

Osim što je poznata kao grad juha i rukometašica, Koprivnica postaje sve prepoznatljivija i po jedinstvenom sajmu naivne umjetnosti. Svake godine u četiri dana održavanja "Podravskih motiva" na glavnom trgu, traje velika prodajna izložba čuvenog naivnog slikarstva na staklu, kiparstva u drvu, najpoznatijih autora "Hlebinske škole", od Ivana Večenaja, Mije Kovačića, Josipa Generalića, Martina Mehneka i umjetnika druge generacije do najmlađih autora. Podravina je "rodno mjesto" hrvatske naive, a nastalo je početkom tridesetih godina, uz nastojanje akademskog slikara Krste Hegedušića koji je u radovima dvojice seoskih mladića - Generalića i Mrza - prepoznao autentični stvaralački glas. Uz poticaj kritike i publike ti su umjetnici dalje širili svoje iskustvo, tako da je u Hlebinama i Podravini postupno počeo raditi veliki broj slikara i kipara. Računa se da ih danas, na području te male regije, ima i više od tri stotine!

Iz folkloru Koprivnice

Koprivnica i koprivnički kraj su čuveni i po bogatom folkloru. Iako su već i cimbule rijetkost - tko se još uopće sjeća duda ili fajte (jednostavne svirale)? Nebrojeno su svati, težaki gorički i vesele družine u fašenske dneve tancali samo uz dudaša... Stara su se Božićna, fašenska, Vuzmena i svatovska kola vodila uz pjesmu, ali je za čardaš, drmeš, polku i tajić trebalo osigurati i mužiku! Egedaš (violinist) i dudeš zajedno bili su omiljeni par, pa je prema njima narod i uzrečicu za skladan brak smislio: "Slažo se kak dude i egede!" Dudama, tom hrvatskom instrumentu od "cuckove učinjene kože.....malo po malo je čisto odlenkalo...a z dudaši so zaspale i one doskočice pjesme!"

SLOBODNI KRALJEVSKI GRAD KOPRIVNICA

Pred par mjeseci razgovarala sam s jednim čitateljem HRVATSKE ISKRE, koji mi je rekao, gotovo sa žaljenjem: "A kada ćete pisati o Koprivnici, o mojem gradu?" I kako ja na svaki ovakav upit odgovaram svojim upitom: "A kako bi bilo da Vi, gosp. First (jer taj moj prijatelj je gosp. Alois First, koji živi u Little Britain, blizu Toronta), napišete članak o svojem gradu, jer Vi ćete najbolje predočiti mjesto koje toliko volite i toliko ste ponosni na njega?" - mi danas imamo jedan zaista lijep, topao članak o kraju o kojem ne znam mnogo - a po riječima članka gosp. Firsta i slikama koje imamo - kako je lijepo u Podravini, kako je lijepo u Koprivnici....Možda bi bilo najbolje da započnemo o Podravini, Koprivnici riječima čovjeka ovog kraja, poznatog Frana Galovića, pjesnika koji je opjevao svoju Podravinu, gorice, jesenski veter, klet....

Fran Galović:

V mraku

*Smrklo se. Listje šumi.
Ostali smo sami pred kletjom.
Jogelj se kostañ gori,
Nagiblje se svetlo k oblokom.*

*Zadnju tu večer sedimo -
Sprešano je se,
Mošt je vu lagve, -
I kola zutra dojdó po nas.*

*Jogelj se žari. Gledimo,
Kak othaja dim
I na vetru š njim
Jesenski dragi, najlepši...*

*Moj stari pipo zapušava
Morti vre deset pot,
Kremená išče, okresava:
"Zutra moramo na pot!
Bog zna je l' već gda
Tu bomo nazaj!"*

*Ja ga razmem i gledim.
"Bog zna, što to zna!"
Z ognja ide z vetrom dim -
Popevke je kraj....*

Dobro došli u Koprivnicu, dobro došli.... Pijetao, simbol ovoga kraja kukurijekanjem će Vam zaželjeti dobrodošlicu u plodnu i ravnu Podravinu, između rijeke Drave i obronaka Kalnika i Bilogore, na križištu putova još od rimskog doba. jer uz sjevernu granicu Hrvatske smjestila se Koprivnica. Jedinstven je i neponovljiv spoj prirodnih ljepota i raznolikosti koje se može vidjeti i doživjeti u Koprivnici i Podravini. A u Koprivnici možete doživjeti puno toga lijepoga i ukusnoga. Građani su vrlo ponosni na ljepotu svog grada koju će vam spremno pokazati....

PICOKI (prema kajkavskom nazivu za pile), kolokvijalni naziv za Đurđevčane; vezan uz legendu po kojoj su za vrijeme turskog napada godine 1552. žitelji opsjednutog Đurđevca ispalili su iz topa "živega pijetla", natjeravši ih tako da odustanu od opsade. Danas su tu legendu pretvorili u jedinstveni scenski prikaz koji svaki put u mjesecu lipnju oduševljava tisuće i tisuće promatrača, koji dolaze na daleko čuvenu "Pikokijadu". Pijetao kojeg su ispalili pred Turke postao je simbolom Đurđevca i cijele Podravine. Podnevna manifestacija završava prikazom starih običaja i zanata te folklornim nastupom brojnih izvođača. Običaji Podravine, međutim, nisu samo prisutni samo na manifestacijama. Prepoznajemo ih u svakodnevnom životu, u načinu odijevanja žena, u crkvenim običajima, tradicionalnim svadbama, berbi grožđa, pogrebnim običajima, glazbenom izrazu....

U ovom kraju rođen je jedan od najdražih hrvatskih svetaca. Križevci su rodni grad onedavno trećeg hrvatskog sveca Marka Križevčanina. Na dan njegove mučeničke smrti Križevce pohode brojni vjernici da prime njegov zagovor. Najdužu tradiciju u okupljanju vjernika imaju Molve. Naselje je to nadomak Drave, sa svojom župnom crkvom, najvećom sakralnom građevinom ovog dijela domovine i jedno od najvećih Marijanskih svetišta kontinentalne Hrvatske. Uspravnost molvarske crkve priča je o ponosu njenih graditelja, istih onih težaka koji su uvijek na podnevni zvuk zvona, prekrivši se, podigli na čas od brazde ili motike svoje znojno lice i iskazali svoju odanost Stvoritelju, ali i zemlji koja ih hrani i precima od kojih su potekli i koji su ih tome naučili....

Iz života Podravaca

Kaže se kad Podravec krene u Bilogoru, a Prigorac na Kalnik, to je znak da želi "ugoditi duši svojoj". Svakodnevna skrb, napor oko zemlje i briga za domaćinstvo tada bivaju zaboravljeni, barem na jedan dan ili jednu večer. Oglasit će se cimbale, čuti prigorska tamburica ili bugarija, a napitnice, pjesme i pošalice potvrdit će da je riječ o "pučkom forumu" gdje od obična čovjeka svatko postaje filozof, pjesnik i zabavljač. Vinski običaji stvorili su čuvene "štature", regale i "špelancije". Posvuda su u regiji razasuti i tragovi duge, pomno stvarane uljudbe. Barokne i nebarokne crkve, "cintori" i parkovi, zavjeme kapelice ili pilovi naći će se i u najmanjemu mjestu, baš kao i primjeri građanske arhitekture s početka stoljeća. U granicama ove županije tri su središta: Koprivnica, Križevci i Đurđevac, koja svjedoče o povijesnim kretanjima, bitkama, obranama i nastojanjima da se sačuva identitet u šarolikoj zbrci svijeta.

snika. Jer pojavila se već informacija da će na "Zagrebačkom summitu" biti nazočan i Carl Bildt.

Hrvatska zato treba diplomatski oštro prosvjedovati i zahtijevati da se takovi svjetski diplomati trajno isključe iz daljnjih aktivnosti "mirotvorstva", pregovora i svih drugih aktivnosti na ovim prostorima. Hrvatska treba jasnim, neprikosnovanim i odlučujućim istupom, oštro zatražiti zaustavljanje svih manipulacija s privatnim i službenim stavovima međunarodnih dužnosnika. Jer igra s privatnim inicijativama međunarodnih dužnosnika je igra u kojoj uvijek nešto ostane ili postane službeno. Zato je u interesu budućnosti hrvatskog naroda, potreban jasan, uvjerljiv i svestrano adresiran odgovor hrvatske vanjske politike na sve relevantne svjetske čimbenike. Sve u interesu obrane i daljnjih spriječavanja od eksperimentalnih i zakulisnih nastajta na samobitnost, suverenitet i samoodređenost Hrvatske države i naroda.

Šport....

TREĆE HRVATSKE OLIMPIJSKE IGRE

Na nedavno održanim Olimpijskim igrama u australskom gradu Sydneyu, među 199 zemalja svijeta, našla se i Hrvatska sa svojih 94 natjecatelja. Bio je to treći nastup Hrvatske na najvećoj športskoj smotri svijeta, na kojoj se sa dva odličja, zlatnim i brončanim, bili plasirali na 48 mjesto. Gledano objektivom realnosti općeg stanja u današnjoj Hrvatskoj, zlatna medalja dizača utega Nikolaja Pešalova, te brončana veslačkog osmerca s kormilarom ne može se smatrati neuspjehom, jer se veći broj odličja nije mogao ni očekivati.

Među prisutnima, jedino se vjerovalo da vaterpolisti, nosioci srebrne medalje s posljednje Olimpijade iz Atlante, mogu i ovaj put do jednog od pobjedničkih postolja. Nažalost, već su u četvrtfinalu naletjeli na protivnika iz finalnog dvoboja u Atlanti, Španjolsku, gdje su zlatni Španjolci ponovno potvrdili svoju dominaciju i porazili naše najbolje vaterpoliste.

Moramo priznati da je u Hrvatskoj nakon 10-godišnje samostalnosti splasnulo onaj početni žar i elan koji je nosio, ne samo športaše, nego i svakog Hrvata, u pobjede i dokazivanja svijetu da se rodila jedna nova država. Dvije medalje u Barceloni, dvije u Atlanti, pa eto isto toliko i u Sydneyu trebaju nas zadovoljiti, jer tako spadamo u zemlje koje iako nisu napredovale, nismo išli niti unatrag.

Ako netko treba biti nezadovoljan svojim postignućem na igrama onda je to naša nova domovina Canada, jer se broj osvojenih medalja u odnosu na posljednje Olimpijske igre prepolovio, a još gore od toga je podatak, da su oni od kojih se najviše očekivalo, jer se u njih i najviše

Hrvatski veleposlanik u Kanadi, gosp. A. Jakovčević

DIENSTBIER UZNEMIRIO ICTY

DEN HAAG - Međunarodni sud za ratne zločine jučer je ocijenio "vrlo uznemirujućom" izjavu posebnog UN - ova izaslanika za ljudska prava na Balkanu Jiržija Dienstbiera o davanju imuniteta Slobodanu Miloševiću. Dienstbier je jučer izjavio za BBC da bi Slobodanu Miloševiću trebalo dati imunitet u zamjenu za odlazak s vlasti. - Nitko, nijedan čovjek, nijedna država ili skupina država ne može zanemariti optužnicu koju je izdao ovaj sud - rekao je glasnogovornik ICTY - ja Jim Landale. (Večernji list, 5. listopada)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 68, 15. X. 2000.

Vijesti iz HDZ-a

29. rujna - Predsjedništvo Hrvatske demokratske zajednice velikom je većinom glasova utvrdilo prijedlog da se na mjesto potpredsjednika Hrvatskoga državnog sabora, iz te stranke, imenuje dr. Ivica Kostović, izvijestio je kasno sinoć novinare predsjednik HDZ-a dr. Ivo Sanader.

HDZ će danas predati cjelovit prijedlog razrješenja, odnosno imenovanja potpredsjednika Sabora, najavio je Sanader.

Predsjedništvo HDZ-a odlučilo je dosadašnjega potpredsjednika Hrvatskoga državnog sabora Ivica Pašalića razriješiti te dužnosti nakon što je odbio staviti svoj mandat na raspolaganje, uz obrazloženje da je takav potez na crti vraćanja ugleda stranke i njezine konsolidacije u skladu s odlukama 5. Općeg sabora HDZ-a. (HRT)

uložio, podbacili. Riječ je o milijunskim svotama dolara, koje su potrošene na sprintere, Donovan Baileya, i Surina, da bi trčali samo pet sekundi i odustali! Hrvatska, sudjelovala je i nije razočarala, nada se boljim danima za četiri godine u rodnoj grudi Olimpijskih igara, Grčkoj, a što je najvažnije ostala je čista od najveće sramote i zla igara; nije bila dio onih koji do cilja dolaze uzimanjem nedozvoljenih sredstava - droge.

Ako se, vezano za ove 24. Ljetne Olimpijske Igre, nešto može smatrati neuspjehom, onda su to oni koji se nisu plasirali među 12.000 najuspješnijih športaša svijeta. Prvenstveno se tu misli na nosioce zlatne medalje iz Atlante rukometaše, a potom slijede nogometaši, te košarkaši. Tenisači Ivanišević, Majoli, Talaja, Lučić i Ančić, daleko su od svjetskog vrha, posebno Goran Ivanišević, koji je svoj posao obavio na prvim igrama u Barceloni 1992. godine, kad je ponosno ponio hrvatsku zastavu te osvojio brončanu medalju u pojedinačnoj igri, te još jednu bronzicu u paru s Goranom Pričem. Od ostalih pojedinaca, potajno se vjerovalo i u stolnotenisača Zorana Primorca, koji se nažalost oprostio od igara nakon već prvog nastupa.

Ponavljam, kad se uzmu u obzir današnje ekonomske prilike u Hrvatskoj, dvije medalje na Igrama veći su uspjeh nego neuspjeh, jer je poznato koliko bogate zemlje, odnosno one koje su osvojile najviše medalja, ulažu u športaše, kako bi došli do rezultata i pobjeda.

Martin Latinčič

TURIZAM

I MENE JE IZNENADIO TOLIKI BROJ TURISTA

Andrija Jakovčević, hrvatski veleposlanik u Kanadi, i ove godine nije mogao zaobići Šoltu, svoj rodni otok. Izjavio je kako ga je iznenadio toliki broj turista na otoku, a njegov je dojam da je to također iznenadilo i domaćine. Vjeruje kako je to rezultat opće prihvatnosti Hrvatske kao turističke destinacije, a i otvaranje Hrvatske prema svijetu i ulaska Hrvatske u Europsku uniju. Sve to izazvat će zasigurno burne promjene i u ovako malim sredinama kao što je Šolta. U svakom slučaju, šoltansko gospodarstvo, prvenstveno turizam i poljoprivreda, morat će se vrlo brzo uklopiti u europske standarde.

Andrija Jakovčević kaže kako naši iseljenici još uvijek imaju određenu dozu rezerve prema investiranju u turizam. On smatra da bi investitori trebali biti ljudi hrvatskog podrijetla, posebice kada se radi o ulaganjima u male objekte manjeg kapaciteta. Velike objekte uglavnom vode i velike korporacije, a Šolta nije baš pogodna za takva ulaganja. Individualni ulagači mogli bi naći interes za gradnju uljare, pogona za preradu rogača, proizvodnju aromatičnog ulja i marikulturu, jer sve predispozicije i sirovine za takvu djelatnost na Šolti postoje.

(HIC, Split, 5. listopada)

Mojim očima (i srcem)...

Moj suprug je pred neko vrijeme otišao u Hrvatsku na 40-godišnju maturu. Ostaje tamo tek nekoliko dana, jer život ovdje nam za sada ne dozvoljava nekakve dulje dopuste. I normalno, kao i svake godine, otišao je natrpan raznim stvarima za ovoga i onoga, nešto što smo mi poslali, nešto prijatelji ili poznanici - no i doma se vraća natrpan stvarima sa - "liste".

Naime, svaki mu puta kad ide u Hrvatsku dajem "listu" stvari koje bih željela imati po njegovu povratku. Na toj "listi" nisu samo "materijalne" stvari - to je i ono što ja očekujem da on vidi, posjeti, doživi - i po razgovorima do sada, jedan dio "liste" je ispunio: prošetao je Zagrebom navečer (umjesto mene); popio kavu na Trgu (umjesto mene), bio u Katedrali na misi (umjesto mene), pojeo kesten pire (umjesto mene), pojeo burek i čevapčice u somunu (umjesto mene), bio na Sljemenu, čak je bio i u Vukovaru (umjesto mene)... itd, itd.

I koliko god se moj suprug trudi da mi ugoditi po svom povratku i donijet će mi i ovo i ono - "ono" nešto posebno sigurno neće moći: to je miris Zagreba sada u jesen, kada je sve oko vas u mirisu pečene kuku ruze, ili pečenog kestena. Pečeni kesteni (ili kostanji, kak ih zovu pravi, "čistokrvni" Zagrepčani, ali i oni tzv. "dotepenci") ipak su nam posebni, baš kao i kesten pire. Jedan moj prijatelj iz Mendoze koji je napustio Hrvatsku pred mnogo godina piše mi u jednom svom pismu pred kraće vrijeme: "...a što mi se najviše usjeklo u sjećanje je bilo u zimsko doba kad sam znao grijati ruke u džepu s pečenim kostanjima i grickati ih po malo..."

No, kako rekoh, natrag u Kanadu moj se suprug vraća pretovaren onim drugim stvarima (s "liste") za kojima mi srce čezne i koje mi čine život punijim: knjigama, možda kakvim kristalnim čašama, kakvim stolnjakom i onim nečim što ja nikako ovdje ne mogu naći: donijet će mi i kesten pire!! Tu će vjerojatno biti i nešto problema, bar na carini, ako ga pitaju što nosi. Zamislite da ga carina negdje u dolasku na granicu upita: "What is this strange brown stuff, please?", i dok on dokaže da je to samo nekakva hrana za ženu doma, koja ima čudne zahtjeve - moj kesten pire u smeću! Tako bi taj moj kesten pire mogao završiti kao sve one salame, šljivovice ili pršuti raznih prijatelja koji nisu znali ili dobro sakriti ili dobro objasniti. Kad smo pri salami i carini u Kanadi, moram vam ispričati nešto: pred mnogo godina moja Maja (kćer koju ste do sada već upoznali) vraćala se iz Hrvatske sa salamom, koju mi je poslala moja prijateljica, koja zna kako ja volim salamu (posebno Gavrilovićku). Moja kćer, koja nije znala "prešutjeti" stvari, rekla je cariniku kako ima salamu "for my mom, who LOVES this salami", a carinik istog trena: "Not allowed, please take it out!" Moja Maja, jasno, u suze, plače, dokazuje cariniku "only my mom will eat it, please don't worry, it's for my mom, do not take it, please, please sir" - no od svega toga ništa. Salama je završila u smeću, a moja Maja u suzama. No, vratimo se kesten pirem:

Mi ovdje imamo dobre slastičarne, recimo kao Pastry villa i druge, u kojima možete dobiti sve vrste kolača, kao i neki kesten pire, ali neka mi oprostite svi vlasnici svih tih slastičarni u Torontu i Mississaugi - nije to ono pravo! Ja znam da možete dobiti pristojan kesten pire i ovdje, no takav kao što je u Zagrebu u Jurišićevoj (za ime slastičarne me ne pitajte, jer za mene je ona samo "u Jurišićevoj", daljnja imena nisu potrebna!), takvog kesten pirea nema nigdje na svijetu! Tko zna, možda je to i samo mjesto, moj Zagreb, ili moja prijateljica, ili onaj stol u uglu "gde smo se držali za rukice" jednog jesenjeg dana u prošlosti. Teško je odrediti što je to u okusu jednog kesten pirea koji tako mami svojim ukusom, koji se zaista pamti, i nekako taj ukus postaje ukus jeseni u Hrvatskoj, zar ne?

Pred neko vrijeme mi je vel. Gjuran rekao kako često pišem o hrani. Eto, velečasni, koliko god probavam ne pisati o hrani, opet mi se duša (i mozak) vraća na to uz ostale stvari i doživljava života, jer nama Hrvatima, htjeli mi to priznati ili ne - dobra hrana je početak, sredina, i kraj svega, posebni dio života i svake stvarnosti. Da vas posjetim: kad ste bili mali samo su vas nutkali: "Pa buš probala malo kruheka sa putrekom?", "Za mamu si pojedj malo juhice!", ili sjećam se kako je zbog moje Maje moja prijateljica dolazila svaki dan i hranila je riječima: "Ide vlak...tu...tu...tu..." i moja Maja bi otvorila usta, zinula od "čuda" i žlica s juhom bi uletila! I sad da ne pišem o hrani, a ne mogu ne vidjeti kako se mi najradije skupljamo pored dobrog stola, i stalno se čuju pitanja "A kaj su služili na vjenčanju?", "Kaj ste dobroga jeli" a mamice

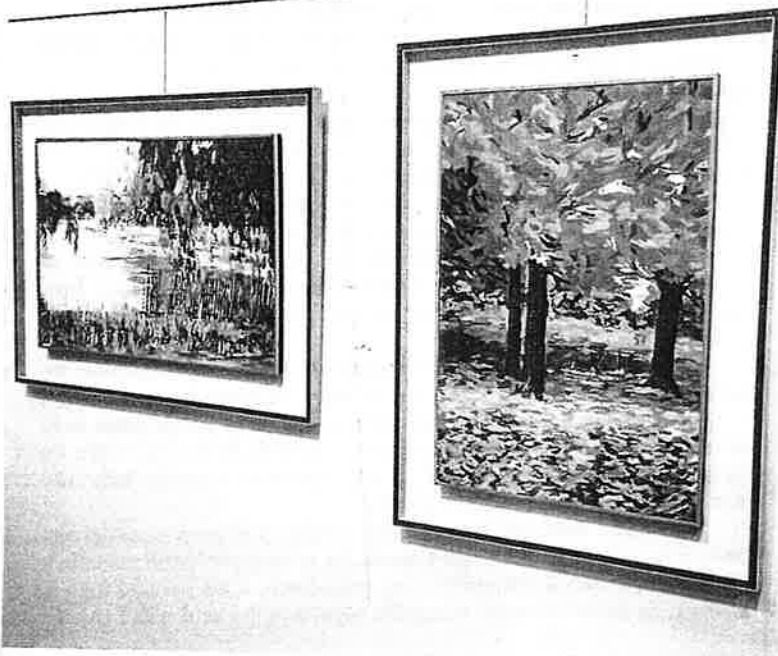
raznih mladenki ovdje u Kanadi upravo se tresu od straha "da gosti ne ostanu gladni", a gosti bi, po mome (kao i ja), trebali optrčavati oko stola, a ne jesti s njega. No, o tome drugom prilikom.

Eto, tako, vel. Gjuran, ja opet o hrani, no ovaj puta hrana nije obična: to je kesten pire, to je hrana za ono posebno zadovoljstvo, kad pucate od jela, ali vam nedostaje "nešto", "baš ono posebno" - i kako bi mi ovdje to rekli "It hits the spot"!

Moji prijatelji koji žive u Hrvatskoj često mi se čude kad u jesen, ili kad god ima kesten pirea, svraćam svaki put na jednu ili čak dvije kupice kesten pirea. "Ma kako možeš, gdje to više staviš, kaj ti pada na pamet" - pitaju me, i nitko od njih ne može razumjeti što nama koji ne živimo tamo znači kesten pire: one uspomene kad smo kao djeca i dijelili jedan jedini kesten pire na nas nekoliko (i nitko nije ni pomišljao na nekakve "viruse") - jer novca nije bilo, ili kad vas je dečko počastio kesten pirem (a taj koji vas je častio kesten pirem je morao biti poseban, ili ste vi bili posebni u njegovu srcu!).

I na kraju, jer ovaj je članak završavan po povratku mog muža - kesten pire je stigao (carinici, srećom, nisu ništa pitali za "brown stuff"). I zaista je dobar, ali mislim kako bi ipak bio puno bolji u Jurišićevoj u Zagrebu.....

Valentina

Sa izložbe slika I. Vranešića

Nature's Way je ime koje sa zahvalnošću izgovaraju mnogi kojima su naši ljekoviti čajevi, kapi i masti pomogli, a sada eto brinu i o vašoj ljepoti!

Ranije dugo najavljivana i željno očekivana krema za negu lica od majčine dušice zaista zaslužuje da je se zove čudotvornom, jer već nakon nekoliko dana bit ćete ugodno iznenađeni izgledom koji neće proći nezapaženo. Još imamo malu zalihu "free samples". Nazovite nas na (905) 846-3060.

Vremeplov... 8. listopada.1991...

SJEDNICA HRVATSKOG SABORA U RATNIM UVJETIMA Razlaz Hrvatske i Jugoslavije

Dana 8. listopada 1991. završava tromjesečni moratorij, a Republika Hrvatska će prekinuti sve državopravne veze na temelju kojih je zajedno s ostalim republikama i pokrajinama tvorila Jugoslaviju. Ovo je najznačajnija odluka, koju je jednoglasno donio hrvatski Sabor, na sjednici u Zagrebu 8. listopada 1991. godine. S obzirom na napad na Zagreb, pri čemu su bili pogođeni Predsjednički uredi - Banski dvori i saborska zgrada, ova povijesna sjednica nije mogla biti održana na svom uobičajenom mjestu, na Trgu Stjepana Radića na zagrebačkom Gornjem Gradu. Članovi parlamenta autobusima su prebačeni na tajno mjesto negdje u Zagrebu gdje je održana sjednica. Predsjednik hrvatskog Sabora dr. Žarko Domljan otvorio je sjednicu rekavši kako hrvatski Sabor ulazi u osmo stoljeće svojeg postojanja, te da još od turske vladavine nije bio prisiljen tražiti skrivene lokacije. "Hrvatska je pokazala svoju dobru volju prihvaćajući i poštujući moratorij," rekao je dr. Domljan, "ali svi naši naponi, ustupci i dobre namjere bile su uzalud. Agresija se pojačava. U Jugoslaviji je napravljen vojni prevrat, a protiv Hrvatske i svega hrvatskog vodi se rat do istrebljenja. Hrvatska je mnogo propatila i dugo vremena čekala, te je sloboda pitanje njenog opstanka." Na početku sjednice, članovi Sabora održali su minutu šutnje u čast žrtvama rata. Hrvatski premijer, dr. Franjo Gregurić, dao je uvodne napomene o općoj političkoj situaciji, stanju na hrvatskim bojištima, te njevoj poziciji na međunarodnom planu. Mnogi su članovi sudjelovali u cjelodnevnoj raspravi koja je završila jednoglasnim usvajanjem zaključaka i Rezolucije o razlazu Hrvatske i SFRJ.

Susret najtežih invalida Domovinskog rata

Više od 200 najtežih invalida Domovinskog rata s obiteljima se okupilo na tradicionalnom šestom susretu održanom jučer u Domu HV-a "Zvonimir" u organizaciji ženske humanitarne udruge "Bedema ljubavi". Na obiteljskom ručku, obogaćenom tombolom i glazbenim programom, prisutne je u ime Ministarstva obrane pozdravio general Marijan Mareković, a u ime Ministarstva branitelja došao je pomoćnik ministra branitelja Dinko Mikulić.

ZAKLJUČCI HRVATSKOG SABORA

JNA - agresor i okupator

1/ Na Republiku Hrvatsku izvršena je oružana agresija od strane Republike Srbije i takozvane JNA. Republika Hrvatska prisiljena je braniti se od agresije svim raspoloživim sredstvima.

2/ Takozvana JNA se proglašava agresorskom, okupatorskom vojskom i mora bez odlaganja napustiti teritorij Republike Hrvatske koji je privremeno zaposjela.

3/ Sabor Republike Hrvatske zahtjeva od bivše JNA da hrvatskim državljanima, koji se nalaze na odsluženju vojnog roka, bez odgađanja omogući napuštanje armije i slobodni odlazak svojim kućama.

4/ Pozivaju se Republike Bosna i Hercegovina i Crna Gora da ne dopuste korištenje svojeg teritorija za vođenje rata protiv Republike Hrvatske.

5/ Pozivaju se sve države, posebno članice Europske zajednice i Organizacije UN-a na uspostavu diplomatskih odnosa s Republikom Hrvatskom.

6/ U skladu s pravilima međunarodnog prava, Republika Hrvatska se obvezuje prema drugim državama i organizacijama u cjelosti poštivati prava i obveze dosadašnje SFRJ u dijelu koji se odnosi na Republiku Hrvatsku.

7/ Republika Hrvatska nastavit će sudjelovati u radu Konferencije o Jugoslaviji u Haagu, koja se održava u organizaciji država članica Europske zajednice.

Ovi zaključci stupaju na snagu u trenutku njihova donošenja.
Zagreb, 8. listopada, 1991.

STAVLJAM ruku na Hrvatsku i kunem se da neću nikada uzalud napisati njeno ime. Ako vidite da sam se iznevjerio Hrvatskoj i njenom narodu, odsijecite mi ruku.

Bruno Bušić: